www.zeyeneta.com

መጽሐፈ ጤፋት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለበት ቅዱስ መስቀል
ወደ ኢትዮጵያ መጥቶ በግሸን ደብረ ከርቤ
ቅድስት ማርያም መቀመጡንና ስለኤኩች ጥንታውያን
ታሪኮች የሚናገር መጽሐፍ

ተርጓሚ
መሪጌታ የማነ ብርሃን አዱሉ

የመጀመሪያ ዕትም
የግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ደብር
ሰበካ ጉባኤ፡ መጋቢት ፭ሺ፬ሺ ዓ/ም

©፭ሺ፬ሺ የግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ደብር ሰበካ ጉባኤ

መጽሐፈ ጤፋት
ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለበት ቅዱስ መስቀል
ወደ ኢትዮጵያ መጥቶ በግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም
መቀመጡንና ስለኤኩች ጥንታውያን ታሪኮች የሚናገር
መጽሐፍ

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
ALL RIGHTS RESERVED

ይህን መጽሐፍ መልሶ የማሳተም፣ የማከፋፈል እና
የማሰራጨት መብት የግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም
ደብር ሰበካ ጉባኤነው።

ተርጓሚ
መሪጌታ የማነ ብርሃን አዱሉ

www.zeyeneta.com

ምስለ ፍቁር ወልዳ በግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም
ብቻ ከሚገኘው ከመጽሐፈ ጤፉት የተወሰደ
የ15ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ሥዕል

በግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም የምትገኘው የእመቤታችን
‹‹ወእንዘ ትፈትል ሥዕል›› ማለትም እመቤታችን የቤተ መቅደስ
መጋረጃ የሚሆን ሐርና ወርቅ እያስማማች ስትፈትል
መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል እንዳበሠራት

www.zeyeneta.com

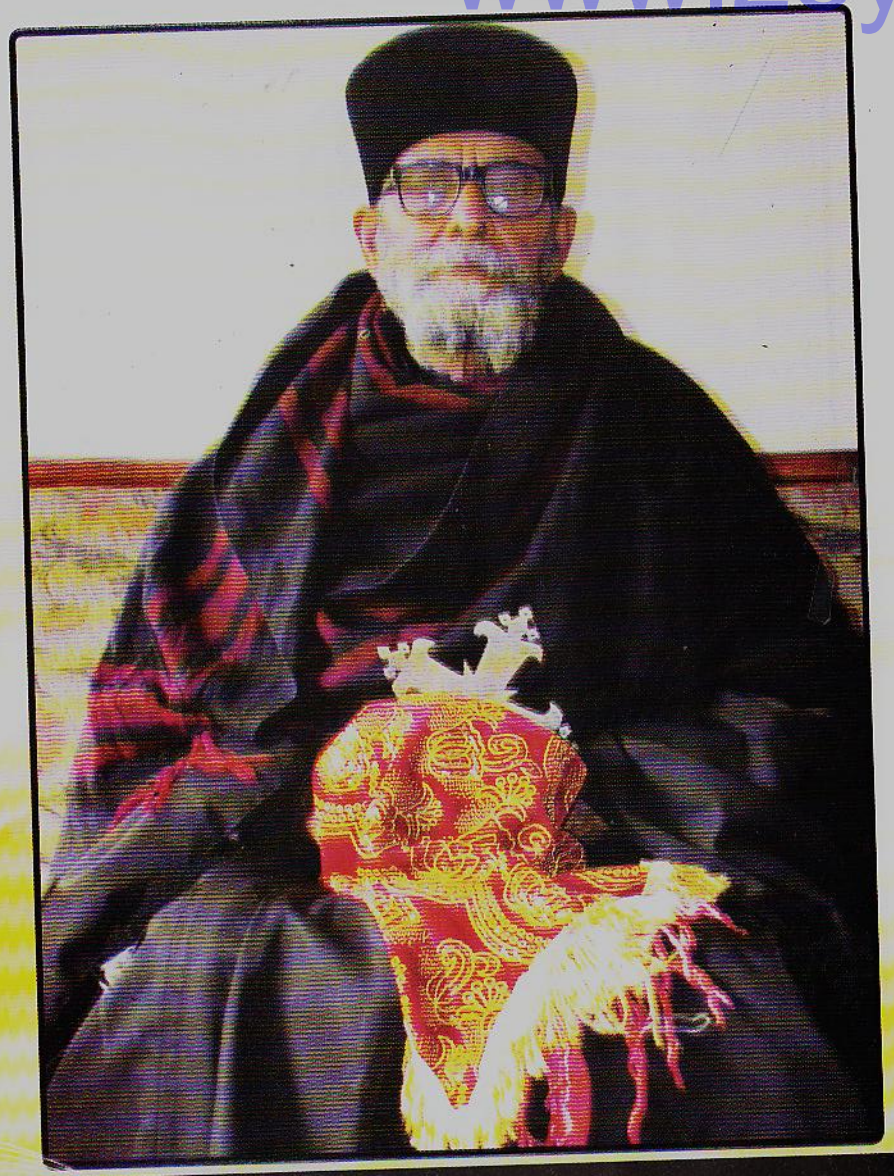

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ
ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ
ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወአጨጌ ዘመንበረ ተክለሃይማኖት
አዲስ አበባ

ብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ
የደቡብ ወሎ ሀገረ ስብከት ሊቀጳጳስ
የቅዱስ ሲኖዶሱ አባል

www.zeyeneta.com

ሊቀ ሊቃውንት ተክለ ማርቆስ ብርሃኑ
የግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ደብር አስተዳዳሪ

መጽሐፉ ጤፋት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለበት ቅዱስ መስቀል ወደ ኢትዮጵያ መጥቶ በግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም መቀመጡንና ስለሌሎች ጥንታውያን ታሪኮች የሚናገር መጽሐፍ

መግቢያ

አባታችን አዳም ለአምላኩ ባለመታዘዝ የበለስ እንጨት ዛፍ ፍሬ በልቶ ከገነት ቢባረርም አምላካችንና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከእንጨት በተሠራ መስቀል ላይ ተሰቅሎ አዳነን። ስለ መስቀል ታሪክ መናገር ማለት ስለ ሰው ልጅ የድኅነት ታሪክ መናገር ማለት ነው። መስቀሉ የመዳናችን ምልክት ነው። መስቀሉ የሕይወት ምልክት፣ የድል አድራጊነት ምልክት፣ የዕርቅና የሰላም፣ የተስፋና የልምላሜ፣ የመስዋዕትነትና የኃይል ምልክት ነው። መስቀሉ ከሁሉ በላይ የፍቅር፣ የአንድነት፣ የዘለዓለማዊ ሕይወትና የእውነተኛ እምነት ምልክት ነው።

መስቀሉ ዕርቅ የተፈጸመበት አደባባይ፣ አማናዊው የሐዲስ ኪዳን መስዋዕት የተሰዋበት መንበር፣ የሰላምና

www.zeyeneta.com

የፍቅር ንጉሥ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሕይወት ንጉሥ ሆኖ የነገሠበት ዙፋን ነው፣ ከሰማይ የወረደ ሕብስት ለዓለም ሁሉ ለዘለዓለም የተሰጠበት ክቡር፣ ልዩ፣ ቅዱስ በሰው ደም ሳይሆን በተዋሕዶ በከበረ በመድኀኒታችን በአምላካችን በኢየሱስ ክርስቶስ ደም የተቀደሰ ነው። በዚህ መጽሐፍ የምናገኘው ታሪክ ስለዚህ ክቡር መስቀል ክብርና ወደ ሀገራችን መጥቶ በግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ደብር በመቀመጥ ሀገራችንን የንዋየ ሐዲስ ማለትም የሐዲስ ኪዳን ቅዱስ ሀብት መገኛ ያደረጋትን የቅዱስ መስቀሉን ታሪክ ነው።

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ስለ መስቀሉ በጻፈው ስብከት ‹‹መስቀሉ ለአይሁድ ፈተና ነው፣ ለአህዛብ ሞኝነት ነው ለእኛ ግን የድኅነታች ማስታወሻ ሰነድ ነው። ስለ መስቀሉ ስናስብ ስለ ክርስቶስ ሕማም እናስባለን፣ መስቀሉ የቤተ ክርስቲያን ድኅነት ነው፣ መስቀሉ ከዲያብሎስ ቁራኝነት ነፃ ያወጣን ነው፣ መስቀሉ የዕርቅ ምልክት ነው፣ የኃጥአን የድኅነት ተስፋ ነው፣ እኛ የተቀበልነው የመጀመሪያ በረከት መገኛ ነው፣ በመስቀሉ ወደ እግዚአብሔር ቀረብን፣ መስቀሉ ከአጋንንት ኃይል ነፃ አወጣን፣ በመስቀሉ ጠብን አሳደድን፣ ጥላቻን

አስወገድን፣ በመስቀሉ ከሞትና ከጥፋት ዳንን ስለዚህ ዘላለማዊትን አገኘን ብልየትን አጠፋን። የመስቀሉ ኃይል እንደምን ይገርማል።›› ብሏል።

ጌታችን ካረገ በኋላ በኢየሩሳሌም የሚኖሩ የአበውን ተስፋና የነቢያትን ትንቢት ፍጻሜ፣ በጌታችን በመድኀኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ የተፈጸመልንን የድኅነት ሥራ ያላመኑ አይሁድ በክህደታቸው መጽናት ብቻ ሳይሆን ክርስቲያኖችን ማሳደድን፣ በክርስቶስ ስም ማመንን፣ መመስከርንና ማስተማርን መቃወም አላቋረጡም።

እንደ ቅዱስ እስጢፋኖስ ያሉትን በመንፈስ ቅዱስ ጸጋ የተመሉ አገልጋዮችን በድንጋይ ወግረው ገድለዋል (የሐዋ 7፡ 59፣ 12፡2)። ዋና ጥረታቸው የአሪትን ሥርዓት ማጽናትና የሐዲስን ሥርዓት ማጥፋት ቢሆንም ክርስቲያን ሐዋርያት ግን በእጃቸው ብቻ ሳይሆን በልብሳቸውና በጥላቸው ድንቅ ተአምራት በማድረግ የክርስትናን ትምህርት ማስፋፋታቸውን አላቋረጡም። (14:8)

www.zeyeneta.com

በሐዋርያት ዘመን ተአምራትን በማድረግ የክርስትናን እውነተኛ ትምህርትና የመድኀኒታችንን የጌትነት ክብር ከሚገልጹት ነገሮች አንዱ ጌታችን የተሰቀለበት መስቀል ነበር። በጌታችን ደም የተቀደሰው መስቀል ብዙ ተአምራትን ሲያደርግ ቅንዓት አላስቀምጣቸው ያለው አይሁድም "በእንጨት ላይ የተሰቀለ በእግዚአብሔር ዘንድ የተረገመ ነው" (ዘዳ 21:22-23) የሚለውን በመጥቀስ የተሰቀለበትን እንጨት እንቅበረው በማለት በተንኮል መከሩ። መክረውም መስቀሉን ቀበሩት። በላዩም ላይ በአዋጅ የከተማ ቁሻሻ እንዲደፋበት አደረጉ።

ታሪክ ጸሐፊው አውሳብዮስ ‹‹የንጉሥ ቆስጠንጢኖስን የሕይወት ታሪክ›› በጻፈበት መጽሐፉ ላይ በኋላ ዘመን የተነሡ የሮም ነገሥታትም ሳይቀሩ በጌታ መቃብር ላይ የጣኦት ቤት መሥራታቸውን ጠቅሷል።

በመሠረቱ ክርስቲያኖች ከዘመነ ሐዋርያት ጀምሮ በግሪክና በሮም ነገሥታት እንደወንጀለኛ ይታዩ ስለነበር፣ በነፃነት ማምለክ፣ ማስተማር፣ ትንሣኤውንም መመስከር የማይችሉ፣ በተገኙበት የሚገደሉ፣ በፈላ ውሃና በሚንቀለቀል እሳት የሚቃጠሉ፣ ለሚያሰፈሩ

ለተራቡ አራዊት የሚሰጡ ሕዝቦች ነበሩ። እነሱም ስለ ሃይማኖታቸውን ብዙ ሰማእትነትንና መከራ ይቀበሉ ስለነበርጌታችን የተሰቀለበትን መስቀል በክብር ጠብቀው ለማቆየት አልቻሉም። ይሁን እንጅ ስለ መስቀሉ መናገርና መመስከር አላቋረጡም፣ በመስቀል ላይ የተፈጸመውን ድኅነት፣ በቃል፣ በሕይወትና፣ በልዩ ልዩ ሥነ ጥበብ ሲገልጹም ኖረዋል።

ሐዋርያው በመስቀሉ የተገኘውን ድኅነት እና ሰላም ሲገልጽ "ከባላጋራን የተነሣ በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንንም በትእዛዝ የተጻፈውን የእዳ ጽሕፈት ደመሰሰው።እርሱንም በመስቀል ቸንክሮ ከመንገድ አስወግዶታል" (ቆላ 2:14)፣ ዳግመኛም በመስቀሉ የተፈጸልንን ዕውነተኛ ድኅነትና ዘለዓለማዊ ሰላም ሲገልጽ "ሁልንም በርሱ ይቅር ይለው ዘንድ በመስቀሉ ባፈሰሰው ደሙም በምድርና በሰማያት ላሉ ሰላምአደረገ" ቆላ1፡ 20 በማለት ከአምላካችን ጋር የነበረን መልካም ግንኙነት ወደ ቀድሞው በታው መመለሱን፣ አዳም ወደ ቀደመ ክብሩ መግባቱን ከመስቀሉ ጋር በማገናኘት ሲያስተምሩ ቆይተዋል። በተለይ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ አይሁድና አሕዛብ ስለመስቀሉ መስማትና

www.zeyeneta.com

ማለብን እንዳማይቀበሉት ሲገልጽ "የመስቀሉ ቃል ለሚጠፉት ሞኝነት ነው ለእኛ ለምንድነው ግን የእግዚአብሔር ኃይል ነው"። 1ኛቆሮ 1:18 ብሏል።

ይህ የሚያሳየው ምንም እንኳ አይሁድ መስቀሉን ቢቀብሩትም፣ በላዩም ቆሻሻ ቢደፉበትም ሐዋርያት ስለ መስቀሉ ክብርና በመስቀሉ ስለተገኘው ድኅነት መመስከር፣ ማስተማር አለማቋረጣቸውን፣ የመስቀሉ ፍቅር ከውስጣቸው የማይወጣ፣ ከደማቸውና ከሥጋቸው የተዋሐደ፣ በቆዳቸው ላይ በማይፋቅ ቀለም የተቀረጸ መሆኑን ነው። አይሁድ በክፋታቸው አሕዛብ በሥጋዊ ኃይላቸው ሲመኩ ለክርስቲያኖች ግን ትምክህታቸው መስቀሉ ነበር።

‹‹ነገር ግን ዓለም ለእኔ ከተሰቀለበት እኔም ለዓለም ከተሰቀልኩበት ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል በቀር ሌላ ትምክህት ከእኔ ይራቅ›› ገላ 6:14። እንዳለ።

በዚህ ሁኔታ መስቀሉ አይሁድ እንደቀበሩት አሕዛብ በላዩ ላይ የጣዖት ቤት እንዳነጹበት ክርስቲያኖች ግን ሳይረሱት ለሦስት መቶ ዓመታት ተቀብሮ ቆይቷል።

በኋላ ግን አሁንም የነፃነት ምልክትና መገኛ የሆነው ቅዱስ መስቀል ለክርስቲያኖች ዘመነ ሰቆቃ ፍጻሜም ምክንያትና ኃይል ሆነ።

ከሦስት መቶ ዓመት በኋላ ንጉሥቆስጠንጢኖስ በሮምና በግሪክ ነግሦው ዓለምን አስጨንቀው ፍትሕ አጥፍተው፣ክርስቲያኖችን ከምድረ ገጽ ለማጥፋት ታትረው ይሠሩ የነበሩ ዲዮቅልጥያኖስንና መክስምያኖስን ለመግጠም ተነሣ። በዚህ አስፈሪና እጅግ ከባድ በሆነ ጦርነት ውስጥ ደግሞ መጽናኛና ኃይል የሚሆን ሕልምን አየ፣ ሕልሙም የመስቀል ምክልት የያዘ መልአክ መስቀሉን ለንጉሡ እያሳየ‹‹በዚህ ምልክት ጠላቶችህን ድል ንሣ›› የሚል ነበር። ከዚህ ቀደም ንጉሡ ይህንን ምልክት አያውቀውምነበር። እሱ የሚያውቀው ከሱ በፊት የነበሩ የሮም ነገሥታት መስቀሉን ወንጀለኛ ይሰቅሉበት ስለነበር የሞት ምልክት መሆኑን ነው እንጅ ሞት ድል ተነሥቶበት የሕይወት ምልክት መሆኑን አያውቅም ነበር። እናቱ እሌኒ ስለ ክርስትና ትምህርት እያስተማረች ያሳደገችው ቢሆንም የክርስትናን ምሥጢር ተቀብሎ አልተጠመቀም ነበር። እግዚአብሔርም እርሱ የሚድንበትንና ሌሎቹንም

www.zeyeneta.com

የሚያድንበትን ምልክት ሰጠው። ቅዱስ ዳዊት ‹‹ለሚፈሩህ ምልክትን ሰጠኻቸው›› እንዳለ። በመቀጠልም ንጉሡ በተሰጠው ምልክት ጠላቶቹን ሁሉ ድል ነሣ።

በ313 ዓ/ም በሚላን ሆኖ የነፃነት አዋጅ አወጀ። መስቀሉ የፍትሕ ምንጭ ሆነ፣ ከአሁን በኋላ ክርስቲያኖች እንዳይሰደዱ ሃይማኖታቸውንም በግልጽና በነፃነት እንዲያስተምሩ፣ በነፃነት እንዲያመልኩ አወጀ። ‹‹አብያተ ክርስቲያናት ታነፁ አብያተ ጣዖታት ተዘጉ፡፡›› ይህን ውለታ ለመክፈል ንግሥት እሌኔ ከቀድሞ ጀምሮ በነበራት ስእለት ወደ ኢየሩሳሌም ሄዳ በጎለጎታ የተሠራን ቤተ ጣዖት አፈረሰች፣ ቤተ ክርስቲያንም አሠራች፣ በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩ ክርስቲያን ሊቃውንትን፣ ሊቀ ጳጳሱን መቃርዮስንና አረጋዊው ኪራኮስን በመጠየቅ መስቀሉን ከተቆፈረበት አወጣች።

እንደ ታሪኩ አቀራረብ ንግሥት እሌኒ መስከረም ፲፯ ቀን ቁፋሮውን ጀምራ መጋቢት ፲ ቀን ፫፻፳፭ ዓ/ም መስቀሉን አወጣች።በኋላም ለመስቀሉ መታሰቢያ ቤተክርስቲያን ተሠርቶ ቅዳሴ ቤቱ መስከረም ፲፯ ቀን ፫፻፴፯ ዓ/ም

ተከበረ። እነዚህ በዓላት በመላው ዓለም ባሉ አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ይከበራሉ። ንግሥት እሌኒም ቅዱስ መስቀሉን ሊቀ ጳጳሱ መቃርዮስ በኢየሩሳሌም ባሠራችው ቤተ መቅደስ እንዲያስቀመጥ አድርጋ ወደ ሀገረ መንግሥቷ ቆስጥንጥንያ ተመለሰች።

ከዚያም መስቀሉ በኢየሩሳሌም ተቀመጠ፣ ብዙ ዓመታትንም ኖረ፣ በርካታ ክርስቲያኖች ኢትዮጵያውያንን ጨምሮ ወደ ኢየሩሳሌም ከሚሄዱባቸው ምክንያቶችም አንዱ መስቀሉን ለማክበር ነበር። እስከ ሰባተኛው መቶ ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ድረስ በሰላም ቆየ።

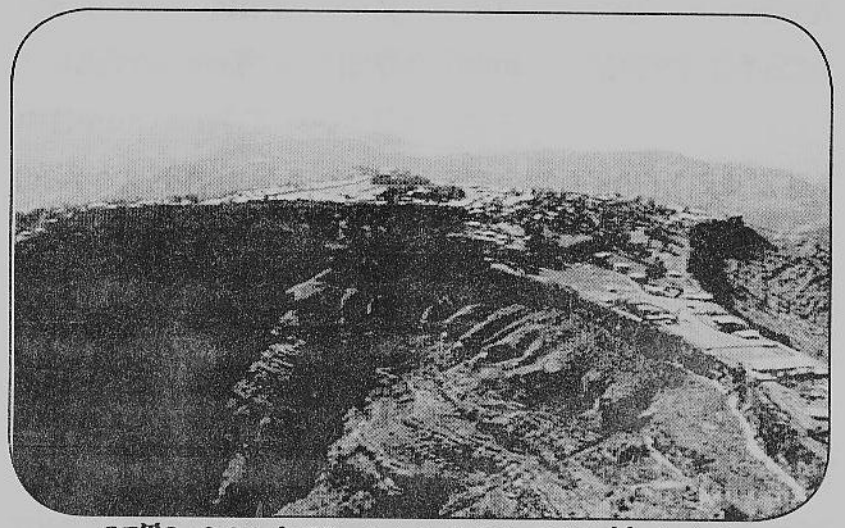
በ614 ዓ/ም የፋርሱ ንጉሥ ኢየሩሳሌምን ወረረ፣ ብዙ ጥፋትም አደረሰ፣ መስቀሉንም ማርኮ ወደ ፋርስ ወሰደው። በ627 ዓ/ም ክርስቲያኑ የሮም ንጉሥ ሕርቃል በክርስቲያኖች ጥያቄ ፋርስን ወግቶ መስቀሉን ወደ ኢየሩሳሌም መለሰው። ቆይቶም ኢየሩሳሌም በዓረቦች እጅ ስትወድቅ ክርስቲያኖች መስቀሉን ደበቁት። ይሁን እንጅ መላው ኢየሩሳሌም፣ ፍልስጥኤም፣ ምሥራቃዊው ሮም፣ ሰሜን አፍሪቃ ሁሉ በዓረቦች ቁጥጥር ሥር ስለሆኑ መስቀሉን ደብቀው ማስቀመጥ አልቻሉምና

www.zeyeneta.com

ወደ እስክንድርያ አመጡት። ከእስክንድርያም በዚህ መጽሐፍ እንደተጻፈው በእግዚአብሔር ፈቃድና በነገሥታቱ ጥረት ወደ ሀገራችን ኢትዮጵያ መጣ።

የጌታችንና የመድኀኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ መስቀል የተቀመጠባት የግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም

ግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም በደቡብ ወሎ ሀገረ ስብከት በአምባሰል ወረዳ ከደሴ ከተማ 82 ኪ/ሜ ርቃ ከፍ ብሎ በሚታይ መስቀለኛ ተራራ ላይ ትገኛለች። በአቅራቢያዋም ከሚገኙ በርካታ ታሪካውያንና ጥንታውያን መካናት መካከልም ጥንታዊው የደብረ ሐይቅ አቡነ ኢየሱስ ሞዓ ገዳም፣ የድኀ ምስክር የነበረው ደብረ እግዚአብሔር፣ የቅኔ ትምህርት ምንጭ የሆነው ዋድላ/ደላንታ፣የ19ኛው ክፍለ ዘመን የሃይማኖት ውሳኔ የተደረገበት የቦሩ ሜዳ ሥላሴ፣ የውጫሌ ውል የተፈረመበት የውጫሌ ከተማ፣ የመቅደላ አምባ፣ የበሽሎ ወንዝ ሸለቆና ሌሎችም ናቸው።

የግሸን ደብረ ከርቤ ተራራ ከላይ ወደታች ሲታይ

ግሸን ደብረ ከርቤ የሚለውን ስያሜ ከማግኘቷ በፊት በልዩ ልዩ ታሪካዊና ምሥጢራዊ ምክንያቶች ደብረ ነገሥት፣ ደብረ ነጐድጓድ፣ ደብረ እግዚአብሔር በሚባሉ ስሞች ትጠራ ነበር። ግሸን ደብረ ከርቤ መጀመሪያ የተመሠረተችው በዘመነ አክሱም በዐፄ ካሌብ ዘመነ መንግሥት ነበር።

ዐፄ ካሌብ በየመን የነበሩ ክርስቲያኖች በአይሁድ መሪ ዱን አናሚስ እየደረሰባቸው ከነበረው መከራ ለመታደግ ወደ ናግራን ዘምተው ድል አድርገው መንግሥት

www.zeyeneta.com

አጽንተው ሲመለሱ በዚያ ይኖሩ የነበሩ አባ ፈቃደ ክርስቶስ የሚባሉት መነኰስ አብረው ተመልሰዋል።

አባ ፈቃደ ክርስቶስም ከናግራን ሲመለሱ ሁለት ጽላቶችን ወደ ኢትዮጵያ በማምጣት የበሸሎ ወንዝን ተሻግረው ወደ ግሸን ተራራ ጫፍ ለመውጣት የአምባውን ዙሪያ ሲመለከቱ በገደሉ ላይ ንብ ሰፎ ማሩ ሲንጠባጠብ አይተው የአምላክን ስጦታ ለማድነቅ በጥንታዉያን ግእዝና ዓረብኛ ቋንቋዎች ቦታውን "አምባ" "አሰል" (አምባሰል) ብለው ጠሩት። ትርጉሙም "የማር አምባ" ማለትነው። እስከ አሁንም አካባቢው አምባሰል እየተባለ ይጠራል።

በግሸን ደብረ ከርቤ የቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን

አባ ፈቃደ ክርስቶስም ይዘዋቸው የመጡትን ሁለት ጽላቶች ወደ አምባው በማስገባት ሁለት ቤተ ክርስቲያን ሠርተው ደብሩን መሥርተዋል።

ይኽንኑ ታሪክ በመከተልም ይመስላል በጉዲት ጦርነት የስደት ዘመን የእክሱሙ ንጉሥ ድል ነዓድ በዘጠነኛው ክፍለ ዘመን ከአምባሰል ባሻገር ከሐይቅ ባሕር አጠገብ ባለው ተራራ ላይ ደብረ እግዚአብሔርን መሥርቶ ኖሯል። ከዚህም በኋላ መንግሥት ከደብረ እግዚአብሔር በመራ ተክለሃይማኖት አማካኝነት ወደ ላስታ ሲሻገር የደብረ ከርቤ ክብር በላስታ ዘመንም አልተቋረጠም።

በቅዱስ ላሊበላ ዘመን እንደተፈለፈሉ የሚነገርላቸው ጅምር ዋሻዎች አሁንም በደብረ ከርቤ ግሸን ማርያም ይገኛሉ።

በዚህ ዘመን ደብረ ከርቤ የነገሥታት መናኸሪያ የሊቃውንት መገኛ የቤተ ክርስቲያን የሐዲስ ኪዳን ሥርዓት መፈጸሚያ ቅድስት ቦታ ነበረች።

www.zeyeneta.com

በመጨረሻም በዐፄ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመነ መንግሥት የጌታችን የመድኀኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ መስቀል መቀመጫ ሆናለች::

በግሸን ደብረ ከርቤ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ያረፈበት የእግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን

ስለ መጽሐፈ ጤፉት

መጽሐፈ ጤፉት ስመ መንግሥታቸው ቆስጠንጢንዮስ ተብሎ በሚታወቁት በዐፄ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመን የተጻፈ መጽሐፍ ነው:: ዐፄ ዘርዓ ያዕቆብ ራሳቸው ከጻፏቸው፣ በዘመናቸው በነበሩ ካህናተ ደብተራ ካጻፏቸውና ካስተረጐሟቸው የእምነት፣ የቀኖናና የታሪክ መጻሕፍት ለየት የሚያደርገው መጽሐፉ በዘመናቸው የተሠራውን ትልቅ የውጭ ግንኙነት ሥራ ዘግቦ መያዙ ነው:: ጤፉት የተባለበትም ምክንያት ሥነ ጽሕፈቱእንደ ጤፍ ደቃቅ በመሆኑ ነው:: መጽሐፉ ቀደም ሲል በሀገራችን ስለ መስቀሉ የሚታወቁ ዓለም አቀፍ ታሪኮችንና እና ሌሎች ቀኖናዊ መረጃዎችን የያዘ፣ በግሸን ደብረ ከርቤ ብቻ የሚገኝ፣ ለብዙ ዘመናት በዚያው ተጠብቆ የቆየ፣ ከፍ፻፶ ዓመታት በላይ በደብሩ ሲቃውንት እየተተረጎመ ለምእመናን ሲነገር የኖረ መጽሐፍ ነው::

መጽሐፈ ጤፉት ዛሬ ዓለም አቀፍ ዕውቅና ያገኘውን የመስቀል ደመራ በዓል አከባበር ከመሠረቱ ጀምሮ የሚያዘክር፣ ከዚያም መስቀሉ በመካከለኛው ምሥራቅና በእስክንድርያ ከአንድ ሽህ ዓመታት በላይ የነበረውን

www.zeyeneta.com

ቆይታ በኋላም በዐሥራ አምስተኛው ክፍለ ዘመን በዳግማዊ ዐፄ ዳዊት ዘመነ መንግሥት ከእስክንድርያ ወደ ኢትዮጵያ የመጣበትን፣ በመጨረሻም በዳግማዊ ዐፄ ዳዊት ልጅ በዐፄ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመነ መንግሥት አባታቸው በክብር ካስቀመጡበት ከስናር የጦር ከተማ አንስተው ከአምባሰል ተራሮች ከፍ ብላ ወደምትገኘው ግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም አምጥተው ያስቀመጡበትን ታሪክ በቅደም ተከተል ይተርካል።

በተጨማሪም በወቅቱ የነበሩትን የሊቃነ ጳጳሳቱን የአባ ገብርኤልንና የአባ ሚካኤልን፣ የኤጲስ ቆጶሱን የአባ ዮሐንስን ቃለ ቡራኬ፣ ቃለ ምዕዳንና ሥርዓት፣ የደብሩን ቀደምት ሊቃውንት እና ሹማምንት ምስክርነት በሚገባ

ይተርካል። መጽሐፉ ልዩ የሚያደርገው በዘመኑ የነበሩትን ታላላቅ ነገሥታት የዐፄ አምደ ጽዮንን፣ የዳግማዊ ዐፄ ዳዊትን፣ እና የዐፄ ዘርዓ ያዕቆብን የመንግሥት አስተዳደር ሥርዓት፣ የውጭ ግንኙነት፣ ሥርዓተ መንግሥት በዘመኑ ቋንቋና አደረጃጀት ሳይበረዝና ሳይከለስ በመዘገብ የታሪክ ምንጭ ነው።

በተጨማሪም መስቀሉ በደብረ ከርቤ ግሸን ማርያም ከመቀመጡ በፊት ቦታው የነበረውን ታሪክና አገልግሎት ይተርካል። በቦታው ስለነበረው ማኅበራዊ አስተዳደር የሹማምንትና የመኳንንት አደረጃጀት መሠረታዊ መረጃ ይሰጣል።

በመጽሐፉ መልእክት ትኩረት ከሚሰጣቸው ጉዳዮች ውስጥም ስለቦታው መንፈሳዊ ክብር፣ ቃል ኪዳን፣ በመንፈሳዊና ዓለማዊ መሪዎች ሊሰጠው የሚገባውን ክብር ይገልጻል። የወቅቱን ሥነ ጽሑፍና የሥነ ጥበብ ደረጃም በሚገባ ያሳውቃል። በአጠቃላይ ከብዙ በጥቂቱ መጽሐፈ ጤፉት በርካታ መንፈሳዊ፣ ሥነ ጥበባዊ፣ አስተዳደራዊና ማኅበራዊ መረጃዎችን የሚሰጥ መጽሐፍ ነው።

www.zeyeneta.com

ስለ መጽሐፈ ጤፋት የአማርኛ ትርጉም፣ ጎትመትና ሥርጭት

መጽሐፉ ከተጻፈበት ከዐሥራ አምስተኛው ክፍለ ዘመን ጀምሮ በግእዝ ቋንቋ ብቻ ይታወቅ ነበር። ይሁን እንጅ ቦታው የታላላቅ መምህራን መገኛ በመሆኑ ይኽ መጽሐፍ በቅዱሳት መጻሕፍት እንዳሉት የታሪክ መጻሕፍት እንደ ነገሥትና መሳፍንት በነጠላ ትርጉም ሳይሆን በአንድምታ ትርጉም መልክ በቃል ሲነገር የኖረ ሲሆን በሃያኛው መቶ ክፍለ ዘመን አጋማሽ ከደብሩ ሊቃውንት አንዱ የሆኑት መሪጌታ የማነ ብርሃን አዲሴ በሌሎች ትርጓሜ መጻሕፍት ያላቸውን ሰፊ እና ጥልቅ ዕውቀት ወደ መጽሐፈ ጤፋትም በመተርጎም ይህን ታሪክ እንደመጽሐፍ አዋቂ ብቻ ሳይሆን እንደዘመናዊ ከፍተኛ ደረጃ የታሪክ ተመራማሪም ከሌሎች መጻሕፍት ጋር በማጣቀስ አብራርተው ለትውልድ ያቆዩ ባለውለታ አባት ናቸው።

እኚህ ሊቅ የአባቶቻቸውን ፈለግ በመከተል በየዓመቱ ከመስከረም ፲፯-፳፭፣ በጥር ፳፭ እና በመጋቢት ፲ ግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያምንለመሳለም ለሚመጣው

ሕዝብ የመስቀሉን አመጣጥና ቃል ኪዳን ሲያስሙ ቆይተዋል። በኋላም በእቴጌ መነን ጥያቄ ለጎትመት በሚበቃ መንገድ አዘጋጅተውት የነበረ ሲሆን የደብሩ ሊቃውንት እንዲታተም አስበው ረቂቁን በዘመናዊ መሣሪያ አጽፈውት ነበር። ኋላም ወደ መንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽሕፈት ቤት ሊቃውንት ጉባኤ አስተያየት እንዲሰጥበት ቀርቦ ነበር።

የመጽሐፉ ትርጉም በሰዋስው ፍች የተወሰነ አይደለም። የግእዙን ዘር ሰዋስው ከተረጐሙ በኋላ እንደአስፈላጊነቱ ታሪኩን ከሚመለከቱት የቅዱሳት መጻሕፍት ማጣቀሻዎችና በቤተ ክርስቲያኒቱ የሚታወቁ የታሪክ መዛግብትን (እንደ ስንክሣርና የቅዱሳን መላእክት ድርሳናት) እንደ ማብራሪያ ይጠቀማሉ። ስለዚህ በአቀራረቡ እስከአሁን ከምናውቃቸው የታሪክ አተረጓጎሞች ለየት ያለ አቀራረብን ይከተላል።

በይዘት ደረጃ መላውን የመጽሐፈ ጤፋት በአንድ ላይ ለማካተት ካለው የአቅም ውሱንነት አንጻር ለጊዜው የምእመናንና የታሪክ ተመራማሪዎችን ፍላጎት ለማርካት በሌሎች መዛግብት የማይገኘውን የመስቀሉን ወደ

www.zeyeneta.com

ኢትዮጵያ የመምጣት ታሪክ እና በወቅቱ የተከናወኑትን ድርጊቶች የሚገልጸውን ክፍል አቅርበናል። ወደ ፊት አቅም በፈቀደ መጠን አጠቃላይ የመጽሐፉን ይዘት ያካተተ የግእዝና አማርኛ ትርጉም ለማቅረብ የደብሩ ሊቃውንት እየደከሙ ይገኛሉ።

እግዚአብሔር ለሥራው ጊዜ አለውና መጽሐፉን ለማሳተም ቀደም ባሉት ጊዜያት ብዙ ጥረቶች የተደረጉ ሲሆን የክቡር መስቀሉ ታሪክ "ክብረ መስቀል"በተባለው መጽሔት ከአሁን በ፲፱፻፷፬ዓ/ም ታትሞ ነበር ። ነገር ግን የተዘጋጀው መጽሔት መጠነኛ በመሆኑና ለአንባቢያን ታሪኩ በሰፊው ተብራርቶ እንዲቀርብ አሁን በዚህ ወቅት እግዚአብሔር ፈቃዱ ሆኖ የመጽሐፉን መሠረታዊ ክፍል፣ ማለትም የመስቀሉን ወደ ኢትዮጵያ አመጣጥና በደብረ ከርቤ ግሸን ቅድስት ማርያም የተቀመጠበትን ታሪክ ለማቅረብ የተፈለገው፤

- የመስቀል በዓል ብሔራዊና ዓለም አቀፋዊ ትኩረት
  ተሰጥቶት በተባበሩት መንግሥታት የሳይንስ፣ የባህልና የትምህርት ድርጅት አማካኝነትበ፳፻፪

ዓ/ም የሰው ልጅ ዐለም አቀፍ ቅርስ ተብሎ መመዝገቡ፣

- በዚሁ ዓለም አቀፍ ዕውቅናምየግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያምን ደብር ጨምሮ በሀገራችንተያያዥነት ያላቸው ሌሎች መሠረታዊ ታሪኮች ሁሉ ዕውቅና ያገኙ በመሆኑ
- የመስቀሉ ታሪክና ክብር፣ ለቦታውን የተሰጠውን ቃል ኪዳን ለማወቅ በምእመናንና ተመራማሪዎች ዘንድ ያለው ፍላጎት እያደገ በመምጣቱ፣

ከዚህ ጊዜ የበለጠ መልክም አጋጣሚ እንደሌለ በማሰብ ይህ መጽሐፍ ለኅትመት እንዲበቃ አድርገናል።

ይህን መጽሐፍ ወደ አማርኛ ቋንቋ ለመተርጎምና ለኅትመት እንዲበቃ ለማድረግ ቀደም ሲል የጠቀስናቸው ሊቅ መሪጌታ የማነ ብርሃን አዲሴ እና ሌሎችም በርካታ የደብሩ ሊቃውንት ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርገዋል። የደብሩ ሰበካ ጉባኤ አባላት፣ አገልጋይ ካህናትና መዘምራን እንዲሁም የደብሩ ወጣቶች ሁሉ የየበኩላቸውን አስተዋጽዖ አድርገዋል።

www.zeyeneta.com

ከሁሉም በላይ ደግሞ ለማሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ደብር መምህር ኾነው ከተሾሙ ጊዜ ጀምሮ ትውልድ የማይረሳው ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደረጉት ሊቀ ሊቃውንት ተክለ ማርቆስ ብርሃኑ ዋናው ናቸው።

ሊቀ ሊቃውንት ተክለ ማርቆስ ብርሃኑ የደብሩን ልማት በማሳደግ፣ በየጊዜው ወደቦታው የመስቀሉን በረከትና ክብር፣ የቦታውን ቃል ኪዳን ለማግኘት ከመላው ዓለምና ከመላው ኢትዮጵያ የሚመጡ መንፈሳዊ ተጓዦችን በአግባቡ እንዲስተናገዱ በማስቻልቦታዋ የበለጠ ታውቃና ተከብራ እንድትኖር አድርገዋል። አሁን ደግሞ ይኽ ታላቅ ታሪካዊመጽሐፍ የቀድሞ የትርጉም ይዘቱን እንደጠበቀና የቦታውን ትውፊት እንደያዘ በግእዝና በአማርኛ እንዲዘጋጅና እንዲታተም ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርገዋል።

የሀገረ ስብከታችን ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ አትናቴዎስም ለመጽሐፉ ዝግጅት/ጎትመት መመሪያና ቡራኬ ከመስጠት ጀምሮ ያደረጉት የክትትል ድጋፍ ከፍተኛ ቦታ የሚሰጠው ነው።

በአጠቃላይ ይኽን መጽሐፍ ከፀሥራ አምስተኛው ክፍለ ዘመን ጀምሮ ከጅያሀ ዓመታት በፊት በልዩ ሁኔታ ያዘጋጁትን፣እስከ አሁን ጠብቀው ያቆዩ የደብሩ ሊቃውንትን፣ በአሁኑ ዘመን በአማርኛ እየተርጉሙ በቃል ለትውልድ ሲያስተምሩበት የቆዩት መምህራንን፣ አሁን ደግሞ በአማርኛ ቋንቋ ተዘጋጅቶ ለመላው አንባቢ እንዲረስ ያደረጉ ሊቃውንትን፣ የሰበካ ጉባኤ አባላትን፣ የደብሩ ወጣቶችን፣ ለመጽሐፉም ጎትመት ስኬታማነት የተራዱንን ሁሉ የእግዚአብሔር ቸርነትና ምኅረት፣ የእመቤታችን ጸሎት፣ የቅዱስ መስቀሉ በረከት ይድረሳቸው። አሜን።

የማሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ደብር ሰበካ ጉባኤ፡
ደቡብ ወሎ ፣አምባሰል።
መጋቢት ፭፻፲፯ ዓ/ም

www.zeyeneta.com

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ አምላክ ንዌጥን በረድኤተ እግዚአብሔር ሕያው ዘከመ ተረከበ መስቀለ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ በመዋዕለ መንግሥቱ ለዳግማዊ ዳዊት ዘተሰምየ መስዔ ረሲዓን ወጥቅመ አድማስ።

ወዘከመ መጽአ ውስተ ብሔረ ኢትዮጵያ በ መዋዕለ መንግሥተ ወልዱ ዘርዓ ያዕቆብ።

በአብ ስም አምነን አብን ወላዲ ብለን በወልድ ስም አምነን ወልድን ተወላዲ ብለን በመንፈስ ቅዱስ ስም አምነን መንፈስ ቅዱስን ሠራዒ ብለን ለአጠይቆ አካላት ሦስት ስለአልን በባሕርይ በሕልውና ፩ አምላክ ብለን አምነን እግዚአብሔርን አጋዥ በማድረግ መስዔ ረሲዓን ጥቅመ አድማስ በተባሉት በዳግማዊ ዳዊት ዘመነ መንግሥት የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ክቡር መስቀል እንደተረከቡ።

ልጃቸው ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ በነገሡበት ዘመንም ወደ ኢትዮጵያ እንደ መጣ።

ወቦአ ውስተ ደብረ ነገሥት ዘሀገረ አምባሰል።

ወይእቲ ደብረ ከርቤ ዘዓተባ በደሙ ቅዱስ ለክርስቶስ ሊቀ መላእክት ዑራኤል ።

ወአልአለ ክብራ እምክብረ ኵሎን አድባራት።

ወሰመያ ደብረ ከርቤ።

ወጥቶም በአምባሰል ውስጥ በምትገኝ ደብረ ነገሥት በምትባል ተራራ ገብቶ እንደ ተቀመጠ እንናገራለን።

ይህችም ደብረ ነገሥት የምትባለው መልአኩ ቅዱስ ዑራኤል በጌታችን በክርስቶስ ቅዱስ ደም ቀብቶ ያከበራት ዛሬ ደብረ ከርቤ እየተባለች የምትጠራው ናት።

ክብሯንም ከአድባራት በላይ አድርጉ አከበራት ከሷቱ ዕለታት ለይቶ ሰንበትን እንደ አከበረ ይህችንም ቦታ አክብራ-ታልና።

ስሟንም ደብረ ከርቤ ብሎ ጠራት።

www.zeyeneta.com

ስምዑ ወለብው ዘከመ ኮነ ምክንያተ ምጽአቱ።

መስቀሉ የመጣበትን ምክንያት ጠንቅቀን አብራርተን እንነግራችኋለንና ጆሮአችሁን ከፍታችሁ ልቡናችሁን አንቅታችሁ ስሙ፣

በ፷፱ ወበ፷፱ ፸ወ፱ ዓመት እምፍጥረተ ዓለም።

ዓለም በተፈጠረ በስድስት ሽህ ስምንት መቶ ሃያ ስምንት ዓመት

በ፲፱ ወ፲፱ ፸ወ፰ ዓመት እምልደተ መድኃኒነ

ጌታ በተወለደ በሺህ ሦስት መቶ ሃያ ስምንት ዓመት።

በ፲፱ ወበ፱ወ፰ ዓመተ ሰማዕታት ንጹሐን ነግሠ ሰይፈ አርዓድ ወልደ ዓምደ ጽዮን ንጉሥ

በሺህ አምሳ አምስት ዓመተ ሰማዕታት የዓፄ ዓምደ ጽዮን ልጅ ዓፄ ሠይፈ አርዓድ ነገሠ።

ወበመዋዕሊሁ አሠሮ ንጉሠ ተንባላት ዘስሙ

በሳቸው ዘመን ነግሦ የነበረው የአሕዛብ ንጉሥ

መርዋን እልጋዲን ለሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤል ዘሀገረ እስክንድርያ።

መርዋን እልጋዲን የእስክንድርያውን ሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤልን አሠራቸው።

ወውእቱ እምኑልቄሙ ለ፵ወ፯።

እሳቸውም ቀደም ብለው በእስክንድርያ ተሹመው ለነበሩ ለሊቃነ ጳጳሳቱ ዓርባ ሰባተኛ ሆነው የተሾሙ ናቸው።

ወይቤሎ አምጽእ ሊተ ንዋየ ብዙኃ።

ብዙ ገንዘብ ለእኔ ገብር ብሎ አሠራቸው።

ወወርቀ ዘሀሎ ውስተ እዴከ።

በእጅህ ያለውንም ወርቅ አምጣ ብሎ።

ወይቤሎ አባ ሚካኤል ሊቀ ጳጳሳት "አልብየ ወኢምንትኒ እምነዋየ ወርቅ ወብሩር ዘእሁበከ።

አባ ሚካኤልም "እኔ ለአንተ የምገብረው ምንም ገንዘብ የለኝም" አሉት።

www.zeyeneta.com

ወርቅሰ ዘሀሎ ውስተ እዴየ ቀዳሚ አምኃሁ ለአቡነ አዳም እምዘሀሎ ውስተ ገነት።

በእጀ ያለው ወርቅ ግን መጀመሪያ በገነት ሳለ ለአባታችን ለአዳም ከጌታ ዘንድ የተሰጠ ነው።

ወበደኃሪ መዋዕል አምጽኡ ሎቱ ሰብአ ሰገል ዘንተ ወርቀ አምኃ ለእግዚእነ።

በኋለኛው ዘመንም ጌታ ሰው በሆነ ጊዜ ይህንኑ ወርቅ ሰብአ ሰገል እጅ መንሻ አድርገው ያመጡለትና የገዙለት ነው ።

ወበጽሐ እስከ ዘመነ አበውየ ወአነሂ ነሣእክም እምኔሆሙ።

ከዚያም ሲወርድ ሲዋረድ ከእኔ በፊት ከነበሩ ሊቃነ ጳጳሳት ደርሶ ከእነሱ ያገኘሁትና በአደራነት የተረከብኩት ነው።

ወበእንተዝ ኢይደልወኒ አህብክ ዘንተ እስመ ክቡር ውእቱ።

ስለዚህ ክቡር ነውና ይህን ልስጥህ አይገባኝም።

ወሊተኒ ሐሣረ ይከውነኒ በቅድመ እግዚአየ።

ለአንተ ለማይገባህ ይህን ክቡር ወርቅ ብሰጥ በፈጣሪዬ ፊት ያስወቅሰኛልና አሉት።

ወበምክንያተ ዝንቱ አሠሮ።

ለእኔ ካልገበርክስ ብሎ በዚህ ምክንያት አሠራቸው።

ወሶበ ሰምዓ ንጉሥ ኢትዮጵያ ሰይፈ አርዓድ ከመ ኮንንዎ መኳንንተ ተንባላት ለዝንቱ አብ ሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤል ወሞቅሕዎ።

ዓፄ ሠይፈ አርዓድም የአሕዛብ ንጉሥ አባ ሚካኤልን አገዛዝ እንደ አጸናባቸውና እንደ አሠራቸው በሰሙ ጊዜ።

ቀንዓ ቅንዓተ መንፈሳዊተ በእንተ ዘኮኑ እስክንድርያ ወኢትዮጵያ አሐተ ሃይማኖተ።

እስክንድርያና ኢትዮጵያ በሃይማኖት አንድ ስለሆኑ የአሕዛብ ንጉሥ ይህን ያህል ይታበያልን ብለው በመንፈሳዊ ቅንዓት ቀኑ።

ወወረደ ብሔረ ግብፅ

ቀንተውም አልቀሩም

www.zeyeneta.com

ዘምስለ ብዙኃ ሠራዊት።

ወአመዝበረ አህጉራተ ብዙኃተ።

ወሶበ ሰምዓ ንጉሠ ተንባላት ምጽአቶ ለንጉሠ ኢትዮጵያ።

ወመልእክቶ ዘይብል ሶበ በጽሐ መጽሐፈ መልእክትየ ኀቤከ ፍትሖ ለሊቀ ጳጳሳት ወእመ አኮለ ኢይከውን ፍቅር ማዕከሌነ ወማዕከሌከ።

ወፈትሖ ለሊቀ ጳጳሳት።

ምታ ነጋሪት ክተት ሠራዊት ብለው ግብፅ ዘመቱ።

ወርደውም ብዙ አገር አጠፉ ማርከውም ወሰዱ።

ያም የአሕዛብ ንጉሥ የዓፄ ሠይፈ አርዓድን መምጣት በሰማ ጊዜ።

ይህ ደብዳቤ እንደደረሰህ ሊቀ ጳጳሳቱን ፍታ። ባትፈታቸው ግን በእኛና በአንተ መካከል ፍቅር አይገኝም የሚል ጽፈው የላኩት ደብዳቤ በደረሰው ጊዜ።

ደብዳቤውን አይቶ ሊቀ ጳጳሳቱን ከእሥራታቸው ፈታቸው።

ወአክበሮ ክብረ ዓቢየ።

ወፈነወ ሎቱኒ አምኃ ብዙኃ ወርቀ ወብሩረ።

ወንጉሠ ኢትዮጵያ ሰይፈ አርዓድ ፈነወ ለሊቀ ጳጳሳት ብዙኃ ወርቀ ከመ ያንብሮ ዘምስለ ወርቅ አምኃሁ ለእግዚእነ ወከመ ይኩኖ ለበረከት።

ወእምዝ ገብአ ብሔሮ በሰላም

በታላቅ ክብር አክብሮ አኖራቸው።

ይህን ከሠራ በኋላ ለሳቸውም እጅ መንሻ ብዙ ወርቅ ብዙ ብር ላከላቸው።

የኢትዮጵያ ንጉሥ ዓፄ ሰይፈ አርዓድም ለበረከት ይሆናቸው ዘንድ የጌታችን እጅ መንሻ ከሆነው ወርቅ ጋር እንዲያስቀምጡት ለሊቀ ጳጳሳቱ ብዙ ወርቅ ሰደዱላቸው።

ዓፄ ሰይፈ አርዓድም ሊቀ ጳጳሳቱን ከእሥራት አስፈትተው ከአስማሙ በኋላ ወደ ሀገራቸው በሰላም ተመለሱ።

www.zeyeneta.com

ወሞተ በሸወጅ ዓመተ መንግሥቱ።

ተመልሰውም በነገሡ በሃያ ስምንት ዓመት ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ ።

ወእምድኅሬሁ ነግሠ ውድም አስፈሬ ወልዱ ፲ ዓመተ።

ከሳቸውም በኋላ ልጃቸው ውድም አስፈሬ ዐሥር ዓመት ነገሡ።

ምዕራፍ ፪

ወእምዝ በሸ፪ወሸ፪፪ሸወ፯ ዓመት እምፍጥረተ ዓለም።

ምዕራፍ ፪

ከዚህ በኋላ ዓለም ከተፈጠረ በስድስት ሺህ ስምንት መቶ ስድሳ ስድስት ዓመት።

በ፲፪ወ፲፪ ሸወ፯ እምዓመተ ልደቱ ለመድኃኒነ

ጌታ በተወለደ በሺህ ሦስት መቶ ስድሳ ስድስት ዓመት።

በ፲፪ ሸወ፯ እምዓመተ ሰማዕታት ንጹሐን ነግሠ ዳግማዊ ዳዊት።

በሽህ ስድሳ ስድስት ዓመተ ሰማዕታት ዳግማዊ ዳዊት ነገሡ።

ወአስተራትዓ ሃይማኖቱ።

የተዋሕዶ ሃይማኖት በበለጠ እንዲስፋፋ አደረጉ።

ወአቀመ ተዝካረ በዓላ ለእግዝእትነ ማርያም ።

የእመቤታችን ድንግል ማርያምን በዓል በየወሩ እንዲከበር አደረጉ።

ወአጽሐፈ መጽሐፈ ድርሳናቲሃ ወተአምራቲሃ ወአሠርገዎን በወርቅ ወበብሩር።

ተአምሯን ድርሳኗን በወርቅ በብር በልዩ ልዩ ቀለም አስጊጠው አጻፉ።

ወሥዕለ ዚአሃኒ ያሥዕል በወርቅ ወበዕንቊ።

የእመቤታችንን ሥዕልም በወርቅ በዕንቊ ያሥሉ ነበር። ከዚህም ለማስረሻ ያህል በወርቅ ቀለም ያጻፉት ተአምረ ማርያም በወርቅ ቀለም ያሣሏት የእመቤታችን ሥዕል ብዙ ገቢረ ተአምራት የምታደርግ በደብረ ከርቤ ትገኛለች።

www.zeyeneta.com

ወበመዋዕሊሁ መጽአ መስቀለ ክርስቶስ ውስተ ሀገረ ኢትዮጵያ።

በዘመነ መንግሥታቸውም የጌታችን መስቀል ወደሀገራችን ወደ ኢትዮጵያ መጣ።

ወምክንያተ ምጽአቱስ ለመስቀለ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ውስተ ሀገረ ኢትዮጵያ።

የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ወደ ኢትዮጵያ የመጣበትም ምክንያትም ይህ ነው።

ወሶበ ሰምዓ ንጉሠ ምስር ከመ ሞተ ሰይፈ አርዓድ አቡሁ ለዳግማዊ ዳዊት።

ዓፄ ሰይፈ አርዓድ ከሞቱ በኋላ የምስሩ ንጉሥ ሞታቸውን በሰማ ጊዜ።

አሠሮ ዳግመ ለሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤል።

እሱ ከሞተማ ብሎ አባ ሚካኤልን ዳግመኛ አሠራቸው።

ወለአኩ ሰብአ ሮም ወቍስጥንጥንያ ወሶርያ ወአርመን ወግብፅ ኀበ ንጉሠ ኢትዮጵያ ዳግማዊ ዳዊት።

በዚህን ጊዜ የሮም፣ የቍስጥንጥንያ፣ የሶርያ፣ የአርመን፣ የግብፅ ክርስቲያኖች በአንድ ሆነው ከኢትዮጵያው

ንጉሥ ከዓፄ ዳዊት ዘንድ መልእክት ላኩ።

እንዘ ይብሉ።

እንዲህ ብለው።

እስመ ተንሥኡ ላዕሌነ መኪንንተ ተንባላት ከመ ያጽርእዋ ለሃይማኖተ ክርስቶስ።

የክርስቶስን ሃይማኖት ለማጥፋት የአሕዛብ ነገሥታት

ወከመ ኢንጸውዕ ስሞ ክቡረ።

ክቡር ምስጉን የሚሆን ስሙንም እንዳንጠራ።

ወከመ ኢንሰግድ ለመስቀል ክቡር።

ክቡር ለሚሆን ለመስቀሉም እንዳንሰግድ ወደ እኛ ሃይማኖት ግቡ ብለው ተነሥተውብናልና።

ንስዕለከ ከመ ትትራድአነ ወታድኅነነ እምንጉሠ ተንባላት ወእም መኪንንቲሁ።

መጥተህ ከአሕዛቡ ንጉሥና በሥራ ተባባሪዎቹ ከሆኑት ከመኪንንቱ ታድነን ዘንድ እንለምንሃለን ብለው ላኩበት።

www.zeyeneta.com

ወሰባ ሰምዓ ንጉሠ ኢትዮጵያ መፍቀሬ እግዚአብሔር ዳግማዊ ዳዊት።

የእግዚአብሔር ወዳጅ የሆኑ ዓፄ ዳዊትም ይህን በሰሙ ጊዜ።

ተከዘ ወኀዘነ ብዙኃ።

የአሕዛብ ንጉሥ በእኔ ዘመን ይህን ያህል ይታበያልን ብለው ፈጽመው አዘኑ።

ወቀንዓ ቀንዓተ መንፈሳዊተ።

ከዚህ በኋላ መንፈሳዊ ቅንዓት አድሮባቸው።

ወተንሥአ ይሑር ብሔረ ግብፅ ከመ ይጽብየ ለንጉሠ ምስር ወለመኪንንቲሁ።

"እኔ ከአባቴ ብበልጥ እንጂ አንሳለሁን" ብለው ከምስሩ ንጉሥ ጋር ለመዋጋት ግብፅ ሊዘምቱ ተነሡ።

ወበእንተ ዘአሠሮ ለሊቀ ጳጳሳት ዘእስክንድርያ አባ ሚካኤል።

የእስክንድርያውን ሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤልን ስለአሠራቸው።

ወበእንተ ዘጎደገ ኪዳነ ዘተካየደ ምስለ አቡሁ ሰይፈ አርዓድ።

መጀመሪያ ከአባታቸው ከዓፄ ሰይፈ አርዓድ ጋር ሁለተኛ በክርስቲያን ላይ ከፍቅር በቀር ጸብ ላያነሣ ተማምለው የነበረውን መሐላ በማፍረሱ።

ወኮኑ ሠራዊቱ እለ ወረዱ ምስሌሁ ብሔረ ግብፅ ፲፱ አፍራሰ ወ፲፱ አብቅልተ ወ፲፱ አግማለ።

ከሳቸውም ጋር ግብፅ የወረደው የሠራዊታቸው ብዛት ዐሥር እልፍ ፈረሰኛ ዐሥር እልፍ ባለበቅሉ ዐሥር እልፍ ባለግመል ሆኑ።

ወሰባ በጽሐ ኀበ ካርቱም።

ከሀገረ መንግሥታቸው ተነሥተው ካርቱም ሲደርሱ፣

ወጠነ ከመ ይሚጥ ለፈለገ ዓባይ ከመ ይክልኦሙ ማየ ፈለገ ዓባይ ዘይሰመይ ግዮን ለሰብአ ግብፅ።

ግዮን የሚባለውን የዓባይን ውሀ መልሰው ወደ ካርቱም በረሐ ሰደዱት።

www.zeyeneta.com

እስመ አልቦሙ ማይ ወኢክረምት ዘእንበለ ፈለገ ኢትዮጵያ ዘውእቱ ዓባይ።

ወሶበ ሰምዑ ንጉሠ ምስር አህመድ ወልደ መርዋን እልጋዲን መመኪንንቲሁ ተንባላት።

አእመሩ ከመ ዝንቱ ኵሉ ዘከነ በእንተ ሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤል።

ደንገጸ ወፈትሖ እመ - ዋቅሕቲሁ።

ወአክበሮ ክብረ ዓቢየ።

ወከማሁ ለኵሎሙ ሕዝበ ክርስቲያን።

የግብፅ ሰዎች ዓባይ ከተባለው ከኢትዮጵያ ወንዝ በቀር ወሀ የላቸውምና።

የምስሩ ንጉሥ የመርዋን እልጋዲን ልጅ አህመድ እና መኪንንቱም ይህን በሰሙ ጊዜ።

ይህ የሆነው ሊቀ ጳጳሳቱን አባ ሚካኤልን በማሠራቸው እንደሆነ ዐወቁ ተረዱት።

ደንግጦም አባ ሚካኤልን ከእሥራታቸው ፈታቸው ።

ፍጹም ክብር አከበራቸው።

ከሞት የተረፉትን ምእመናንም ከግዞት ነፃ አወጣቸው።

ወእምዝ ለአሉ ንጉሠ ምስር ለዝንቱ አብ ክቡር አባ ሚካኤል።

ወለኵሎሙ ሕዝበ ክርስቲያን ዘኢየሩሳሌም ወሶርያ ወአርማንያ ወሮም ወቊስጥንጥንያ።

ከመ ይፈንው መልእክተ ኀበ ንጉሠ ኢትዮጵያ መፍቀሬ እግዚአብሔር ጻግማዊ ጳዊት።

ወከመ ይሰአልዎ ብሔሮ በሰላም።

ዓፄ ጳዊት የፈጸሙትን የቀራጥነት ሥራ ከሰማ በኋላ የምስሩ ንጉሥ ሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤልን ይለመናቸው ጀመር።

በኢየሩሳሌም፣ በሶርያ በአርማንያ፣ በሮም በቊስጥንጥንያ፣ ያሉ ምእመናንንም ይለምን ጀመር።

የእግዚአብሔር ወዳጅ ወደሚሆኑ ወደ ዓፄ ጳዊት ዘንድ ላኩልኝ ለምኑልኝ ብሎ መልእክት ይልኩ ዘንድ።

በፍቅር በሰላም ሆኖ ወደ ሀገሩ ይመለስ ዘንድ ለምኑልኝ ብሎ ይለምናቸው ጀመር።

www.zeyeneta.com

ወመሐለ ሎሙኒ ከመ ኢይሥዓር ሃይማኖቶሙ ወከመ ኢይወልጥ ሥርዓታቲሆሙ። ወከመ ኢያንስእ ጸብዓ ላዕሊሆሙ ጻግመ።

እኔም ሃይማኖታችሁን ለውጡ የፈጣሪአችሁን ስም አትጥሩ ሕጋችሁን ሥርዓታችሁን ለውጡ ብየ አልጣላችሁም። ጻግመኛም ከፍቅር በቀር ጸብ ክርክር አላነሣም ብሎ በሃይማኖቱ ማለላቸው።

ወሰሚያሙ እሙንቱ ተፈሥሑ ወሰብሕዎ። ለእግዚአብሔር በእንተ ዘአድኀኖሙ እምኵነኔ ተንባላት።

እነዚህም ምእመናኑ ይህን መሐላ በሰሙ ጊዜ በዓፄ ጻዊት አድሮ ከአሕዛብ አገዛዝ ነፃ ስለአወጣቸው እግዚአብሔርን ፈጽመው አመሰገኑት።

ወለአኩ ወፈነውዎ ለዝንቱ አብ ክቡር አባ ሚካኤል ምስለ ብዙኃን መኪንንተ ግብፅ ወምስሌሆሙ ፲ወ፪ቱ ጺናረ ወርቅ አምኃሁ ለንጉሠ ኢትዮጵያ።

ምእመናኑም መክረው ደብዳቤ ጽፈው ሊቀ ጳጳሳቱን አባ ሚካኤልን መኪንንቱም ዐሥራ ሁለት አልፍ ወቄት ወርቅ እጅ መንሻ አስይዘው ወደ ዓፄ ጻዊት ላኩ።

ምስለ መጽሐፈ መልእክት ዘይብል እግዚአብሔር ይባርክ ላዕሌከ ወላዕለ መኪንንቲከ ወላዕለ ሠራዊትከ ወመሳፍንቲከ እስመ ናሁ አድኃነነ እግዚአብሔር እማዕሠረ መዋቅሕት ወእምኵነኔ ተንባላት በእንቲአከ።

እግዚአብሔር በአንተ አድሮ ከአሕዛብ አገዛዝና ከግዞት ነፃ አውጥቶናልና እግዚአብሔርመንግሥትህን ያስፋ፣ ሠራዊትህን ያብዛ መኪንንትህንና መሳፍንትህን ይጠብቅ የሚል የምርቃን ደብዳቤ ጭምር ላኩ።

ወይእዜኒ ተመየጥ ኀበ ብሔርከ በጻሀና ወበሰላም።

አሁንም ወደ ሀገርህ በፍቅር በደስታ ተመለስ።

ወእግዚአብሔር ይዕሚከ በመንግሥተ ሰማያት ህየንተ ዘፃመውከ በእንቲአነ።

ለእኛ ብለህ ስለ ደከምከውም ድካም ሁሉ ዋጋህን እግዚአብሔር በመንግሥተ ሰማያት ዕጽፍ ድርብ አድርጉ ይክፈልህ

ወሶበ ሰምዓ ንጉሠ ኢትዮጵያ ጻግማዊ ጻዊት

ዓፄ ጻዊትም ሊቀ ጳጳሳቱ አባ ሚካኤል

www.zeyeneta.com

ምጽአቶ ለሊቀ ጳጳሳት አባ ሚካኤል።

ወረደ ምስለ ጎዳጣን ሠራዊቱ እስከ ምድረ እስዋን።

ዘውእቱ ወሰን ማዕከለ ኢትዮጵያ ወግብፅ።

ወተራከበ በሀየ ምስለ ሊቀ ጳጳሳት ወምስለ መኪንንተ ግብፅ።

ወወሀብም መጽሐፈ መልእክቶሙ ለእሉ ዘተናገርነ ቀዳሚ።

ወእቅረቡ ሎቱ አምኃ ፤ወፈቀዱ ዲናረ ወርቅ።

ከ እ ሥ ራ ታ ቸ ው ተፈትተው ወደሳቸው እንደመጡ በሰሙ ጊዜ።

ምርጥ የሆኑ ጥቂት የጦር አበጋዞቻቸውን ይዘው እስዋን ድረስ ወረዱ።

ይኽ እስዋን የተባለው የኢትዮጵያና የግብፅ ወሰን ድካ የነበረው ነው።

ከዚህም ቦታ ሲደርሱ ሰኔ ፲ ቀን ከሊቀ ጳጳሳቱ እና ከመኪንንቱ ጋር ተገናኙ።

አስቀድመን የተናገርናቸው ምእመናን የጻፉላቸውን ደብዳቤ ሰጧቸው።

ያመጡትን ዐሥራ ሁለት እልፍ ወቂት ወርቅ እጅ መንሻ አቀረቡላቸው።

ውእቱኒ ሰብሖ ለእግዚአብሔር በእንተ ዘአድኃኖሙ ለክርስቲያን እምኵነኔ ተንባላት በእንቲአሁ።

ወለአከ ኀበ ንጉሠ ምስር ወመኳንንተ ተንባላት።

እንዘ ይብል።

ሠናየ ገበርክሙ በእንተ ዘገበርክሙ ዕርቀ ምስለ ክርስቲያን አኃዊክሙ።

ወእምይእዜሰ አጽንዑ መሐላክሙ። ወኢታንሥኡ ጸብዓ ምስለ ክርስቲያን።

ዓፄ ዳዊትም ይህን አይተው እግዚአብሔር በእሳቸው አድሮ ወዳጆቹ ምእመናንን ከአሕዛብ አገዛዝ ነፃ ስለአወጣቸው ፈጣሪያቸው አመሰገኑ።

ከዚህ በኋላ ዓፄ ዳዊት ወደ ምስሩ ንጉሥና ወደ መኳንንቶቹ መልስ ጻፉ።

እንዲህ ብለው።

በተፈጥሮ ወንድሞቻችሁ ከሚሆኑ ከክርስቲያን ጋር መታረቃችሁ በጐ አደረጋችሁ።

ከእንግዲህም በኋላ ዕርቃችሁን አጽኑ፣ መሐላችሁን አታፍርሱ ሃይማኖታችሁን ለውጡ እያላችሁ ጸብ አታንሡ።

www.zeyeneta.com

ወእመሰ ኢገበርክሙ ዘንተ እም አማሰንኩ ሀገረክሙ ወብሔረክሙ።

ወ እ ም ጸ ና ዕ ኩ ለተቃትሉትክሙ።

ወእምዝ ሰአልም ከመ ይሚጥ ሎሙ ፈለገ ዓባይ ከመ ይስተዩ ሱብአ ግብፅ እምኔሁ።

ውእቱኒ አበየ ተመጥወ አምኃ ፲ወ፪፬ ዲናረ ወርቅ።

እንዘ ይብል ወርቅሰ ውብሩር ኢይበቁዕ ለመድኃኒተ ሥጋ ወነፍስ።

ከመንደሞቻችሁ ዘክርስቲያን ጋር ባትታረቁ ኖሮ ሀገራችሁን ባጠፋሁትም ነበር።

እናንተን ለማጥፋት ያለኝን ሐሳብ አልለውጥም ነበር።

ከዚህ በኋላ ሊቀ ጳጳሳቱንና መኳንንቱ የዓባይን ወሀ መልሰው እንዲሰዱላቸው ለ መ ኑ አ ቸ ው ። ።

ዓፄ ጻዊትም ውሀውን አልመልስም ይህንም እጅ መንሻ ወርቅ አልቀበልም ብለው መለሱት።

እንዲህ ብለው ወርቅና ብር የእኛን ነፍስ ለማዳን አይረባም አይጠቅምም አያድንም።

አላ ለአከ ኀበ ኵሎሙ ክርስቲያን ዘኢየሩሳሌም ወሮም ወሶርያ ወአርማንያ።

እንዘ ይብል።

አንሰ ኢይትዌከፍ አምኃክሙ ወርቀ ውብሩረ።

አላ መጺጥየ ፈኖኩ ለከሙ።

እስመ ኢያድኃነነ እግዚአብሔር በወርቅ ውብሩር አላ አድኃነነ በደመ መስቀሉ።

ወእንሰ እፈቅድ ከመ ትፈጽሙ ፈቃደ ልብየ

ኢየሩሳሌም፣ ሮም ሶርያና አርማንያ ወደ ሉ ክርስቲያኖች ሁሉ ላኩ እንጂ።

እንዲህ ብለው።

እኔ የላካችሁትን እጅ መንሻ ወርቅና ብር አልቀበልም።

መልሼ ሰድጀላችሁለሁ እንጅ።

እግዚአብሔር በመስቀል ተሰቅሎ በከበረ ደሙ ፈሳሽነት አዳነን እንጂ በወርቅበብር አላዳነንምና።

እኔ ግን በልቤ ያሰብኩትን ሐሳብ ትፈጽሙልኝ ዘንድ ነው እንጂ።

www.zeyeneta.com

ወከመ ተሀቡኒ መስቀሉ ለክርስቶስ ዘተክዕወ ደሙ ቅዱስ ላዕሌሁ ዘሀሉ በጎበ እዴሁ ለሊቀ ጳጳሳት ዘእስክንድርያ።

ወሶበ ሰምዑ መልእክቶ ለንጉሠ ኢትዮጵያ መፍቀሬ እግዚአብሔር ዳዊት ኵሎሙ ክርስቲያን

መከሩ ምክረ ዓቢየ ምስለ ሊቀ ጳጳሳት ዘእስክንድርያ።

ከመ ይፈንው ሎቱ መስቀሉ ለክርስቶስ ክቡር።

እንዘ ይብሉ።

ይደልዎ ከመ ንፈኑ ሎቱ እስመ ውእቱ ኢኃሠሠ

በከበረ ደሙ ፈሳሽነት የከበረየጌታችን የክርስቶስ መስቀል በእስክንድርያው ሊቀ ጳጳሳት እጅ ያለውን ትሰጡኝ ዘንድ ነው እንጂ።

እነሱም እግዚአብሔርን የሚወድ የኢትዮጵያ ንጉሥ የዓፄ ዳዊትን መልእክት በሰሙ ጊዜ።

ከእስክንድርያ ሊቀ ጳጳሳት ጋር ታላቅ ምክርን መከሩ።

ክቡር የሚሆን የጌታችን የክርስቶስን መስቀል ይሰዱላቸው ዘንድ መከሩ።

እንዲህ ብለው።

መንፈሳዊ ንጉሥ እንደ መሆኑ መጠን ወርቅ

ወርቀ ወብሩረ።

አላ ቀንዓ ቅንዓተ መንፈሳዊተ ለሀገረ መንግሥቱ ኢትዮጵያ።

በዘይድኅኑ ሰብአ ኢትዮጵያ በዝንቱ መስቀል ክቡር ዘእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ አም - አባር ወእምኃጢአ ዝናም ወእምኵሉ ደዌ ወመቅሠፍት ሕማም ወመንሱት።

ወነጉሠ ምስርሰ አህመድ ወመኪንተ ተንባላት ተሐውኩ ብዙኃ በምክንያተ ዝንቱ።

ወመፍቀሬ እግዚአብሔር ዳዊት ለአከ ኀቤሆሙ።

ብር አይሻምና ልንሰድለት ይገባዋል ብለው መከሩ።

እሱም መንፈሳዊ ቅንዓቱ የሀገሩ የኢትዮጵያ ሕዝብ ስለሚድኑበት እንጂ።

የኢትዮጵያ ሰዎች በዚሁ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ከረኃብ ከድርቅ ከዝናብ እጦት ከመዓት ልዩ ልዩ ከሆነ ከፍጹም ጥፋት ይድኑበት ዘንድ ነውና ይገባዋል አሉ።

በዚህ ምክንያት የአሕዛቡ ንጉሥ አህመድንና መኪንቱ ፈጽመው ታወኩ።

ዓፄ ዳዊት ግን ወደ እነሱ መልእክት ላኩባቸው።

www.zeyeneta.com

እንዘ ይብል።

አንሰ ኢይመይጥ ማየ ዓባይ ፈለግ ዘብሔርየ አላ አኃድጋ ለሀገርክሙ ትትመዝበር በኃጢአ ማይ

ወሰሚያሙ እሙንቱ ቃሉ መክሩ ምክረ ሠናየ በዘመክሩ ክርስቲያን

ወእምዝ ኀቢሮሙ ፈነው ሎቱ ክርስቲያን ወተንባላት መስቀሉ ለክርስቶስ።

ወሥዕላተ እግዝእትነ ማርያም ሰብዑ ዘሠዓሎን ሉቃስ ወንጌላዊ።

እንዲህ ብለው።

መስቀሉን ካልሰጣችሁኝ ሀገራችሁ በድርቅ ፈጽማ ትጥፋ እንጂ የሀገሬን ወሀ አልመልስም ብለው ላኩ።

እነሱም ዓፄ ዳዊት የላኩትን ቁርጥ ሐሳብ ሰምተው ምእመናኑ እንደ መከሩት ይውሰድ ብለው በጐ ምክርን መክሩ።

ከዚህ በኋላ አሕዛብም ክርስቲያኖቹም አንድ ሆነው ተስማምተው ከነሱ ዘንድ የነበረው የጌታችንን መስቀል ሰደዱላቸው።

መስቀሉን ብቻ ሳይሆን ሉቃስ የሣላቸውን ሰባቱን የእመቤታችንን ሥዕሎች።

ወሥዕለ ኵርዓተ ርእሱ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘሠዓሎ ዮሐንስ ወንጌላዊ።

ዮሐንስ ወንጌላዊ የሣለውን የጌታችንን የኵርዓተ ርእሱን ሥዕል።

ህየንተ ዘሜጠ ሎሙ ፲ወ፪ቱ ዲናረ ወርቅ ዘአምጽኡ ሎቱ።

እጅ መንሻ ብለው የላኩለትን ዐሥራ ሁለት ወቄት ወርቅ መልሶ ስለሰደደላቸው።

ወወሀብ እሉንተንዋያተ ክቡራት አባ ሚካኤል ሊቀ ጳጳሳት ዘእስክንድርያ ወመኳንንተ ግብፅ።

እነሱም ሊቀ ጳጳሳቱ አባ ሚካኤልና መኳንንቱ ሆነው ይህን መስቀሉንና ሥዕላቱን እጅ መንሻ አድርገው ሰጧቸው።

ውእቱኒ መፍቀሬ እግዚአብሔር ዳግማዊ ዳዊት ተንሥአ በክብር ዓቢይ ወሰገደ ለመስቀለ እግዚእነ ወለሥዕላተ እግዝእትነ ወለኵርዓተ ርእስ።

እግዚአብሔርን የሚወዱ ዳግማዊ ዓፄ ዳዊትም በፍጹም ደስታና ክብር ተነሥተው ለጌታችን መስቀል፣ ለእመቤታችንና ኵርዓተ ርእሱ ሥዕሎች ሰገዱላቸው።

www.zeyeneta.com

ወእምዝ ተመጠዎሙ በእደሁ እምድኅረ ፈጸመ አምኖቶሙ።።

ዝንቱ ኩሉ ኮነ አመ ፲ ለመስከረም።።

ወኮነ ብርሃን በኢትዮጵያ ወበኩሉ አድያሚሃ

ወተፈሥሑ ዓቢየ ፍሥሐ ሕዝብ ወአሕዛብ ዕድ ወአንስት አዕሩግ ወሕፃናት።።

ወገብሩ በዓለ ዓቢየ በይእቲ ዕለት አመ ፲ ለመስከረም ንጉሥ ወሠራዊቱ ወሕዝቡ።፤

እጅ ነሥተው ካበቁ በኋላ በእጃቸው ተቀበሏቸው

ይህ ሁሉ ተፈጽሞ የተቀበሉበት መስከረም ፲ ቀን ነው።።

መስቀሉን በተቀበሉበት ጊዜ በኢትዮጵያና በአውራጃዎችዋ ሁሉ ብርሃን ሆነ።።

በዚህም ምክንያት ታላቁም ታናሹም ወንዱም ሴቱም ሕዝቡም አሕዛቡም በፍጹም ደስ ተሰኙ።።

መስቀሉን በተቀበሉበት መስከረም ፲ ቀን ዓፄ ዳዊት ከሠራዊቶቻቸው ጋር ፈጽመው ደስ ተሰኙ በዓሉንም አከበሩ።።

እንዘ ያሴዕሉ ቃላቲሆሙ።።

ወይጠፍሑ በእደዊሆሙ።።

ወያጽሕሉ በእገሪሆሙ።።

ወገብረ ንጉሥ ምሳሐ ዓቢየ ዘአልቦ ጉልቍ

ወእስከ ይእዜ ያብዕልም ነገሥታተ ኢትዮጵያ ለዝንቱ በዓል።።

ድምፃቸውን ከፍ አድርገው አሰምተው እየጮሁ

በእጃቸው እያጨበጨቡ በዕልልታ።።

በእግራቸው እየረገጡ በሆታ ካህናቱ በዝማሬ መስቀል ኃይልነ መስቀል ጽንዕነ እያሉ ከፍ ባለ ደስታ በዓሉን አከበሩ።።

ዓፄ ዳዊትም ከደስታቸው ብዛት የተነሣ ሥፍር ቍጥር የሌለው ግብዣ አድርገው።።

ይህንም ልማድ ምክንያት አድርገው እስከ አሁን ድረስ የኢትዮጵያ ነገሥታት በዓሉን ያከብሩታል።።

www.zeyeneta.com

ወሰመይም በዓለ ዓዜ መስቀል በከመ ተጽሕፈ በመጽሐፈ ስንክሣር። [1]

ወእምዝ ጎደገ ሎሙ ፈለገ ዓባይ ዘውእቱ ግዮን ይሑር በቀዳሚ ሥርዓቱ ወይስተዩ ሰብአ ግብፅ እምኔሁ።

በስንክሣር እንደ ተጻፈ ስሙንም የዓዜ መስቀል በዓል ብለው ሰየሙት።

ይህን የፈለጉትን መስቀሉንና ሥዕላቱን ከተቀበሉ በኋላ እንደ ጥንቱ እንዲጠቀሙበትና እንዲጠጡ ግድቡን አስነሥተው የዓባይን ወሀ በጥንተ ልማዱ ይሄድላቸው ዘንድ ለቀቁላቸው።

[1] የሥንክሳርን ዓርኬውን ተመልከት። ሐተታ ዓዜ ዳዊት ወደ ግብፅ ሲዘምቱ ከበረኃ ሲደርሱ አንድ ባሕታዊ እሱ ሰብቻው አጽፋ፣ መጽሐፉና መቋሚያው ሰብቻ ወድቀው አገኙ ይህ ምንድን ነው ብለው ቢጠይቁ እነዚህማ የሀገራችን ምእመናን ናቸው ጌታ ከተሰቀለበት ኢየሩሳሌም ሄደን እጅ እንነሣለን ከበረከተ መስቀሉ እንካፈላለን ብለው ሲሄዱ ከበረኃ ሲደርሱ በችግር በወሀ ጥም እያለቁ ከበረኃ ወድቀው ይቀራሉ ብለው ነገሯቸው። እሳቸውም ሰምተው ይህንማ የወደዱትን ሳላመጣላቸው መቸ እመለሳለሁ። ብለው በፍጹም ቆራጥነት አምጥተውልናል። ከዚያም አንሥቶ እስከ አሁን ድረስ ለሚነሡ ነገሥታት ሁሉ ኃይል ጽንዕ ሁኗቸው ኑሯልና እንዲህ አለ።

ወእምዝ ጠቢለሎ በልብሰ መንግሥቱ ለመስቀለ እግዚእነ ወለሥዕላተ እግዝእትነ ወለሥዕለ ኵርዓተ ርእስ ወለታቦተ ሚካኤል።

ዓዜ ዳዊትም የጌታችንን መስቀል የእመቤታችንን እና የኵርዓተ ርዕሱን ሥዕል፣ የቅዱስ ሚካኤልን ታቦት በክብር ተቀብለው በልብሰ መንግሥታቸው አጕናጽፈው አስቀመጡ።

ወአዘዘ ይስግዱ ሎሙ።

ሕዝቡም ያከብሯቸው ዘንድ አዘዙ።

ወይጸልዩ ጎቤሆሙ በመዓልት ወበሌሊት።

ካህናቱም በቀንና በሌሊት ይጸልዩባቸው ዘንድ።

ወያዕርጉ ዕጣነ ወመሥዋዕተ ጎቤሆሙ በኵሉ ጊዜ።

በየጊዜው መሥዋዕት ይሠውባቸው ዕጣን ያሰርጉባቸው ዘንድ አዘዙ።

ወእምዝ ፈቀደ ከመ ይትመየጥ ሀገረ መንግሥቱ ኢትዮጵያ።

ይህን ከሠሩ በኋላ ወደ ሀገረ መንግሥታቸው ኢትዮጵያ ይመለሱ ዘንድ አሰቡ ተነሡ።

www.zeyeneta.com

ውእቱኒ ንጉሥ ወሠራዊቱ ወሕዝቡ ገብሩ ሎቱ በዓለ ዓቢየ አመ ፲ወ፪ ለመስከረም በእንተ ዘአድኃኖሙ በከመ ተጽሕፈ በመጽሐፈ ስንክሣር።[2]

ይህንንም ተአምራት ስለአደረገላቸው በስንክሣር እንደተጻፈ ንጉሡ ሕዝቡ ሠራዊቱም መኳንንቱም አንድ ሆነው መስከረም ፲፪ ቀን የቅዱስ ሚካኤልን በዓሉን አከበሩ።

ወበዓለ መስቀልኒ አመ ፲ወ፮ ለመስከረም ገብረ በዓለ ዓቢየ ፈድፋደ እምዘገብረ ቀዳሚ እስከ ፯ ዕለት።

የመስቀሉንም በዓል ቀደም ሲል መስከረም ፲፮ ቀን እስዋን ሁነው ከአከበሩት በዓል የበለጠ አድርገው እስከ ፯ ቀን ድረስ በዝማሬ አከበሩ።

---

[2] ስለዚህም ነገር ሊቁ ቅዱስ ያሬድ የቅዱስ ሚካኤል ታቦት ከመስቀሉ ጋር ከዚህ ቦታ መጥቶ እንዲቀመጥ ትንቢት ተገልጸለት አስቀድሞ ገበ ደብር ቅዱስ ነሐውር ገበ ሚካኤል ሊቀ መላእክት ህየ ንስገድ ኩልነ ገበ ቆመ እግረ እግዚእነ ብሎ ተናግሮ ነበርና ይህኑ ለመፈጸም ሲሉ አስመ ስሙ ይመርሆ ገበ ገብሩ እንዲል አባታችን አቡነ ሚካኤል በስሙ ስለ ተጠሩ በስሙ ስለከበሩ የስማቸው መታሰቢያ ይሆን ዘንድ ይህኑ ታቦት በስተምዕራብ በኩል ቤተ ክርስቲያን አሠርተው አስተምጠውታል ተአምራቱም እስከ አሁን ድረስ ሳይቋረጥ አለና እንዲህ አለ።

ወአዘዘ ከመ ይፁርዎሙ ለእሉ ንዋያት ክቡራን ጳጳሳት ወቀሳውንት።

ወእንዘ የሐውሩ በጽሐ ኀበ ባሕር

ወገብረ ሎሙ ተአምረ ቅዱስ ሚካኤል በባሕር።

ወበየብስኒ።

እስመ ተወክፉ ታቦቶ ወነሥእዎ ምስለ መስቀሉ ክቡር።

በተነሡም ጊዜ ጳጳሳቱን ቀሳውስቱን መስቀሉንና ሥዕላቱን ተሸክመው ይነሡ ዘንድ አዘዙ ።

ይህን አስይዘው ሲመጡ ከባሕር ደረሱ።

ከባሕሩ ሲደርሱ ሞገድ ተነሣባቸው ቅዱስ ሚካኤል ተገልጾ ሞገዱን ጸጥ አርጉ አሻግሮአቸዋል።

በጕዳናቸውም እባብና ዘንዶ የበዛበት ነበርና በተአምራት እያጠፋላቸው መጥተዋል።

በስሙ የተቀረጸውን ጽላት ክቡር ከሚሆን ከመስቀሉ ጋር ተቀብለው አስይዘው ይዘዙ ነበርና

www.zeyeneta.com

ወእምዝ ርእየ በሕልሙ ዘይብል "ይነብር መስቀልየ በዲበ መስቀል"።

ወኮኖ ዕፁብ ዝንቱ ራዕይ።

ወሶበ በጽሐ ሀገረ ስናር ለበጺሐ ሀገረ መንግሥቱ አዕረፈ በክብር ዓቢይ መፍቀሬ እግዚአብሔር ዳግማዊ ዳዊት።

እምድኅረ ዋከየት ሀገረ ኢትዮጵያ በብርሃነ ሃይማኖቱ።

ወእምድኅረ ዓቀመ

ከዚህ በኋላ "መስቀሌ በመስቀል ላይ ይቀመጣል" የሚል ሕልምን አዩ።

መስቀሉን ይዣለሁ በመስቀል ላይ ይቀመጣል ያለኝ ራዕይ ምን ይሆን ብለው ያደንቁ ጀመር።

ወደ ሀገረ መንግሥታቸው ለመግባት ጥቂት ሲቀራቸው ስናር ሲደርሱ እግዚአብሔር የሚወዱ ዳግማዊ ዳዊት በድንገት ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ።

ኢትዮጵያ በሳቸው የሃይማኖት ብርሃን ማለት በክብረ በመስቀሉ ብርሃን ከከበረች በኋላ።

ለልጆቻቸው የመንግሥትን

ሥርዓታቸ መንግሥት ለወሉዱ አመ ፱ ለጥቅምት።

ወወረሰ መንግሥተ ሰማያት።

ወመዋዕለ መንግሥቱ ፴ ዓመት ወ፮ አውራህ ወ፱ ዕለት።

ወበመዋዕሊሁ ነበሩ አሉ ከዋክብት ብሩሃን።

ወግና ሥርዓት ጽፈው ከአዘጋጁ በኋላ መስቀሉን ተቀብለው ጥቅምት ፱ ቀን ከዚህ ዓለም በክብር አረፉ።

ለዘለዓለሙ የማታልፍ የመንግሥተ ሰማያዊት ክብርን አገኙ።

ዘመነ መንግሥታቸውም ይህን ዓለም እንደሰም አቅልጠው እንደገል ቀጥቅጠው የገዙበት ፴ ዓመትና ፮ ወር ከዘጠኝ ቀን ነው።

በዘመነ መንግሥታቸውም ይህችን ዓለም በጸሎታቸው ጠብቀው በብርሃነ ሃይማኖታቸው ከጨለማ ወደ ብርሃን አውጥተዋት የነበሩ ቅዱሳን ነበሩ።

www.zeyeneta.com

አቡነ ፈቅጦር ጳጳስ ዘተሰምየ ካልዕ ሰላማ።

እነዚህም ሁለተኛ ሰላማ እየተባሉ ሲጠሩ የነበሩ አቡነ ፈቅጦር።

ወአቡነ ሳሙኤል ዘወገግ። ወአቡነ ሳሙኤል ዘገዳመ ዋልድባ።

የወገጉ አቡነ ሳሙኤል። የዋልድባው ገዳም አቡነ ሳሙኤል።

ወአባ ጊዮርጊስ ዘገዳመ ማኅው ወሀገረ ሸግላ

በሸግላ ምትባል አገር ውስጥ የምትኖኝ የማኅው ገዳም አባ ጊዮርጊስ ነበሩ።

ወተራከቡ እሉ በፈቃደ እግዚአብሔር ወገነዘሙ በክብር።

እነዚህም ሁሉ በእግዚአብሔር ፈቃድ ከያሉበት ተገናኝተው ገንዘው ቀበሯቸው።

ወተቀብረ በደሴተ ዳጋ።

ዳጋ ከሚባለው ደሴት ተቀበሩ።

ወእሉሰ ንዋያት ተርፋ ውስተ ዕደ ተንባላት።

ዓፄ ዳዊት ከሞቱ በኋላ ቀደም ብለን የቆጠርናቸው

እስከ አመ ንግሠ ወልዱ ዘርዓ ያዕቆብ ርቱዓ ሃይማኖት።

መስቀሉና ሥዕላቱ። ልጃቸው ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ እስኪነግሡ ድረስ በአሕዛብ ሀገር ተቀምጠ ኖረ።

ወእምድኅረዝ ነግሡ ውሉዱ በበጊዜሁ።

ከዚህ በኋላ ልጆቻቸው በየጊዜው ነግሠዋል

www.zeyeneta.com

ምዕራፍ ፫

ወእምዝ ንጽሕፍ ዜናሁ ለዘርዓ ያዕቆብ ንጉሥ ርቱዓ ሃይማኖት ወልዱ ለዳግማዊ ዳዊት።

ዘከመ ነግሠ ወዘከመ አምጽአ መስቀለ ክርስቶስ ክቡረ።

ወሰፍነገ፣

ወከለሜዳ፣

ወሀብለ ማዕሠረ ዕደዊሁ ወአክሊለ ሶክ

ወዘተቀሥፈ ቦቱ ውስተ ሀገረ ኢትዮጵያ።

ምዕራፍ ፫

ሃይማኖታቸው የቀና የዳግማዊ ዳዊት ልጅ ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ የሠሩትን ሥራ እንናገራለን።

እንደ ነገሡና ክቡር የሚሆን የጌታችንን መስቀልም እንዳመጡ፣

ሰፍነጉን፣

ከለሜዳውን

የግርንግሪት የታሠረበት ገመዱን። አክሊለ ሶኩን

የተገረፈበት ጅራፉን ወደ ሀገራችን ወደ ኢትዮጵያ እንዳመጡና ያመጡበትን ምክንያት እንናገራለን።

ወአንበሮ ውስተ ደብረ ነገሥት እንተ ይእቲ ደብረ ከርቤ።[3]

ደብረ ከርቤ እየተባለች በምትጠራው በደብረ ነገሥት አስገብተው እንደ አስቀመጡት እንናገራለን።

በ፭፻፹፪ ፭ወ፯ ዓመት እምፍጥረተ ዓለም።

ዓለም ቡተፈጠረ በስድስት ሺህ ዘጠኝ መቶ ሃያ ሰባት ዓመት።

በ፲፻፹፪ ፭ወ፯ ዓመት እምልደተ መድኃኒነ።

ጌታ በተወለደ በሺህ አራት መቶ ሃያ ሰባት ዓመት።

በ፲፻ ወ፭፻ ፭ወ፯ ዓመተ ሰማዕታት ነግሠ ዘርዓ ያዕቆብ ርቱዓ ሃይማኖት ወልደ ዳዊት ዳግማዊ።

በሺህ አንድ መቶ ሃያ ሰባት ዓመተ ሰማዕታት ሃይማኖታቸው የቀና የዳግማዊ ዳዊት ልጅ ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ነገሡ።

[3] የዚህች ቦታ ስመ ተፋልሶ ፫ ጊዜ ነው ከዓፄ ካሌብ እስከ ዓፄ ይኩኖ አምላክ ደብረ ነጉድጓድ ከዓፄ ይኩኖ አምላክ እስከ ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ደብረ ነገሥት ከዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመን ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ መስቀሉ ስለተቀመጠበት ደብረ ከርቤ ተብላለች።

www.zeyeneta.com

ወተቀብዓ ቅብዓ መንግሥት እምዘተርፈ እምይኩኖ አምላክ አበአቡሁ።።

ከቅድመ አያታቸው ከዓፄ ይኩኖ አምላክ ከተረፈው የመንግሥት ቅብዓት ተቀብተው ነገሡ።።

በከመ ነገሮ እግዚእነ ዘንተ ቀዳሚ ለአቡነ ተክለ ሃይማኖት ሃይማት።።

ጌታ አስቀድሞ ትንቢቱን ለአቡነ ተክለ ሃይማኖት እንደነገራቸው።።

ወተሰምየ ስመ መንግሥቱ ቈስጠንጢኖስ።።[4]

ስመ መንግሥታቸውም ቈስጠንጢኖስ ተባለ።።

በመዋዕለ ሢመቱ ለአባ ዮሐንስ ሊቀ ጳጳሳት ዘአስክንድርያ።።

የእስክንድርያው ሊቀ ጳጳሳት አባ ዮሐንስ ተሹመውበት በነበረ ዘመን ተቀብተው ነገሡ።።

[4] ቈስጠንጢኖስ ኒቈስጣጣ በዘንቱ ትእምርት ትመውዕ ፀርከ የሚል ራዕይ በጸናጽፍ ሰማይ ተጽሮ አይቷል አሳቸውም አንዘር መስቀልየ በዳቢ መስቀል የሚል ራዕይን አይተዋልና። ቈስጠንጢኖስ ማለት ሐመልማል ትፍሥሕት ማለት ነው ሐመልማል ለዓይን ደስ ያሰኛል ጠል ሕይወት ይሰጣል እሳቸውም ለነፍስ ጠለ ምሕረትን የሚሰጥ መስቀሉን አምጥተውልናልና ትፍሥሕትም አለ ቈስጠንጢኖስ መክሰምያናስን ድል ነሥቶ ርም በጣ ጊዜ የርም ምእመናን የመስቀሉን የሕሱን የጽዋውን የጽናውን ስባሪ ይዘው መስቀል መግረፌ ፀር መስቀል መዋዔ ፀር እያሉ ደስ ብሏቸው ተቀብለውታል። እሳቸውም የሕዝቡን ንጉሥ ድል አድርገው መስቀሉን ይዘው በመጡ ጊዜ መላ የኢትዮጵያ ሕዝብ ደስ ብሎት መስቀል ኃይልነ መስቀል ጽንዕነ መስቀል መድኃኒተ ነፍስነ እያሉ ተቀበሉአቸዋልና።

ወእምአመ ነግሠ በ፱ ዓመት መጽኡ ፪ቱ ሊቃነ ጳጳሳት አበዊነ አባ ሚካኤል ወአባ ገብርኤል ።።

በነገሡ በአራተኛው ዓመት አባቶቻችን ሊቃነ ጳጳሳቱ አባ ሚካኤልና አባ ገብርኤል፣

ወአባ ዮሐንስ ኤጲስ ቆጶስ ዘደብረ ምጥማቅ

የደብረ ምጥማቁ ኤጲስ ቆጶስ አባ ዮሐንስ ወደ ኢትዮጵያ መጡ።።

ወጀኢሆሙ ኅቡራነ ግዕዝ እሙንቱ።።
ወድሙር ኵሉ ንዋዮሙ በከመ ሥርዓተ ሐዋርያት።።

ሁለቱም ሃይማኖታቸው ግብራቸው አንድ ነውና።። እንደ ሐዋርያት ሥርዓት ገንዘባቸውን በአንድ አድርገው ሲኖሩ ነበር

አባ ሚካኤል ይሁብ ክህነተ በምድረ አምሐራ ወአባ ገብርኤል ይሁብ ክህነተ በምድረ ሸዋ።።

አባ ሚካኤል በምድረ አምሐራ አባ ገብርኤል በምድረ ሸዋ ክህነት ይሰጡ ነበር።።

ውእቱሰ መፍቀሬ እግዚአብሔር ዘርዓ ያዕቆብ

ስመ መንግሥታቸው ቈስጠንጢኖስ የተባለ

www.zeyeneta.com

ዘተሰምየ ቈስጠንጢኖስ ኮነ ፈድፋደ ያፈቅራ ለእግዝእትነ ማርያም ወላዲተ አምላክ ከመ አቡሁ ዳግማዊ ዳዊት።

የእግዚአብሔር ወዳጅ የሆኑ ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብም እንደ አባታቸው ዳግማዊ ዓፄ ዳዊት እመቤታችንን እጅግ ይወዷት ነበር።

ወአጽሐፈ ተአምራቲሃ ወመንክራቲሃ ብዙኃ እምኢየሩሳሌም ወግብፅ።

ከፍቅራቸውም ጽናት የተነሣ በኢየሩሳሌም እና በግብፅ ያደረገችውን ተአምራት አጽፈዋል።

ውእቱሂ ደረሰ ድርሳናተ ዘይትበሐል እግዚአብሔር ነግሠ።

እሳቸውም "እግዚአብሔር ነግሠ" የሚባል።

ወምዕላደ በእንተ ሃይማኖት ርትዕት።

ስለ ቀናች ሃይማኖት የሚናገር ምዕላድ።

ወበእንተ አክብሮ ሰንበታት ወበዓላት።

ስለ ሰንበታትና በዓላትም አከባበር ድርሳናትን ደርሰዋል።

ወለፀረ እግዝትነ ማርያም ሰደዶሙ እምሀገረ መንግሥቱ።

የእመቤታችን የድንግል ማርያምን ክብር የሚቃወሙትንም ከሀገር አስወጥተዋቸው።

ወአጥፍአሙ በዘዘዚአሁ ኮነኔ።

ከነዚሁም በሚገባ ፍርድ የፈረዱባቸው አሉ።

ወእምዝ ይቤ ንጉሥነ ዘርዓ ያዕቆብ ዘተሰምየ ቈስጠንጢኖስ።

ከዚህም በኋላ ስመ መንግሥታቸው ቈስጠንጢኖስ የተባለ ንጉሣችን ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ እንዲህ አሉ።

እምአመ አንገሠኒ እግዚአብሔር በ፲ወ፰ ዓመት

እግዚአብሔር ባነገሠኝ በ፴ሥራ አምስተኛው ዓመት።

ወእም አመ ተወለድኩ በ፶ ዓመት።

በተወለድኩ በሃምሳ ዓመት።

ራዕየ ርኢኩ ዘይብል "አንብር መስቀልየ በዲበ መስቀል"።

‹‹መስቀሌን በመስቀል ላይ አስቀምጥ›› የሚል ራዕይ አየሁ አሉ።

www.zeyeneta.com

ወእቤ ምንት ትእምርቱ ለዝንቱ ራዕይ እንዘ አዕርፍ ነበርኩ መጠነ ፮ ዓመት።

በከመ ርእየ ቈስጠንጢኖስ ንጉሠ ቈስጥንጥንያ ራዕየ ዘይብል ኒቈስጣጣኑ።

ወኮኖ ዕፁብ ዝንቱ ራዕይ እስከ ፈለረ ሎቱ አውስግንዮስ ሕፅወ አዘዙ።

እንዘ ይብል ዝንቱ ትእምርተ መስቀል ውእቱ

ወበዝ መስቀል ትመውዕ ፀረከ ወጸላዕተከ

እኔም ይህ ሕልም ምን ይሆን እያልሁ ሸንድ ዓመት ያህል ይህኑ ሳወጣ ሳወርድ ኖርኩ።

የቈስጥንጥንያው ንጉሥ ቈስጠንጢኖስ ኒቈስጣጣኑ የሚል በጸፍጸፍ ሰማይ ተጽፎ እንደአየ።

እሱም አውስግንዮስ የሚባል የአባቱ ጻንደረባ እስኪተፈጉምሰት ድረስ ይህ ኒቈስጣጣኑ ብሎ የታየኝ ምን ይሆን እያለ ሲያደንቅ እንደ ኖረ።

ኒቈስጣጣኑ የሚል ተጽፎ ማየትህ ይህ የመስቀል አምሳል ነው።

ይኸውም በዚህ መስቀል ጠላቶችን ድል ታደርጋለህ

ወትመውዖ ለመክስምያኖስ ዓላዊ።

ወከማሁ ሊተኒ አስተርአየኒ።

እስከ ተሰዕልኩ ምክንያተ ዝንቱ እምሉራነ መጻሕፍት ወሊቃውንት ወእም መማክርተ መንግሥትየ ጠበብት።

ወእሙንቱኒ ይቤሉኒ እስመ መስቀለ ክርስቶስ አምኃሁ ለአቡከ ሀሎ በዕደ መኰንን ተንባላት ዘመካ መዲና።

ወበእንተዝ ቀናዕኩ ቅንዓተ መንፈሳዊተ።

ጠላትህ መክስምያኖስንም ድል ትነሣዋለህ ሲልህ ነው።

እኔንም እንደእሱ አንብር መስቀልየ በዲበ መስቀል ብሎ አሳየኝ።

ከተማሩት ከሊቃውንቱ ከምሉራኑ አዋቂዎች ከሆኑ ከመንግሥቴ አማካሪዎች ጠይቄ እስከምረዳ ድረስ አንድ ዓመት ኖርኩ።

እነሱም ይህማ ለአባትህ እጅ መንሻ ሆኖ የመጣው የጌታችን መስቀል በመካ መዲናው ሹም እጅ አለና ያን አምጣ ሲልህ ነው ብለው ነገሩኝ።

በዚህን ጊዜ መንፈሳዊ ቀንዓትን ቀናሁ።

www.zeyeneta.com

ወእስተጋብዕኩ ሠራዊትየ።	ምታ ነጋሪት ክተት ሠራዊት ብየ ሠራዊቴንም ሰበሰብኩ።
ወእምዝ ወረድኩ ምድረ አደሊዋ ከመ እግበር ጸብዓ ምስለ ጋፍሔር ሥዩመ ተንባላት ዘመካ መዲና።[5]	ከዚህም በኋላ ከመካ መዲናው የአሕዛብ ሹም ከጋፍሔር ጋር ለመዋጋት አደሊዋ ድረስ ዘመትኩ።
ወእንዘ ንጉሠ ምስር አሽሪፍ።	በዘመኑ የምስሩ ንጉሥ አሽሪፍ ሲሆን ጋፍሔር መካ መዲናን ይገዛ ያስተዳድር ነበር።
ውእቱኒ ይቤለኒ ኢትግበር ጸብዓ ምስሌየ።	እሱም ከእኔ ጋር ምን ያዋጋሃል አለኝ።
እስመ አነ እሁበከ ንዋየ አቡከ ዳዊት።	በእኔ እጅ የተያዘውንና ያለውን የአባትህን ገንዘብ።

[5] የዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ሐተታ የሠራዊታቸው ብዛት ፊታውራሪው ሲዘራ የሄደ እንደሆነ ደጅኑ ቆረቆንጳው ሲወቃ ነበር የሚለተው።

መስቀለ፣	መስቀሉን፣
ወሥዕላቲ፣	ሥዕላቱን እስጥሃለሁና ከእኔ ጋር አትዋጋ አለኝ።
ወዘንተ ብሂሉ ወሀበኒ አምኃየ።	ይህን ብሉ የዕጅ መንሻዬን
መስቀለ።	መስቀሉን።
ወሰፍነገ።	ሰፍነጉን።
ወከለሜዳ።	ከለሜዳውን።
ወሥዕላተ እግዝእትነ ማርያም።	ሉቃስ የሣላቸውን የእመቤታችንን ስዕሎች።
ወሥዕለ ኵርዓተ ርእስ። ወታቦተ ሚካኤል	ዮሐንስ ወንጌላዊ የሣለውን ኵርዓተ ርእሱን ሥዕልና የሚካኤልን ታቦት ሰጠኝ።
ወይቤለኒ ጋፍሔር ሥዩመ መካ መዲና።	የመካ መዲናው ሹም ጋፍሔር እንዲህ አለኝ።

www.zeyeneta.com

ዘንተ አምኃከ ተወኪፈከ ሑር ብሔረከ በዳህና ወበሰላም።

ወእምዝ ተመይጥየ ተዘከርክም ለራዕይ ዘይብል አንብር መስቀልየ በዲበ መስቀል።[6]

ወነበርኩ ፫ ዓመተ እንዘ አዓይል ኵሉ አድባራተ ኢትዮጵያ በሐዘን ወበፈሪሃ እግዚአብሔር።

ወእብል በአይቱ አንብሮ ለዝንቱ መስቀል ክቡር።

ይህን የዕጅ መንሻ ተቀብለህ ወደ ሀገርህ በፍቅር ተመለስስ አለኝ ።

ከዚያም ከተመለስኩ በኋላ መስቀሌን በመስቀል ላይ አስቀምጥ ብሎ ያሳየኝ ሕልም ይህ ነውን ብየ አሰብኩ።

መስቀሌን በመስቀለኛ ቦታ አኑር ያለኝን ለመፈጸም መስቀለኛውን ቦታ በየት አገኘዋለሁ ብየ ፫ ዓመት የኢትዮጵያን ተራሮች ዞርኩ።

ይህን ክቡር መስቀል በየት አኖረዋለሁ እያልኩ።

[6] ይህን የዕጅ መንሻ አድርጉ የሰጠኝን መስቀሉንና ሥዕላቱን የተቀበልኩት መስከረም ሃያ አንድ ቀን ሽህ አራት መቶ ዐርባ ሦስት ዓመተ ምሕረት ነው

ውበዙኃተ አብያተ ክርስቲያን ወጣንክ ከመ እሕንጽ ወአንብሮ ለመስቀል ክቡር ውስቴቶን።

ወባሕቱ ይቤለኒ መልአክ ዘይተልወኒ ለለኵሉ መካን ኢይደሉ ዝንቱ መካን ለዝንቱ መስቀል ክቡር ከመ ይንበር ውስቴቱ።

ወእምድኅረ ፫ ዓመት በጻሕኩ ምድረ አምባሰል በብዙሕ ዓሕቅ።

ወርኢኩ ደብረ ዘአምባሳል መስቀል።

ወየድክዋ ኩለንታሃ ፫ ጊዜ በታሕቴሃ።

በየደረስኩበት ተራራ ላይ ይህን ክቡር የሆነ የጌታዬን መስቀል በውስጣቸው ለማስቀመጥ ብዙ ቤተ ክርስቲያን ማነጽ ጀመርኩ።

ነገር ግን በየሄድኩበት የሚመራኝና የሚከተለኝ መልአክ (ቅዱስ ዑራኤል) ይህ ቦታ ለዚህ ክቡር መስቀል መቀመጫ ይሆን ዘንድ አልተፈቀደም አለኝ።

ከሦስት ዓመት በኋላ አምባሰል ከሚሠኘው ቦታ ደረስኩ።

ቦታዋም በመስቀል አምሳል የተቀረፀች ተራራ ናት።

እኔም ታቹን ዙሪዋን ሦስት ጊዜ ዞርኳት።

www.zeyeneta.com

ወረከብክዋ ከመ ትእምርተ መስቀል ይእቲ።

በትእምርተ መስቀል አምሳል ተቀርጻ በፈቃደ እግዚአብሔር ታንጻ አገኘኋት።

ወእቤ ዝንቱ መካን ዘይቤለኒ አንብር መስቀልየ በዲበ መስቀል።

እኔም መስቀሌን በመስቀል ላይ አስቀምጥ ያለኝ ይህ ቦታ ነውን አልኩ።

ዘንተኒ ዜነውክምሙ ለጻጻሳት እለ ሀለው ምስሌየ።

ይህንኑም አብረውኝ ላሉት ለጳጳሳቱ ለነ አባ ሚካኤል፣

ወለካህናት።

ለሊቃውንቱ ካህናት፣

ወለመኳንንት።

ለመኳንንቱ ነገርኳቸው አማከርኳቸው።

ወእሉኒ ይቤሉኒ በአማን ይደሉ ዝንቱ መካን ለዝንቱ መስቀል ክቡር። ከመ ይንብር ውሴቴቱ።

ጳጳሳቱም መኳንንቱም አይተው በእውነት ለዚህ ክቡር መስቀል መቀመጫ የተገባ ቦታ ነው አሉኝ።

ወእምዝ ሰዕነ በዊኦታ ለአንቀጽ።

ከዚህም በኋላ ገደል ከመሆኑ የተነሣ ወደ አምባው ለመግባት አቃተን።

እስመ ኢኮነ ርቱዓ ፍኖተ ሙባሁ።

ብዙ የነገሥታት ሀብት ስለነበረበት ማንም ገብቶ እንዳይዘርፈው በማለት የመግቢያው በር ጭንቀኛ በመሆኑ ንጉሥ ሊገባበት በትንሽ ጊዜ አይችልምና።

ወበእንተዝ ኃደርነ ታሕቴሃ መንገለ ምሥራቅ፣

ስለዚህም ከእግረ ደብሩ በምሥራቅ በኩል ካለው ሜዳ ሠፍረን አደርን።

ወበሌሊት አስተርአየኒ መልአክ ዘይዜንወኒ።

ከዚህ በኋላ የሚመራኝና የሚከተለኝ መልአክ (ቅዱስ ዑራኤል) ሌሊት በራዕይ ተገለጸልኝ።

ወይቤለኒ።

ተገልጾም እንዲህ አለኝ።

www.zeyeneta.com

ዛቲ ይእቲ ደብር ዓባይ ዘትሰመይ ደብረ ነጐድጓድ።

ወእምይእዜሰ ትሰመይ ደብረ ከርቤ

ወይእቲ ሀገረ መንግሥት ወክህነት።[7]

ኢየዐርግ ኀቤሃ አዕጋረ ዕቡያን።

ወአማጽያን።

ትሄይስ ወትከብር እምኵሎን አድባራት።

ቀደም ሲል ደብረ ነጐድጓድ ኋላም ደብረ ነገሥት እየተባለች የምትጠራው ታላቋ ቦታ ይህች ናት።

ከዛሬ ጀምሮ ወደፊት ግን ደብረ ከርቤ ትባላለች ።

ደብረ ነጐድጓድ የተባለችው የካህናትና የነገሥታት መኖሪያ ስለሆነች ነው።

የትዕቢተኞች የመናፍቃን እግር አይረግጣትም።

ከሀዲያን ማለት አንድነቱን ሦስትነቱን የሚክዱ ሊኖሩባት አይችሉም።

ከአድባራት ሁሉ ከፍ ያለች የከበረች ናት ።

[7] ያዕቆብና የሐንስ ክቡተ መንግሥት ክቡተ ክህነት በመወለዳቸው ደቂቀ ነጐድጓድ እየተባሉ ሊጠሩ እንደ ነበረ።

ወይእቲ ደብረ ከርቤ ደብረ መቅደሱ ለእግዚአብሔር አብ።

ወማኅደረ ለቅድስት ድንግል ማርያም።

ኢይሴለል እምኔሃ መንፈስ ቅዱስ ኵሉ ጊዜ ለሐውያታ።

ወዕርግ ህየ አንቀጸ እንተ ምሥራቂሃ

ወበህየ ትረክብ ፮ቱ አብያተ ክርስቲያን ንዑሳተ።

ይህችውም ደብረ ከርቤ ለእግዚአብሔር አብ እንደ ጽርሐ አርያም የሚሠለስባት የሚቀደስባት ቦታ ናት።

ለእመቤታችንም እመ አምላክ እየተባለች የምትመሰገንባት ቦታ ናት።

የተጸለየውን ጸሎት የተሠዋውን መሥዋዕት በነጋ በነጋ በየጊዜው ለመቀበል መንፈስ ቅዱስ ከሷ አይለይምና፤

ይህን ብሎ ከነገረኝ በኋላ በምሥራቅ በኩል ባለው በር ግባ አለኝ።

ከገባህም በኋላ ትንንሽ ሁለት አብያተ ክርስቲያን ተሠርተው ታገኛለህ።

www.zeyeneta.com

ኢሐቲ በስመ እግዚአብሔር አብ።

ወአሐቲ በስማ ለቅድስት ማርያም።

ወእሉሂ ዘአምጽአሙ ፈቃደ ክርስቶስ ባሕታዊ እምሀገረ ናግራን በ፩፻ወበ፲ወ፬ ዓመት በእምልደተ መድኃኒነ በመዋዕለ ካሌብ ንጉሠ ኢትዮጵያ።

ወምክንያተ ምጽአቶሙስ ለታቦተ እግዚአብሔር አብ ወታቦተ ማርያም ድንግል።

ከሁለቱም አንዲቱ በእግዚአብሔር አብ ስም የተሠራች ናት።

አንዲቱም በእመቤታችን ቅድስት ማርያም ስም የታነጸች ናት።

እነዚህም በሁለቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት ታቦቶች በአምስት መቶ ዐሥራ አራት ዓመተ ምሕረት በዓፄ ካሌብ ዘመን ፈቃደ ክርስቶስ የሚባል ባሕታዊ ከሀገረ ናግራን ያመጣቸው ናቸው።

የእግዚአብሔር አብና የእመቤታችን ድንግል ማርያም ታቦቶችም የመጡበት ምክንያት ግን፡

እንዘ ሀሎ ፈቃደ ክርስቶስ ባሕታዊ ውስተ ሀገረ ናግራን።

ተተክለ ዓምደ ብርሃን ዓቢይ ዘሥዑል ውስቴቱ ሥዕለ እግዝእትነ ማርያም ውስተ ይእቲ ሀገር።

ወቀፀቦ እንዘ ያበርህ ከመ ፀሐይ። ወዕንዘ ያስምዕ ድምፀ ከመ ነጐድጓድ[7]

ወበዕለተ አስተርአዮ ዝንቱ ዓምደ ብርሃን አስተርአየቶ እግዝእትነ ማርያም።

ወትቤሎ።

ፈቃደ ክርስቶስ የሚባል ባሕታዊ ሀገረ ናግራን ተቀምጠ ሳለ።

ከዚህች ቦታ ላይ በመካከሉ የእመቤታችን ማርያም ሥዕል የተቀረጸበት ዓምደ ብርሃን ተተክሉ።

እንደ ፀሐይ እያበራ እንደነጐድጓድ ድምፅ እያሰማ ሲጠቅሰው በጸጋ ያይ ነበር፣ ይህችም ቦታ የቀራንዮ አምሳል እንደ መሆኗ እንደ ክረምት ነጐድጓድ ድምፅ እያሰማ ይጠቅሰው ነበር፣

የብርሃን ዓምዱ በተገለጸለት ቀን እመቤታችን ድንግል ማርያም ተገልጻ ታየችው።

እንዲህ አለችው።

www.zeyeneta.com

ተንሥእ ወንሣእ ታቦተ እግዚአብሔር አብ ወታቦተ ዚአየ።

የእኔና የእግዚአብሔር አብን ታቦት ይዘህ ተነሥ።

ወሑር ኀበ አስተርአየከ ዓምደ ብርሃን

ተነሥተህም ይህ የብርሃን ዓምድ ተተክሎ ከጠቀስህ ቦታ ፈጥነህ ሂድ።

ወሀሎ ህየ እስከ ይክውን ፈቃዱ ለእግዚአብሔር።

የእግዚአብሔር ፈቃዱ እስኪሆን ከዚያው ተቀመጥ አለችው። የእግዚአብሔር ፈቃድ እስኪሆን አለች ታቦቶቹ በክብር የሚገለጹት በመስቀሉ ምክንያት ነውና።

እስመ ዛቲ ሀገር ዓባይ ይእቲ።

ይህችም ቦታ ከአድባራቱ ሁሉ ተለይታ የከበረች ናትና።

ወወሀበኒ ወልድየ ሶበ ሖርኩ ኢትዮጵያ ጊዜ ስደትየ ትኩነኒ ርስተ ለትውልደ ትውልድ።

በርኀም ሄሮድስ ዘመን ተሰድጄ ኢትዮጵያ በሄድኩበት ጊዜ ለልጅ ልጅ መታሰቢያ ርስት ትሁንሽ ብሎ

ወይሰባሕ ስምየ ውስቴታ እስከ ለዓለም።

ስሜም እስከ ዕለተ ምጽአት ያለማቋረጥ ሲመሰገን ይኖርባት ዘንድ ሰጥቶኛልና ሂደህ ተቀመጥ አለችው።

ወባረካ በበረከተ መንፈስ ቅዱስ።

አንድነቱ ሦስትነቱ ሲነገርባት እንዲኖር በመንፈስ ቅዱስ ባረካት አከበራት።

ወአልዓለ ክብራ እምክብረ ኩሎን አድባራት።

ስሟም ከአድባራቱ ሁሉ በላይ ሆኖ በክብር እንዲታወቅ አደረጋት።

ወእምድኅረ ዜነወቶ ዘንተ ተሠወረት እምኔሁ

ይህን ቃል ተናግራ ካስረዳቸው በኋላ ከርሱ ተሠወረችው።

ወበእንተዝ መጽአ በፈቃዱ ለካሌብ ንጉሥ እንዘ ይመርሖ መልአከ እግዚአብሔር ቅዱስ ዑራኤል።

በዚህ ምክንያት በዓሜ ካሌብ ፈቃድ የእግዚአብሔር መልአክ ቅዱስ ዑራኤል እየመራው ታቦቶቹን ይዞ መጣ።

www.zeyeneta.com

ወምስሌሁ ፲ወ፪ መነኮሳት።

ወቦአ ኀበ ዛቲ ደብር።

ወነበረ ውስቴታ ብዙኃ መዋዕለ።

ወአዕረፈ በሰላም።

ወትረክብ አዕፅምቲሁ መትሕተ ቤተ ክርስቲያን ዘእግዚአብሔር አብ

ወበገቦ ይእቲ ቤተ ክርስቲያን ህሎ ዓቢይ ነቅዕ።

ከሱ ጋር ዐሥራ ሁለት መነኮሳት አስከትሎ ነበር።

ከዚህች ቦታ ገባ።

እመቤታችን እንዳዘዘችው ታቦቶቹን አክበሮ ቤተ ክርስቲያን ተክሎ ብዙ ዘመን ኖረ።

ከዚህም በኋላ በክብር ከዚህ ዓለም በሞት ተለየ።

አፅሙንም ዝቅ ብለህ ከእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያን ሥር ተቀብሮ ታገኘዋለህ።

በዚህችው ቤተ ክርስቲያን ገን በስ ተምሥራቅ ኣ ትልቅ ምንጭ ውሀ ታገኛለህ።

ወአምጽአ መሬተ እም መቃብሪሁ ለወልደ እግዚአብሔር ወግበር ቦቱ።

ወይከውን ለከ ምድረ ሐዲስ ከመ መካነ ቤታ ለጽዮን

ወቅብሮ ለመስቀል ክቡር ላዕለ ውእቱ ነቅዕ በከመ ይደሉ ለልዕልናሁ ከመ ኢይማስን ዓለም ዘእንበለ ጊዜሁ በኅጢአተ ውሉድ ደንራውያን

ጌታ ከተሰቀለበት ከቀራንዮ ከተቀበረበት ከጕልጕታ አፈር አምጥተህ እርጭበት አፍስበት።

አብርሃ ወአጽብሃ የአክሱም ጽዮንን ቤተ መቅድስ በሚያንፁበት ጊዜ መሬቱ የላላ እና ረግረግ ስለነበረ ጌታ ከገነት አረር አምጥቶ ረጭቶላቸው ደረቅና የለሰለሠ መሬት ሆኖላቸው እንደአነፁ ለእናንተም ደረቅና የለሰለሠ መሬት ይሆንልሀል አላቸው።

መስቀሉ በአፍአ ከተቀመጠ ዘንድ በኋላ በሚነሱ ትውልድ ክፋት እና ኅጢአት ይህ ዓለም ያለጊዜው እንዳይጠፋ ለእሱ ክብር እንደሚገባ አድርገህ ነቅዑ ካለበት ቦታ ላይ ሠውረህ አስቀምጠው

www.zeyeneta.com

ወሕንፅ ዲቤሁ ቤተ ክርስቲያን ሠናይተ በከመ አዘበረከ መንፈስ ቅዱስ

በላዩም ላይ መንፈስ ቅዱስ እደገሰፀልህ መጠን ያማረ የተወደደ አድርገህ በእግዚአብሔር አብ ስም ቤተ ክርስቲያንን ሥራ

ወዘንተ ተናጊሮ አንቅሃኒ እምንዋምየ ወተንሣእኩ ሶቤሃ በፍስሐ ዓቢይ።

ይህን ካስረዳኝ በኋላ መልአኩ ከእንቅልፌ ቀሰቀሰኝ እኔም በፍፁም ደስታ ደስ ተሰኝቼ ተነሣሁ

ወበጽባህ አረጉ እንተ ምሥራቂሃ አመ ፭ወ፮ ለመስከረም በበአለ እግዝእትነ ማርያም ምስለ መስቀሉ ክቡር በ፲፮ወ በ፱፫ ፵ወ፮ ዓመተ ሥጋዌ

እኔም በነጋ ጊዜ ክቡር የሆነ የጌታዬን መስቀል ይዤ በአንድ ሽ አራት መቶ አርባ ስድስት ዓመተ ምህረት መስከረም ፭፮ ቀን የእመቤታችን በአል በሚከበርበት ዕለት በምሥራቅ በኩል ወደተራራው ገባሁ።

ወሐወጽክዋ ኵለንታሃ ለዛቲ ደብር በትሕትና ዓቢይ

ገብቸም ፍፁም በሆነ ትህትና ቦታዋን እየተዘዋወርኩ ሁለንተናዋን አየኋት

ወረከብክዎ በከመ ዜነወኒ መልአክ

አይቸም መልአኩ እንደነገረኝ ፍፁም ትእምርተ መስቀል ሆና አገኘኋት

ወለታቦታትኒ ዘከመ አምፅያን ፈቃደ ክርስቶስ ባህታዊ ወተከሉን ውስቴታ

ታቦቶቹንም ፈቃደ ክርስቶስ የተከላቸው መሆኑን መልአኩ እንደ ነገረኝ ሆነው አገኘኋቸው

ወተፈሣሕኩ አነኒ ወኮሎሙ እለምስሌየ

ጌታዬ አንብር መስቀልየ በዲበ መስቀል ብሎ ያዘዘኝ ሦስት ዓመት ሙሉ የዞርኩበት ምኞቴ ስለተፈፀመልኝ እኔም ሆነ ከእኔ ጋራ ያሉት ፈፅሞ ደስ ተሰኘን

ወገብርን በአለ ዐቢየ በዛቲ ዕለት በእንተ ተፍጸሜተ ፍስሐየ

የጌታዬ ትእዛዘና ፈቃድ ስለተፈፀመልኝ ወንዱ በሆታ ሴቱ በዕልልታ ሆነን ታላቅ በአልን ከእመቤታችን በአል ጋራ በፍፁም ደስታ አከበርን።

www.zeyeneta.com

መልአኩ እርጭበት ብሎ እንዳዘዘኝ ከአመጣሁት አፈር ከምንጨ ላይ ረጨሁት

አፈሩን በረጨሁበት ጊዜ ምንጩ ደርቆ ደረቅ መሬት ሆነ

ከዚሁ ነቅዑ ከነበረበት ቦታ ላይም በሰው ክንድ ቁመቱም ወርዱም ልክ በልክ አርባ በአርባ የሆነ ጉድጓድ አስቆፈርኩ

ከአመጣሁት አፈርም ከውስጡ አስገብቸ አስደለደልኩ

የጉድጓዱን ውስጥም ዙሪያውን ጽኑዕ በሆነና በአማረ ግንብ አስገነባሁ

በአባቴ ዳግማዊ ዳዊት ፍፁም ትጋትእና ቆራጥነት የተገኘ የጌታዬን የወልደ እግዚአብሔር መስቀልንም በእግዚአብሔር አብ ስም በተሠራው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አስቀመጥን።

ከዚህ ቦኋላ መልአኩ እንዳዘዘኝ ከቀራንዮና ከጎልጎታ፣ በኪደተ እግሩ ካከበራቸው ቅዱሳት መካናት በሰማኒያ ስምንት ግመሎችና በመቶ አጋሰስ አፈሩን አስመጣሁ

አባቴ አፄ ዳዊት ከቅዱሳት መካናት በአንድ ሺ ስምንት መቶ ግመሎች አፈሩን አስመጥተው እንደነበር እሳቸውም የመልአኩን ትእዛዘና ቃል ለመፈፀምና የጌታቸውም በረከት እንዳ ይቀርብኝ ሲሉ እንዳመጡ።

ወአንበርነ ውስተ ይእቲ ቤተ ክርስቲያን መስቀሉ ለወልደ እግዚአብሔር ዘተረክበ በትጋሁ ወበ ጥብአቱ ለአቡየ ዳግማዊ ዳዊት

ወእምድኅረዝ አምጻእኩ መሬተ እም መቃብሪሁ ለወልደ እግዚአብሔር ወእምኩሉን መካናት ቅድሳት በጽወኗ አግማል ወበፀ በቅላት

በከመ አምጽአ አቡየ ዳግማዊ ዳዊት ቀዳሚ መሬተ እምኩሉን መካናት ቅዱሳት በ፲፪ወበኗፀ አግማል

ወአግበርኩ ውስቴቱ ለነቅዕ እምዝንቱ መሬት በከመ አዘዘኒ መልአክ

ወነጽፈ ውእቱ ነቅዕ ወኮነ ምድረ ይቡስ

ወእምዝ አክረይኩ ግበ ላዕለ ውእቱ ምድር ፵ በእመተ ብእሲ ኑኖ ወግድሞ

ወወደየኩ መሬተ ዘአምጻእኩ ውስቴቱ

ወሐነጽክም ለግብ ኑኖ ወግድሞ በሠናይ ሕንፃ

www.zeyeneta.com

ወሐነፅኩ ቤተ ክርስቲያን ንዕስተ ማዕከለ ውእቱ ግብ በዘይሴኒ ግብር በወርቅ ወበዕንቍ

በጉድጓዱ ውስጥ ለክቡር መስቀሉ፣ ከለሜዳው እና ለአጽመ ቅዱሳን ማረፊያ መቀመጫ ትሆን ዘንድ በአማረ በተወደደ በወርቅ በዕንቍ አስጊጨ ትንሽ ቤተ ክርስቲያን አሠራሁ

ወአግበርኩ ሣዕነ ዘመንክር ግብርቱ ዘዕንቍ ወወደይናሁ ለመስቀል ክቡር ዘምስለ መዳዩ ዘቦቱ ፬ቱሰ ናዖል።

በመስቀሉ መጠን አሠራሩ ድንቅ የሆነ ሣጥን በዕንቍ አሠርቸ መስቀሉን ሲልኩልኝ በአራት ማዕዘን የሚያዝበት አራት ሰንሠለት የያዘው መዳይ ክብርና መስቀሉን ከነመዳዩ ከዚሁ ሣጥን ውስጥ አስቀመጥኩ

ወበእሉ ስናዖል ረሰይኖ ለመስቀል ውስተ ውእቱ ሣዕን ርቡብ

አቀማመጡንም በወርቅ ሰንሠለት በታች በላይ በቀኝ በግራ እንደከሣማ አስይዥ ረቦ እንዲኖር አደረገኩ

ወለዝንቱ ሣዕን በሣዕን ዘወርቅ

መስቀሉንም ከነሣጥኑ በሁለተኛ የወርቅ ሣጥን ውስጥ አስቀመጥኩ

ለሠፍነግሂ ወለከለሜዳ ወለሀብል ዘተቀስፈ ቦቱ ወለአክሊለ ሶክሂ ውስተ ዝ ሣዕን

ስ ለ ክ ብ ራ ቸ ው እያንዳንዳቸውን በወርቅ መዳይ አድርገው ልክውልን ክበርና ከለሜዳውን ሰፍነጉን አክሊለ ሶኩን የተገረፈበት ጅራፉን የግርግሪት የታሰረበት ገመዱንም ከነመዳየ በዚሁ ሣጥን ውስጥ አስቀመጥኩ

ምስለ ወርቅ አምኃሁ ለእግዚእነ እስመ ፈነው ለነ ከመ ይኮነነ ለበረከት

ለበረከት ይሁናችሁ ብለው ለጌታችን እጅ መንሻ ከቀረበው ትንሽ ወርቅ ልክውልን ክበርና ከዚሁ ጋር አስቀመጥኩ

ወለዝንቱ ካዕበ በሣዕን ዘብሩር

ይህን የወርቅ ሣጥን ደግሞ በሦስተኛው በብር ሣጥን ውስጥ

www.zeyeneta.com

ወለዝ ካዕበ በሣፁን ዘብርት ወለዝ ካዕበ በሣፁን ዘዓረር

ወለዝ ካዕበ በሣፁን ዘዕፅ ዘሥርግው በወርቅ

ለአዕፅምተ ሐዋርያት ወስማዕት ወኵሎሙ ቅዱሳንን አንበርኖሙ ውስተ ዝንቱ ሣፁን ዘዕፅ ዘቅፉል በወርቅ።

ወይጸውሮሙ ለኵሎሙ።

ወለእሉኒ ኵሎሙ በሣፁን ዘሐሚን።

ይህንንምም የብሩን ሣጥን ደግሞ በናስ ሣጥን የናሱን ሣጥን በእርሳስ ሣጥን

የርሳሱን ሣጥን በወርቅ ባጌጠ በእንጨት ሣጥን

ዓጽመ ሐዋርያትን ዓፅመ ስማዕታትን ዓፅመ ቅዱሳን ዓፅመ ቅዱሳት አንስትን ሁሉ በወርቅ ከተለበጠው ከዕንጨቱ ሣጥን ውስጥ አስቀመጥናቸው።

አሁን የቈጠርናቸውን ሁሉ ሰብስቦ አንድ አድርጐ የሚይዛቸው እሱ ነውና።

እኒህን ሁሉ ከዕንጨቱ ሣጥን ጋር በብረት ሣጥን አድርገን ለመስቀሉ

መቀመጫ ብየ ባሳነጽኪት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አስቀመጥኩ።

የሣጥኖቹን አሠራር ግን ወደፊት እንናገረዋለን።

ወለግብራቲሆሙኒ ድኅረ ንትናገሮ በጠማር ደኃራይ።

ከዚህ በኋላ የብረት መረባርብ አሠርቼ በኖራ እያስለበጥኩ በብረት እየአስጠረኩ ምድር ቤትና ፎቅ እንዲሆን በግንቡ ላይ አሸጋገሬ አስቀመጥኩ።

ወእምድኅረዝ አግበርኩ አዕማደ ዘሐሚን ከመ ይኩኑ ርቡባነ ማዕከለ ቤተ ክርስቲያን ዘታሕቱ ወላዕሉ።

ከቅዱሳት መካናት የአስመጣሁትን አፈር በዚያ ላይ አስደለደልኩ።

ወበላዕሌሆን አግበርኩ መሬተ እንዘ አምጻእኩ እም መካናት ቅዱሳት።

ወኮነት ምድረ ሠናይተ።

ፈጽማ ደስ የምታሰኝ ፅድልት ብርህት የሆነች ቦታ ሆነች።

ወሐነፅክዋ ለቤተ እግዚአብሔር አብ በሠናይ ሕንፃ በወርቅ

ከዚህ በኋላ ዓፅመ ቅዱሳንን መሠረት አድርጌ የእግዚአብሔር አብን

www.zeyeneta.com

ወበዕንቁ ወበመረግድ ወበባሕርይ በከመ አገበረኒ መንፈስ ቅዱስ።	ቤተ ክርስቲያን መንፈስ ቅዱስ እንዳነሳሣኝ በወርቅ በዕንቁ አስጊጬ የአማረች የተወደደች አድርጌ ሠራሁ።
ወአሜሃ በኃይለ መስቀሉ ለክርስቶስ ዋከየት ኩላ ሀገረ ኢትዮጵያ።[8]	ያን ጊዜም ክቡር በሆነ በክርስቶስ መስቀል ኃይል መላዋ ኢትዮጵያ በብርሃነ አጌጠች።
ዕውራን ርእዩ።	ዓይነ ሥጋቸው በጨለማ ዓይነ ሕሊናቸው በድንቁርና ተሸፍኖ የነበሩ ዕውቀት ብርሃን ገንዘብ አደረጉ።
ጽሙማን ስምዑ።	ጽሙማነ ሥጋ በተአምራት ጽሙማነ ነፍስ በትምህርት ዕውቀትን ገንዘብ አደረጉ።
ሐንካሳን ሖሩ።	ሐንካሳነ ሥጋ በተአምራት ሐንካሳነ ነፍስ በትምህርት ድኅነትን ጕዳና አደረጉ።

[8] ሊቁ ቅዱስ ያሬድ እስቀድም ትንቢት ተገልጾለት መስቀሉ እንደ ሚተመጥባትና ሲናገር እንተ ተሐንፀት በስሙ ወተቀደሰት በደሙ ወተዓተበት በዕፀ መስቀሉ ጌሠ ጊዜሃ እስመ ኃይለ እግዚአብሔር ላዕሌሃ ብሎ ነበርና

ወበሐማን ተናገሩ።	መናገር የማይችሉ በመስቀሉ ተአምራት ደነው ሕይወትን ገንዘብ አደረጉ።
አጋንንት ወጽኡ።	አጋንንት በመስቀሉ ተአምራት ከሕሙማን ተለዩ ሸሹ።
ወሙታን ተንሥኡ።	ሙታንም ተነሡ ።
ወብዙኀ ተአምር ወመንክር ተገብረ ቦቱ።	በዚህ በመስቀሉ የተፈጸመው ድንቅ ሥራ ብዙ ነው ለምእመናኑ ማስረጃ ያህል ይህን ጻፍንላችሁ እንጅ።
እስመ ላዕሌሁ ተሰቅለ ወልደ እግዚአብሔር ወከዓወ ደሞ ክቡረ።	ሰማዩን ምድሩን ባሕሩን የብሱን የፈጠረ አምላክ ተሰቅሎ የከበረ ደሙን አፍስሶበታልና።
ወእንበርኩ ሠላሰ አዕባነ ዘትእምርተ መስቀል በቅድመ ምሥዋዕ ከመ	በውስጥ ለሚገኘው መስቀሉ ላለበት ቤተ ክርስቲያን በር ምልክት እንዲሆኑ መስቀል

www.zeyeneta.com

ይኩና ትእምርተ ለአንቀጸ ቤተ ክርስቲያን ዘታሕቱ።

ወእምዝ አዘዝኩ ከመ ኢይትቀበር ሰብእ እም ላዕለ እሱ አዕባን ዘእንበለ በአፍዓ።

ወካዕበ አዘዝኩ ከመ ይንጽፉ ክርቤ ወምስከ በእንተ ዘሰመያ መልአክ ደብረ ክርቤ።

ወይእቲ ደብርነ አርዓያ መስቀል ይእቲ።

ወአዘዝኩ ከመ ይንበሩ ዲቤሃ እምአበዊነ እስራኤል እለ ተሐርዩ ለመንግሥት።

ቅርፅ የተቀረፀው ሦስት ድንጋዮች በዋናው በር ፊት ለፊት አስቀመጥኩ።

እኒህን ድንጋዮች ከተከልኩ በኋላ ከነሱ በውጭ እንጅ ከነሱ በውስጥ ሰው እንዳይቀበር ጽኑ ትእዛዝ አዘዝኩ አዋጅ አደረኩ።

ዳግመኛም መልአኩ ቅዱስ ዑራኤል ደብረ ክርቤ ትባል ብሎ እንደ ነገረኝ ሽቱ ያረፈረፉባት ሽቱ ያነጽፉባት ዘንድ አዘዝኩ።

ይህችው ደብራችን ክቡር የሆነ ጌታችን ለተሰቀለበት መስቀል አምሳል ናት።

ቀደም ብሎ የነገሥታቱ ልጆች መቀመጫ በመሆኗ ደብረ ነገሥት ስትባል እንደ

ነበረ አሁንም በዚሁ መሠረት ከአባቶች ከነገሥታቱ ልጆች ለመንግሥት የተመረጡት ሁሉ ከዚህች ቦታ ውስጥ ይቀመጡ ዘንድ አዘዝኩ።

ወበእንተዝ በጸጋ እግዚአብሔር ሰመይናሃ ደብረ ነገሥት

የነገሥታቱ ልጆች በውስጧ ተቀምጠው እንዲማሩባት ስለአዘዝኩ በጸጋ እግዚአብሔር እንደ ቀድሞው ደብረ ነገሥት ብለን ሰየምናት ጠራናት።

በእንተ ዘይትመሐፀኑ ባቲ ነገሥታተ ኢትዮጵያ መሳፍንት ወመኳንንት።

በመንግሥታቸው ያሉ ነገሥታቱና መሳፍንቱ በየዓመቱ እየመጡ እጅ ስለሚነሱባትና በረከት ስለሚአገኙባት።

ወካዕበ ካህናትኒ ሰመይዋ ደብረ ክርቤ።

ሁለተኛም እኛ ደብረ ነገሥት ብለን ሰይመናት ክብርና ጸጸሳቱ ካህናቱ ሽቱ ስለተረበረበባት ደብረ ክርቤ ብለው ሰየሟት።

www.zeyeneta.com

መካነ መስቀል ብሂል በከመ ይቤ ሰሎሞን በመኃልይሁ ንዑ ንሑር ውስተ ደብረ ከርቤ።

ደብረ ከርቤም ማለት መካነ መስቀል ማለት ነው። ሰሎሞን ቀደም ብሎ ምእመናን ወደዚህ መጥተው እጅ መንሳት እንዲገባቸው ሰማጠየቅ "ኑ ወደ ደብረ ከርቤ እንሂድ" ብሎ በመኅልዩ ተናግሯልና ደብረ ከርቤ አለ። [9]

በከመ ሰመያ መልእክ ቀዳሚ።

መልእክቱ አስቀድሞ "ደብረ ከርቤ" ትባል ብሎ እንደተናገረ ደብረ ከርቤ ብለው ሰየሚት።

ቅድመሰ ይብልዋ ደብረ ነጐድጓድ።

ቀድሞ ግን ደብረ ነጐድጓድ ትባል ነበር።

[9] ከርቤ የተሰበረውን ይጠግናል የተለያየውን አንድ ያደርጋል ይህችም ቦታ ከጌታ በተሰጣት ቃል ኪዳን መሠረት በኃጢአታቸው ከእግዚአብሔር አንድነት የተለዩት በዚህ ቦታ መጥተው ንሥሐ ገብተው ሥጋውን ደመሙን ተቀብለው የሚማፀኑ ኃጢአታቸውን አስተስርያ ከእግዚአብሔር ጋር አስታርቃ አንድነትን አሰጥታ ገነት መንግሥተ ሰማያት ታገባቸዋለችና ስለዚህ ደብረ ከርቤ አለ።

ለዝ ነገር ሠራዕኖ ለትውልደ ትውልድ።

ይህን ሥርዓት ከልጅ ልጅ እንዲተላለፍ ብለን አዘናል ጽፈናል ሠርተናል።

ወካዕበ አዘዝክዋ ለእኅትየ ዕሌኒ ንግሥት ወለተ ዳግማዊ ዳዊት ከመ ተሐድስ ሕንፃሃ ለቤተ ክርስቲያን ዘእግዚእትነ ማርያም ውስተ ይእቲ ደብር።

ቀደም ብሎ ፈቃደ ክርስቶስ ተአምራት እያደረገችለት እየተማፀነባት የአመጣትን የእመቤታችንን ታቦት ዓፄ ይኩኖ አምላክ ለነገሥታቱ ሴቶች ልጆች መማፀኛ ሲሉ ሰይተው ቤተ ክርስቲያኗን አሠርተው ቦታይቷን ደብረ ነገሥት ብለው ሰይመው ስትኖር በጊዜ ብዛት የተነሣ ቤተ ክርስቲያኑ አርጅቶ ነበርና የዳግማዊ ዳዊት ልጅ እኅቴ ንግሥት ዕሌኒን መንፈሳዊ ቅንዓት አትቀኝምን እኔ ምን ስሠራ ታያለሽ አንችስ በእመቤታችን ስም የታነጸችውን ቤተ ክርስቲያን አታሳድሽምን ብየ አዘዝኳት።

እንተ ርኅቅት መጠነ ሙጋረ ዕብን።

የቦታውም ርቀት እኔ ከሠራሁበት ቦታ አንሥቶ ጐልማሳ ድንጋይ ወርውሮ እንደሚያደርስበት ነው።

www.zeyeneta.com

ወይእቲኒ ሐደሰት ወሐነጸት አሠርጊዋ በወርቅ ወበዕንቊ ወበብሩር።	እሷም ለበጉ ነገር በጣም ቀናተኛ ነበረችና ይህችኑ ቤተ ክርስቲያን በወርቅ በዕንቊ ቡብር አስጊጻ አድሳ አሠራች።
ወአመ ቅዳሴ ቤቱ ለእግዚአብሔር አብ ፲፪ ወ፬፪ ፵ወ፱ ዓመት እምልደተ መድኃኒነ አመ ፳ ወ፩ ለመስከረም።	የእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያንም ታቦቱ በሚገባበት መስከረም ሃያ አንድ ቀን ሺህ አራት መቶ ዐርባ ዘጠኝ ዓመተ ምሕረት
መጽአ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ እንዘ ሀሎ በሥላሴሁ ጸበ ዘባነ ኪሩቤል።	ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በአንድነት በሦስትነት በዘባነ ኪሩቤል እንዳለ ሁኖ መጣ።
ወምስለ እመ ቅድስት ድንግል ማርያም	ንዕድ ክብርት ከምትሆን ከእናቱ ከእመቤታችን ቅድስት ማርያም ጋራ
ወአእላፍ መላእክት ይቀውሙ ዐውደ	አእላፋት መላእክት ዙሪያውን ሁነው እያመሰገኑ መጡ

ወአስተርአየነ ለአባ ሚካኤል ወለ አባ ገብርኤል ዘእስክንድርያ	ከእስክንድርያ ለመጡት ለጳጳሳቱ ለአባ ሚካኤልና ለአባ ገብርኤል
ወለአባ ዮሐንስ ኤጲስ ቆጶስ ዘደብረ ምጥማቅ	ለኤጲስ ቆጶስ ለአባ ዮሐንስ ዘደብረ ምጥማቅ
ወሊተኒ	ለእኔም
ወነገረነ እንዘ ይብል	እንዲህ ብሎ ነገረን
ጊዜ ስቅለትየ በቀራንዮ ሀገር ቀደሐ ደመ እምገበየ ዑራኤል መልአክ	አይሁድ ቀራንዮ በሚባል ሀገር በሰቀሉኝ ጊዜ ዑራኤል መልአክ ከጎኔ የፈሰሰውን ደሜን በብርሃን ፅዋ ተቀብሎ
ወቀደሰ ኵለንታሃ ለዛቲ ደብር።	ይህችን ደብር ሁለመናዋን ቀድሷታል።
ወአነሂ ባረክዋ።	እኔም አከብራያታሁ።

www.zeyeneta.com

ወይእዜኒ ዳግመ ረሰይክዋ ትኩን ቅድስተ መካነ ከመ ደብረ ታቦር መካነ ምሥጢርየ።	አሁንም ዛሬም ምሥጢረ መንግሥቴን የገለጽኩበትን ደብረ ታቦርን ትሁን ብየ።
ወቀራንዮ መካነ ስቅለትየ።	የተሰቀልኩበትን ቀራንዮን ትሁን ብየ።
ወጎልጎታ መቃብርየ።	የተቀበርኩባት ጎልጎታን ትሁን ብየ።
ወከመ ኢየሩሳሌም ሀገረ እምየ ዘነሣእኩ እምሥጋዚአሃ ንጹሕ።	ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነሳቼ ሰው የሆንኩባት በድንጋሌ ሥጋ በድንጋሌ ነፍስ የጸናች ክብርት የምትሆን እናቴ ተወልዳ የአደገችበትን ኢየሩሳሌምን ትሁን ብየ አከብራታለሁ።
ወለእመ ነገደ ጎቤሃ ይኩን ከመ ዘነገደ ጎበ መቃብርየ ኢየሩሳሌም።	ከዚህችም ቦታ መጥቶ የሳመ ሰው ኢየሩሳሌም ሂዶ እንደ ሳመ እቈጥርለታለሁ።

ወለእመ ተመጠወ ሥጋየ ወደምየ ውስተ እሉ አብያተ ክርስቲያን።	እዚህም መጥቶ ስሞ ከእነዚህ ቤተ ክርስቲያኖች ገብቶ ሥጋዬን ደሜን የተቀበለውን።
አነ አድኅኖ እሞተ ኃጢአት ዘውስተ ደይን	ኃጢያቱን ፍቁ በኃጢአቱ ከሚፈረድበት ፍዳና መከራ ከገሃነመ እሳት አድነዋለሁ።
ወይክውን ከመ ሕፃን እንተ ባቲ ተወልደ	አዲስ እንደተወለደ ሕፃን አደርገዋለሁ ዕለቱን የተወለደ ሕፃን ምንም ርስሐተ ኃጢአት እንደሌለበት እሱንም ጽሩይ አድርጌ መንግሥተ ሰማያት አገባዋለሁ ሲል
ወለእመ ነበረ ውስቴታ።	ርስቱን ጉልቱን ትቶ መንኖ መጥቶ ከዚህ የተቀመጠውን።
ውትቀብረኒ በጊዜ ሞቱ።	በሞተም ጊዜ አምኖ ከዚህ መጥቶ የተቀበረውን።

www.zeyeneta.com

አነ እጸውሮ ዲበ እንግዳየ ወአዓድም ባሕረ እሳት ዘሲያል

እኔ በረድኤት አቅፌ የሲያል ባሕረ እሳትን አሻግረዋለሁ

ወአኮበሮ ውስተ ገነተ ትፍሥሕት ዘጽድቅ ወዘሕይወት።

በዚህ ጊዜ ታልፋለች የማትባል የሕይወት የጽድቅ መገኛ በምትሆን ገነት መንግሥተ ሰማያት አገባዋለሁ።

ወለዛቲ መካን ምዕራፈ ታቦት ረሰይክዋ ትኩን ከመ ጽርሐ ጽዮን ዘአግሃድኩ ባቲ ርእስየ ለአርዳእየ ንጹሐን እምድኅረ ትንሣኤየ እሙታን

ይህችንም የምሕረት አደባባይ ከሙታን ተለይቼ ከተነሣሁ በኋላ ንጹሐን ክቡራን ለሚሆኑ ደቀ መዝሙሮቼ እኔ መሆኔን የገለጽኩባትን ጽርሐ ጽዮንን ትሁን ብየ አክብሬአታለሁ።

እስመ ባቲ አግሃድኩ ርእስየ ለክሙ ከመ ፍጹመ ይኩን ፍሥሐክሙ።

ፈጽሞ ደስ ይላችሁ ዘንድ ራሴን በቸርነት ለእናንተ ገልጬባታለሁና።

ወዓዲ ለዛቲ መካን ዘሀለውት ማዕከለ አብሕርት ረሰይክዋ

ዳግመኛም ሁለቱን ባሕሮች እንደ መከዳ ግራና ቀኝ

ትኩን ከመ ደብረ ዘይት።

አርጋ አጊጣ የምትታየውን ኮረብታ እንደ ደብረ ዘይት ትሁን ብየ አክብሬታለሁ።

ወአንትሙሂ ግብሩ ጸሎተክሙ ዲቤሃ በጊዜ ምሕላሕሙ።

እናንተም በንጽሐ ልብና በፍቅር በአንድነት ሁናችሁ ምሕላ በምትይዙበት ጊዜ ጸሎታችሁን በዚህችው ቦታ ላይ አድርጉ።

ወአነሂ እፈጽም ለክሙ ስእለተክሙ ኩሎ ጊዜ እስከ ሕልቀተ ዓለም።

እኔም እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁል ጊዜ በፍቅር በአንድነት ሁናችሁ በዚህች ቦታ ላይ የምታቀርቡትን ልመናችሁን እሰማለሁ ምኞታችሁንም ሁሉ እፈጽምላችኋለሁ።

እምድኅረ ኀዳጥ መዋዕል በቆለት ዲቤሃ አሐቲ ዕፀ ዘይት።

ከጥቂት ቀን በኋላ ከዚህችው ቦታ ላይ አንዲት የወይራ ተክል ዛፍ በቅላ ተገኘች።

www.zeyeneta.com

ወሀለወት እስከ ይእዜ ለተገቡረ ኪዳኑ ለአምላክነ በመጠነ ቆመ ብዕሲ

ይህችም ወይራ እስከ አሁን ድረስ ጌታችን ለሰጠን ቃል ኪዳን መታሰቢያ እንድትሆን በሰው ቁመት ልክ አለች።

ወለዘሀለወት ባሕር እንተ ምዕራብ ረዕይክዋ ትኩን ከመ ዮርዳኖስ ዘቡቱ ተጠመቁ።

ከሁሉቱም ባሕሮች በምዕራብ በኩል ያለችውን ባሕር እንደተጠመኩበት እንደ ዮርዳኖስ ትሁን ብየ አከብራአታለሁ።

ወዘሂ ተጠምቀ ባቲ ይረክብ ጥዔና ወይትፌሠሕ እምደዌ ነፍሱ ወሥጋሁ።

በዚህችም የተጠመቀ ለደዌ ሥጋው ጤና ለደዌ ነፍሱ ሥርየተ ኃጢአት ያገኛል ብየ እነግራቸውኃለሁ።

ወዘንተ ኪዳነ እምድኅረ ወሀበነ ባረከነ ወባረካ ለዛቲ መካን።[10]

ይህን ቃል ኪዳን ከሰጠን በኋላ እኛንም በዓሉን ለማክበር የመጡትን ሕዝቦች ባረከን ቦታይቱንም ባረካት አከበራት።

---

[10] ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ከዮርዳኖስ ወሀ በአራት ግመል አስጭነው እምጥተው ተላትለውበታልና ሕመማን እስከ አሁን ድረስ ከደዌ ሠንሰለት ይፈቱበታል

ወእምድኅረዝ ዓርገ ውስተ ሰማያት በዓቢይ ስብሐት።

ከዚህ በኋላ በክብር በሥልጣን እንደመጣ በክብር በሥልጣን ወደሰማይ ዓረገ።

ወእምዝ በራብዕ ወርኀ እም አመ ኮነዝ አመ ፭ወ፩ ለጥር ኮነ ቅዳሴሃ ለቤተ

ከዚህ በኋላ ቃል ኪዳን በሰጠን በአራተኛው ወር ጥር ሃያ አንድ ቀን

ክርስቲያን ዘእግዝእትነ ማርያም ዘሐነፃታ እሌኒ ንግሥት

እኅቴ ንግሥት ዕሌኒ በእመቤታችን ስም አድሳ የአሠራቻት ቤተ ክርስቲያን ቅዳሴ ቤቷ ሆነ።

ወመጽአ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ በደመና ሰማይ ምስለ እሙ ቅድስት ድንግል፡

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በባህርየ ክብሩ እንዳለ ሁኖ ንዕድ ክብርት ከምትሆን ከእናቱ ጋር።

ወአዕላፍ መላእክት ይቀውሙ ዓውደ።

አእላፍ መላእክት ዙሪያውን ሁነው እያመሰገኑት መጣ

www.zeyeneta.com

ወለዛቲ ቤተ ክርስቲያን ረሰይክዋ ትኩን ከመ ጌቴሴማን መቃብረ እምየ።

ይህችንም ቤተ ክርስቲያን እንደ እናቴ መቃብር እንደ ጌቴሴማኒ ትሁን ብየ እክብራአታለሁ።

ከመ ትኩንክሙ ሐመረ በዕለተ ምንዳቤክሙ

በችግራችሁ ጊዜ ወደ መንግሥተ ሰማያት መሸጋገሪያ መርከብ እንድትሆናችሁ።

ወዘተማሕፀነ ኀቤሃ ኢይትኃፈር ለዓለም።

ከዚህች ቤተ ክርስቲያን ሄዶ ገብቶ የተማፀነም ለዘለዓለም አያፍርም ዋጋውን አያጣም።

ወለኵሉ ዘመጽአ ኀቤሃ በዕለተ በዓለ ዕረፍታ ወዕርገታ ለእምየ ተዘኪሮ ኪዳነ ዘወሀብክዋ።

ለእናቴ የሰጠኋትን ይህን ቃል ኪዳን እስቦ አምኖ እናቴ ባረፈችበት ጥር ሃያ አንድ ቀን ባረገችበት ነሐሴ ዐሥራ ስድስት ቀን ከዚህች ቤተ ክርስቲያን መጥቶ ዕጅ የነሣውን በዓሏን ያከበረውን።

ወእስተርአየነ ከመ ቀዳሚ።

መስከረም ሃያ አንድ ቀን የእግዚአብሔር አብን ቤተ ክርስቲያን ቅዳሴ ቤቱን ባከበርንበት ቀን እንደ ተገለጸልን ሁኖ ታየን።

ወይቤለነ ዛቲ መካነ ምዕራፍየ ይእቲ እስከ ለዓለም።

ይህች ቦታ እስከ ዕለተ ምጽአት ድረስ የስሜ መመስገኛ በረድኤት መገለጫየ ናት አለን።

ወእለሂ ይነብሩ ውስቴታ እንዘ ይሰፈው ዐሥራተ እምየ ይከውኑ ከመ መላእክተ እግዚአብሔር።

የእናቴን አማላጅነቷን አምነው ከዚህች ቦታ ውስጥ የሚኖሩትም እንደ መላእክት አደርጋቸዋለሁ።

ወእለሂ ተመጠው ሥጋየ ወደምየ ውስተ ዛቲ ቤተ ክርስቲያን

በዚህችም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሥጋዬን ደሜን የተቀበሉትን

ይከውኑ ከመ ሕፃናት ዘቤተልሔም ዘተቀትሉ በእንተ ስምየ።

በእኔ ስም ደማቸውን እንደ አፈሰሱ የቤተልሔም ሕፃናት ይሆናሉ።

www.zeyeneta.com

ለቅድስት እናቴ ክብር ስል የሰጠኋችሁን ይህን ቃል ኪዳን የሚጠራጠር ቢኖር፡

በከበረ ደሜ ፈሳሽነት ላከበርኩት ቅዱስ መስቀል ክብር ስል የሰጠሁትን ቃል ኪዳን ያቃለለ ቢኖር፡

ከእኔ አንድነት የለውም

በእናቴ ድንግል ማርያም አማላጅነት ከሚገኘው ክብር ልዩ ነው

ይህን ቃል ኪዳን ሰጥቶን በክብር በሥልጣን ወደ ሰማይ ዓረገ።

ከዚህ በኋላ በዚሁ ዓመት ነሐሴ ዐሥራ ሦስት ቀን እግዚአብሔር ለአባ ሚካኤልና ለአባ ገብርኤል

ወዘሂ ይናፍቅ ዘንተ ኪዳነ ዘወሀብኩክሙ በእንተ ክብራ ለቅድስት እምየ።

ወበእንተ ቅዱስ መስቀል ዘቀደስክም በክዕወተ ደምየ።

አልቦቱ ከፍል ምስሌየ።

ወምስለ ማርያም እምየ።

ወዘንተ ተናጊሮ ዓርገ ውስተ ሰማያት።

ወእምዝ አመ ፲ወ፫ ለነሐሴ አስተርአየሙ እግዚአብሔር ለአባ ሚካኤል ወለአባ

እሬስዮ ዐሥራተ ምሕረት ለእምየ ማርያም።

ወለክሙኒ እለ ፃመውክሙ በአስተሐምሞ ሕንፃ ቤተ እምየ።

ወበአስተንትኖ ንዋየ ቅዳሴሃ።

እሁበክሙ ዓሰበክሙ ዘዓይን ኢርእየ ወዕዝን ኢሰምዓ ወውስተ ልበ ሰብእ ዘኢተሐለየ።

ወእጽሕፍ ስመክሙ ውስተ መጽሐፈ ሕይወት።

ለእናቴ ወገን ቤተሰብ አደርገዋለሁ።

በእናቴ ስም ለታነጸችው ለዚህች ቤተ ክርስቲያን ኖራ በመለመስ ዕንጨት በመጥረብ ድንጋይ በማቅረብ ለደከማችሁ ለእናንተም።

ፃሕሉን ጽዋውን ንዋየ ቅድሳቱን መስቀሉን በመሥራት በማሠራት ለደከማችሁ ለእናንተ።

በሰው አእምሮ ሊታሰብ የማይቻል ዓይን አይቶ ጆሮ ሰምቶ ሊመረምረው የማይቻለውን ዋጋችሁን እሰጣችኋለሁ።

ስማችሁን በሕይወት መጽሐፍ እጽፍላችኋለሁ። አለ እገልጸዋለሁ ሲል።

www.zeyeneta.com

ገብርኤል።

ወይቤሎሙ።

አነ ሐረይክዋ ቀዳሚ ለዛቲ መካን እምኵሉን አድባራት።

ወረሰይክዋ ማኅደረ ስምየ እስከ ለዓለም።

ወበከመ ከሠትኩ በዛቲ ዕለት ምሥጢረ ስብሐተ ወልድየ ላዕለ ደብረ ታቦር።

ከሠትኩ ለክሙ ምሥጢረ ሂሩትየ ላዕለ ዛቲ መካን በዛቲ ዕለት።

እንዘ እብል።

ተገልጸ ተነጋገራቸው።

እንዲህ ብሎ

አስቀድሜ ከአድባራቱ ሁሉ ይህችን ቦታ መርጫ።

እስከ ዕለተ ምጽአት ድረስ የስሜ መመስገኛ የጌትነቴ መገለጫ አደረኳት።

በዛሬው ቀን የምወደው ልጄ ይህ ነው እርሱን ስሙት ብየ የልጄን የባሕርይ ልጅነቱን በደብረ ታቦር እንደ መሰከርኩለት።

ዛሬም በዚህች ቦታ የቸርነቴንና የርኅራሄዬን ምሥጢር ገለጽኩላችሁ።

እንዲህ ብየ።

ኵሉ ዘመጽአ ኀቤ ዛቲ መካን በዛቲ ዕለት ውተማኅፀነ።

ኢይትኃጐል ለዓለም።

ወአነሂ ኢየኃድግ ሐውየታ ለዛቲ መካን በዛቲ ዕለት ለለመርኑ ወለለዓሙ እስከ ሕልቀተ ዓለም።

ወዘንተ ተናጊሮ ተሠውረ እምኔሆሙ።

ወዜነውነ ዘንተ በቃለ መሐላ ጽኑዕ።

ወበእንተ ዝንቱ ኪዳን

በዛሬው ቀን በየዓመቱ ከዚህ ቦታ መጥቶ ዕጅ የሚነሣ ሁሉ።

አይለይም ለዘለዓለም አይጠፋም።

እኔም ይህችን ቦታ በዛሬው ቀን እንደ ዛሬው በየወሩ በየዓመቱ ይህ ዓለም እስከሚያልፍ ድረስ በረድኤት አልለያትም።

ይህን ቃል ኪዳን ከሰጣቸው በኋላ ተሠወራቸው።

ይህም ቃል ኪዳን እውነት እንጂ ሐሰት አለመሆኑን ጽኑዕ በሆነ መሐላ ነገሩን።

ይህን ቃል ኪዳን ከጌታችን

www.zeyeneta.com

ሠርዕዋ ለዛቲ ሥርዓት አባ ሚካኤል ወአባ ገብርኤል ወአባ ዮሐንስ ኤጲስ ቆጶስ ብሂሎሙ ትኩን ቀራንዮሃ።

ወጕልጎታሃ።

ወታቦርሃ።

እስመ ኢረክበነ ካልዓ ዘይትማሰላ ዘእንበሌሆን እምእድባራት።

ለዛቲ መጽሐፈ ሥርዓት ዘአስተቃለላ ወናፈቃ

ይኩን ክፍሉ ከመ አርዮስ

ከኢየሱስ ክርስቶስ ስለሰሙና ስለአገኙ አባ ሚካኤል አባ ገብርኤል ኤጲስ ቆጶሱ አባ ዮሐንስ ቀራንዮን ትሁን ብለው።

ጕልጎታን ትሁን ብለው።

ደብረ ታቦርን ትሁን ብለው ይህን ሥርዓት ሠሩ።

ይህችን ቦታ የሚመስላት በክብር የሚተካከላት ያለንዚህ በቀር ሌላ ቦታ አላገኘንምና።

ይህችን የሥርዓት እና የቃል ኪዳን መጽሐፍ የተጠራጠረ የናቀ ሰው።

ዕድል ፈንታው ጽዋ

ዘይቤ ወልድ ፍጡር።

ወለንሂ በዘኢኮነ ነገር እመ ወደስናሃ ወአዕበይናሃ በዘኢይደልዋ ውዳሴ ወዕበይ ወክበር።

ይኖልቊነ እግዚአብሔር ምስለ ይሁዳ ሠያጤ እግዚኡ።

ወይኩን ክፍልነ ምስለ አይሁድ ዘሰቀልዎ

ተርታው ወልድን ፍጡር ብሎ ከዶ በቮያጅ ሊቃውንት እንደተሰየው እንደ አርዮስ ይሁን።

እኛም ጌታ ቀራንዮ ያላላትን ቀራንዮ ናት፣ ጕልጎታ ያላላትን ጕልጎታ ናት፣ ደብረ ታቦር ያላላትን ደብረ ታቦር ናት፣ ኢየሩሳሌም ያላላትን ኢየሩሳሌም ናት ብለን በማናቸውም ሁሉ ጌታ ያልሰጣትን ክብርና ስም እኛ ሰጥተን፣ የክብር ክብር የሌላትን እንዳላት አድርገን በማይገባት ክብር አክብረናት እንደሆነ።

ዕድል ፈንታችን ጸዋዕ ተርታችን ጌታውን ሸጠ ከማኅበረ ሐዋርያት እንደ ይሁዳ ተሰየው ይሁን።

ዕድል ፈንታችን ጽዋ ተርታችን ጌታቸውን

www.zeyeneta.com

ለእግዚእነ

ወለዝ ነገር ዘያስተቃልሉ አውገዝነ ወአሠርነ በቃልነ ዘኢይትፈታሕ::[11]

በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለእግዚእነ ኢየሱስ

---

[11] ስለዚህ ከዚህ ቦታ መጥቶ ኃጢአት አይሠረይም ማለት ከላይ የተነገረው ቃል መርገም ይፈጸምብኝ ማለት ነው እንዲህ ስላልን ግን እንዲህ ያለች ቦታ ካለች ኃጢአት እየሠራን በየዓመቱ እየሄድን እናስተሰርያለን ብሎ ማሰብ የእሪያ ሕጽበት ማለት ነው:: እሪያ ቁርበቱ ስስ ሥጋው ትኩስ ነው ዋዕየ ፀሐይ ሲተኩሰው ከጭቃ ይለውሃል ከጭቃ ወጥቶ ከባሕር ከባሕር ወጥቶ ከፀሐይ ሲል ፈርሶ በስብሶ ይቀራል:: እንደዚህም ሁሉ ከዚህ ተመልሶ እያወቁ ከኃጢአት መጪመር በፍዳ ላይ ፍዳ የሚያመጣ እንጅ ሥርየተ ኃጢአት ስለማያስገኝ መጠንቀቅ ይገባል:: ነገር ግን ሰው ሆኖ ከኃጢአት የሚለይ ስለማይገኝ በስሕተት ስለሚሠራው ኃጢአት በየዓመቱ መጥቶ ንሥሐ ገብቶ ዕጅ መንሣቱ ጠቃሚ ነው ቀደም ብሎ ግን አውቆ በድፍረት ሳያውቅ በስሕተት ስለሠራው ኃጢአት መጀመሪያ ከዚህ ቦታ መጥቶ ንስሃ ገብቶ በመሳለሙ ስለተሠረየለት ለእግዚአብሔር አብ ክብር ምስጋና ይድረሰው::

ጸልተው ተመቅኝተው እንደ ሰቀሉት እንደ አይሁድ ይሁን::

ይህን ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ቃል አግኝተን የተናገርነውን ቃል ኪዳንና የሠራነውን ሥርዓት የናቀ፣ የተለየ ይሁን ብለን አውግዘን ለይተነዋል::

ሥጋውን ደሙን ስለተቀበልን የክርስቶስ

ክርስቶስ አሜን::

ወበእንተዝ ይደልዎሙ ለምእመናን

ለጳጳሳት::

ወለካህናት::

ለነገሥት ወለመኳንንት::

ለዕድ ወለአንስት ከመ ይምጽኡ በበዓመት ኀበ ዝንቱ መካን ቅዱስ::

ወከመ የአምኅዎ ለመስቀለ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘተሰቅለ ቦቱ ለአድኅኖተ ዓለም::

አካል ማኅበር ቤተሰብ ስለተባልን ለዘለዓለሙ ይሁን አሜን::

ለሕዝበ ክርስቲያን ነን ለሚሉ ለምእመናን ሁሉ

ለጳጳሳቱ፣

ለካህናቱ፣

ለነገሥታቱ ለመኳንንቱ::

ለወንዶቹ ለሴቶቹም ሁሉ በየዓመቱ ከዚህች ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀሉ ባርኮ በደሙ ቀድሶ ካከበራት ቦታ መጥተው::

ይህን ዓለም ለማዳን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለበትን መስቀል ዕጅ ይነሱ ዘንድ ይገባቸዋል::

www.zeyeneta.com

እንዘ ይብል፡፡ እንዲህ ብሎ፡፡

ውእቱ አቡነ፡፡ አባታችን እሱ ነው፡፡

ወውእቱ እምነ፡፡ እናታችንም እሱ ነው አለ አስገኛችን እሱ ነው ሲል

ወውእቱ ዓቃቤ ነፍሳቲነ፡፡ የሰውነታችንም ጠባቂ እሱ ነው አንድ የቀን አንድ የሌሊት ሁለት ጠባቂ መላእክት እየሰደደ ያስጠብቀናልና፡፡

ወይእዜኒ ይዕቀብክሙ ወይቀበነ፡፡ አሁንም በመስቀሉ ይጠብቃችሁ ይጠብቀን፡፡

በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለክርስቶስ አምላክነ ለዓለመ ዓለም፡፡ ሥጋውን ደሙን ተቀብላችሁ ለክርስቶስ አካል ማኅበር ቤተሰብ ስለተባላችሁ ለዘለዓለሙ ይጠብቃችሁ ይጠብቀን፡፡

ከመ ይትኃደግ ሎሙ ኃጢአቶሙ በእንተ ክብረ እሙ ወበእንተ ክብረ መስቀሉ ክቡር፡፡

እመቤታችንንና የከበረ መስቀሉን የሚያከበሩ ኃጢአታቸው ይሠረይላቸው ዘንድ፡፡ አሜን፡፡

ምዕራፍ ፶

ወካዕበ ንጽሕፍ ከታበ ዘተፈነወት እምኀበ ንጉሥነ ዘርዓ ያዕቆብ ዘተሰምየ ቈስጠንጢኖስ፡፡

ኀበ ኵሎሙ ማኅበረ ጽኤል ወኀበ ኵሎሙ ካህናተ ደብተራ ዘመርጡል፡፡[12]

ወኀበ እለ ይነብሩ ውስተ ደብረ ከርቤ ማኅደረ እግዚአብሔር አብ፡፡

ምዕራፍ ፶

ዳግመኛም ስመ መንግሥታቸው ቈስጠንጢኖስ ከተባለ ከዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ የተላከችውን ክታብ እንጽፋለን፡፡

በግሸን ደብረ ከርቤ ለሚኖሩ ማኅበረ እስራኤል ለተባሉ ምእመናንና ካህናተ ደብተራ

በእግዚአብሔር አብና በእመቤታችን አብያተ ክርስቲያናት ለሚያገለግሉ ካህናት ትደርስላቸው፡፡

[12] ጽኤል ማለት ሕዝበ እግዚአብሔር ማለት ነው፡፡

www.zeyeneta.com

አሜን።

በእውነት ይሁንልን ይደረግልን።

አሜን ወአሜን።

መልሶ መላልሶ አሜን ወአሜን አለ ያለማቋረጥ ይጠብቃችሁ ይጠብቀን ሲል።

ለይኩን ለይኩን።

ተስፋ መንግሥተ ሰማያት ሥርየተ ኃጢአት ይደረግላችሁ ይሁን ይሁን ይደረግልን።

በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለክርስቶስ ለይኩን ለይኩን።

ስለነፍስ ስለ ሥጋ ስለሕዝብ ስለ አሕዛብ ሲል ሥጋው ደሙ ደኅና ነገር ነውና ስለ ክርስቶስ ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ ሲል ይሁንልን ይደረግልን።

ስምዑ ኵልክሙ ተፈሥሑ ወተሐሰዩ ወአንፈርዕዑ

በዓሉን ለማክበር ከዚህ የተሰበሰባችሁ ወንዶችም

በእግዚአብሔር።

ሴቶችም ሁላችሁ ስሙ ስምታችሁም ፈጽሞ ደስ ይበላችሁ

ወናሁ አምጻእነ ወአንበርነ ለክሙ ዓቢያተ ባሕርያተ ዘኢይትረከብ ሜጦሙ ኢበወርቅ ወኢበዕንቊ ወኢበምንትኒ ንዋያተ ዓለም ዘኢይረክብምን አምጻእነ ለክሙ መስቀሉ ለወልደ እግዚአብሔር ዘተሰቅለ ቦቱ እግዚአ ሰማያት ወምድር።

አሁንም በወርቅ በዕንቊ በብር በማናቸውም ዓለማዊ ገንዘብ ያገኙታል የማይባል፡ ሰማዩን ምድሩን የፈጠረ አምላክ ወልደ እግዚአብሔር የተሰቀለበትን መስቀል አምጥተን አስቀምጠንላችኋልና።

ወከለሜዳሂ ዘአልበስም በዕለተ ስቅለቱ ሰሊቦሙ አልባሲሁ።

ልብሱን ገፈው ገርፈው ካበቁ በኋላ ለተሣለቀ ያለበሱትን ከለሜዳውን።

ወሰፍነገሂ ዘአስተይዎ ቦቱ ብሂዓ ዘምስለ ሐሞት ወከርቤ ቈሉሐ

ተጠማሁ ባለ ጊዜ ከርቤውንና ሐሞቱን ቀላቅለው መራራ ሐሞት ያጠጡበት ሰፍነጉን

www.zeyeneta.com

ወአክሊለ ሶክ	የሾህ አክሊሉን
ወሐብለ ማዕሠረ እደዊሁ።	ዕጁን የኃሊት አሥረው የጎተቱበት ገመዱን
ወዘተጠብጠበ ቦቱ ዘመጽኡ በማዋዕሊነ።	የተገረፈበት ጅራፉን በእኔ ዘመን የመጡትን ሁሉ አስቀምጠንላችኋልና ፈጽሞ ደስ ይበላችሁ።
ወለመስቀለ ክርስቶስሰ ቀዳሚ ሶበ ረከበቶ ዕሌኒ ንግሥት በኢየሩሳሌም ፫፻ወ፲ ፭ወ፯ ዓመተ ሥጋዌ።	የጌታችንን መስቀል ግን አስቀድማ ንግሥት ዕሌኒ በሦስት መቶ ሃያ ሰባት ዓመተ ምሕረት በኢየሩሳሌም ከተቀበረበት አስቆፍራ ባገኘችው ጊዜ።
ገብረት ዓቢየ ፍሥሓ።	ታላቅ ደስታ አደረገች።
ወለአከት ኀበ ነገሥተ አፍርንግ።	ወደ አፍርንግ ነገሥታት።
ወኀበ ፬ ሊቃነ ጳጳሳት።	ለአራቱ ሊቃነ ጳጳሳት በያሉበት።

ወኀበ ኵሉሙ ክርስቲያን።	ወደምእመናኑ ሁሉ መልእክት ላከች።
እንዘ ትብል።	እንዲህ ብላ።
ተፈሥሑ እስመ ረከብክም ለመስቀለ እግዚእየ መድኃኒተ ኵሉ ዓለም በከመ ተመነይኩ።	በልቤ እንደተመኘሁት የዓለም መድኃኒት የሚሆንየጌታየን መስቀል ከተቀበረበት አግኝቻለሁና ደስ ይበላችሁ ብላ ላከች።
ወእሙንቱኒ ገብሩ በዓለ በፍሥሓ በበሀገሮሙ	እነሱም ይህን ሰምተው በየአሉበት ሆነው በፍጹም ደስታ የመስቀሉን በዓል አከበሩ።
ወምክንያተ ተረክቦቱሰ ለመስቀል ክቡር።	ክቡር የሆነ የጌታችን መስቀል የተገኘበት ምክንያትም ይህ ነው።
እምድኅረ ዕርገቱ ለእግዚእነ በ፫ ዓመት።	ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ባረገ በሦስተኛው ዓመት

www.zeyeneta.com

ሰባ ርእዩ አይሁድ እንዘ ይትገበር ተአምር ወመንክር በመስቀሉ ለክርስቶስ፡

አይሁድ ለምቀኝነት አያርፉምና ጌታን በሰቀሉበት መስቀል ብዙ ተአምር ሲሠራ በዚህ ምክንያት የክርስቶስ ሃይማኖት እሰፋ እሰፋ የአሪት ሕግ እጠፋ እጠፋ ሲል ባዩት ጊዜ። እጅግ ፈጽመው ቀኑ።

ተመልዑ ቀንዓተ ዓቢየ።

ክፉ ክፉውን ምክር መከሩ።

ወመከሩ ምክረ እኩየ።

እንዲህ ብለው።

ወይቤሉ።

ሙሴ የጻፈልን ሕጋችን በዕንጨት ተሰቅሎ የሞተ ርጉም ነው ይላል።

እስመ ሕግነ ይብል ርጉም ውእቱ ዘስቁል ዲበ ዕፅ።

የተሰቀለበትም ዕንጨት ሳይቀር ርጉም ነው።

ወዕፁኒ።

ስለዚህ ከመሬት ልንቀብረው ይገባናል ብለው መከሩ።

በእንተዝ ንድፍኖ ዲበ ምድር።

ከዚህም በኋላ ክፋልጐታ በምሥራቅ በኩል ስድሳ ክንድ የሆነ ጉድጓድ ቆፈሩ፡

እምድኅረዝ ከረዩ ዓዘቅተ በምሥራቀ ኅልጐታ ኟ በአመተ ብእሲ።

ወቀበርም ለመስቀል ቅዱስ ምስለ መስቀለ ፈያት እስከ ደኀወጽወኂ ዓመተ ሥጋዊ።[13]

ቆፍረውም አልቀሩ የጌታንን መስቀል አብረው ከተሰቀሉት ከሁለቱ ወንበዴዎች መስቀል ጋር ቀበሩት። እስከ ደኀወጽወኂ ዓመተ ምሕረትም ተቀብሮ ቆየ ።

ወእምድኅረ እማንቱ ዓመታት መጽአት ዕሌኒ ንግሥት ሀገረ ኢየሩሳሌም።

ከእነዚህ ዓመታት በኋላ ንግሥት ዕሌኒ ወደ ኢየሩሳሌም መጣች።

ወምስሌሃ አውሳብዮስ ወመቃርዮስ ኤጲስ

ከሷም ጋር ኤጲስ ቆጶሱ አውሳብዮስና የኢየሩሳሌሙ

---

13 መስቀሉን ቀብረው ሃያውን ክንድ አፈር ሞልተው ከዚያ በላይ የፈያታዊ ዘየማንን ሃያውን ክንድ አፈር ሞልተው ከዚያ በላይ የጥራጊ መውደቂያ አንዲሆን አወጁ አውጀውም አልቀሩ ሁለት መቶ ዘጠና ሁለት ዓመት ያህል ታላቅ ተራራ እስኪሆን ድረስ የጥራጊ መውደቂያ ሆኖ ኖረ።

www.zeyeneta.com

ቆጸሳት።	ኤጲስ ቆጶስ መቃርዮስ አብረው ነበሩ።
ወሐሠሠት በእንተ መስቀል ክቡር።	ክቡር የሚሆን የጌታ መስቀል የተቀበረበትም የት እንደሆነ ጠየቀች።
ወረከበቶ በብዙኅ ፃሕቅ።	ጠይቃም በብዙ ድካም ምርመራ አገኘችው እሱም በተሐድሶ ጸንቶ ኗሪ ነውና ምንም ሳይሆን ተገኝቷል።
ወአንበረቶ መካነ ጎልጎታ።	ካገኘችውም በኋላ ልጇ ቈስጠንጢኖስ ባሠራው በጎልጎታ ቤተ ክርስቲያን አኖረችው።
ወአሠርገወቶ በወርቅ ወበዕንቁ።	በወርቅ በዕንቁ አስጊጣ አኖረችው።
ወእምድኅረዝ በ፮፻ወበ፲ወ፬ ዓመተ ሥጋዌ መጽኡ ነገሥተ ፋርስ ወአመዝበርዋ	ከዚህ በኋላ በስድስት መቶ ዐሥራ አራት ዓመተ ምሕረት የፋርስ ነገሥታት

ለሀገር ቅድስት ኢየሩሳሌም፡	መጥተው ቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌምን አጠፏት።
ወአውዓዩ ኵሎ ቤተ ክርስቲያን ዘእንበለ ቤተልሔም።	የቤተልሔም ቤተ ክርስቲያን ሲቀር የቀሩትን አቢያተ ክርስቲያናት ሁሉ አቃጠሏቸው አጠፏቸው ።
ወቀትልዎሙ ለእለ ሀለዉ ውስቴታ።	በውስጧ የሚኖሩትንም ምእመናን ሁሉ በሰይፍ ፈጇቸው ገደሏቸው።
ወጼወውዎ ለመስቀል ክቡር ምስለ ካህናት ወዲያቆናት።	ክቡር የሆነ መስቀሉንም ከቤተ መቅደሱ ሀብት ጋር ካህናቱን ጭምር ማርከው ወሰዱ።
ወበእንተዝ ሰአልዎ ኵሎሙ ክርስቲያን ለሕርቃል ንጉሠ ሮም ከመ ይሑር ብሔረ ፋርስ።	ምእመናኑን ፈጅተው መስቀሉን ማርከው ስለ ወሰዱባቸው በየቦታው ያሉ ምእመናን ሁሉ እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ሆነው

www.zeyeneta.com

ወየሮ ለዕፀ መስቀል ቅዱስ በልብሰ መንግሥቱ

መስቀሉን በልብሰ መንግሥቱ አጕናጽፎ ተሸክሞ።

ወአብጽሖ ሀገረ ኢየሩሳሌም።

ኢየሩሳሌም ድረስ አመጣው።

ወአንበሮ መካነ ጎልጎታ።

አምጥቶም የጎልጎታን ቤተ ክርስቲያን አድሶ ከዚያው አስቀመጠው።

ወበ ፮፻ ፸ወ፰ ዓመተ ሥጋዌ ነሥዕዋ ዓረብ ለሀገር ቅድስት ኢየሩሳሌም።

ከዚህ በኋላ በሰባት መቶ ሠላሳ ስምንት ዓመተ ምሕረት ዓረቦች ቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌምን ዕጅ አደረጓት።

ዳዕሙ ኢያውዓይዎሙ ለአብያተ ክርስቲያናት

ነገር ግን ግብር ገብሩ ከማለት በስተቀር ቤተ ክርስቲያኖቹን አላቃጠሉም አልዘረፉም።

ወኢቀተሉ ምእመናነ።

ምእመናኑንም አልገደሉም

ፋርስ ይዘምትላቸው ዘንድ የሮሙን ንጉሥ ሕርቃልን ለመኑ።

ዘምቶም መስቀሉን ከምርኮ ይመልስላቸው ዘንድ መላልሰው ለመኑት።

የሮም ንጉሥ ሕርቃልም የመስቀሉን መማረክ ሰምቶ።

ከፋርስ ነገሥታት ጋር ለመዋጋት ምታ ነጋሪት ክተት ሠራዊት ብሎ ተነሣ።

ተነሥቶም ፋርስ ዘመተ።

የዘመተባቸውን ጠላቶቹን አሸንፎ።

ወከመ ይሚጥ ሎሙ መስቀሎ ለክርስቶስ እምዒዋዊ።

ወለሚያ ዘንተ ሕርቃል ንጉሠ ሮም።

ተንሥአ ይሑር ብሔረ ፋርስ ወይፃእዕ ምስሌሆሙ።

ወሖረ ብሔረ ፋርስ።

ወሞያሙ ለጸላዕቱ።

www.zeyeneta.com

አላንገላቷቸውም።

ወ ኢ ሰ ደ ድ ም መ እመካናቲሆመ።

ከበዓታቸው ከቦታቸው አላሳደዷቸውም።

እስመ መኮንነ ዓረብ ዑመር ከሊፋ ሳሔር ሠናይ ውእቱ።[14]

የዓረቦች አስተዳዳሪ ሆኖ ያን ጊዜ በኢየሩሳሌም ተሹሞ የነበረው ዑመር ከሊፋ ለሰው አዛኝና ርኅሩኅ ደግ ሰው ነበርና ::

ወለመስቀለ ክርስቶስ አምጽእም ሀገረ እስክንድርያ አባ ዮሐንስ ሣልሳይ ሊቀ ጳጳሳት ወኮሎሙ መሃይምናን በኀያወበርወቋ ዓመተ ሥጋዌ።

የጌታችንን መስቀል ግን ሥልጣኑ የዓረብ ገዥዎች ስለሆነ ምንም በሃይማኖት ባይተባበሩ: : በነገድ አንድ ናቸውና መብታቸው የተጠበቀላቸው በመሆኑ በእስክንድርያ ያሉ ምእመናን ሊቀ ጳጳሱ ሦስተኛ ዮሐንስ በሰባት መቶ ሰባ ስምንት ዓመተ

[14] ከደግነቱም የተነሣ ከዕለታት በአንድ ቀን ጉልኅታን ለመኅበኘት ሄደ ከዚያ ውስጥ እንዳለ የስግደታቸው ሰዓት ደርሶ ምልክት ሰማ ፈጥኖ ከጉልኅታ ወጥቶ ከቅጽሩ ውጭ ሰገደ ለማሳየት አብሮት የነበረው ከምእመናኑ አንዱ ለምን ወጣህ ይህስ ቅዱስ ቦታ አይደለምን ከዚህ አትሰግድም ነበርን ቢለው ከእኔ ቀጥለው የሚመጡት ባለሥልጣኖች ዑመር ከሊፋ ሰግዶበታል ብለው እኔን ምክንያት እድርገው ቤተ መቅደሳችሁን እንዳይቀሟችሁ ብየ ነው ብሎ መልሶለታልና እንዲህ አለ።

ምሕረት ከኢየሩሳሌም አምጥተው እስክንድርያ አስቀመጡት።

ወነበረ በእስክንድርያ እስከ መዋዕለ መንግሥተ አቡየ ዳግማዊ ዳዊት።

አባቴ ዳግማዊ ዳዊት ነግሠው ግብፅ እስከ ዘመቱበት ድረስ በእስክንድርያ ተቀመጠ።

ከለሜዳ[15]

ከለሜዳው

ወአክሊለ ሶክ

የሾክ አክሊሉ

ወሰፍነግ

ሰፍነጉን

ወሐብል

የታሠረበት ገመዱን የተገረፈበት ጅራፉን

ኢመጽአ እምቅድመዝ ዘእንበለ ይእዜ በመዋዕለነ

በእኛ ዘመነ መንግሥት ጊዜ ነው እንጅ ከአሁን በፊት አልመጣም

ወይእዜኒ ፈነው ለነ

[15] ይህ ከለሜዳ ዝሆንነት ያለው ዕንደ ማቅ የሚከሰከስ እንደ አሸማት የሚአርግድ ነው ከግርፋቱ ሳይ አልብሰው ቢገፉት ሥጋውን ይዞት ተነሥቷል።

www.zeyeneta.com

ውእተ መስቀለ።

አሁንም ይህን መስቀል ሰደዱልን።

ወለመስቀለ ክርስቶሰ ፈነው ለነ ወዲዮሙ ውስተ ውሣጤ መስቀል ዘወርቅ ዘመንክር ግብረቱ

ጌታችን የተሰቀለበትን መስቀል ግን ክቡር ስለሆነ ብለው አሠራሩ ድንቅ በሚሆን በወርቅ ሣጥን አድርገው ሰደዱልን።

ቀፈሎሙ በቀማጥር ዘወርቅ።

በወርቅ መቆለፊያ ቆልፈው።

ወሶበ ያቀውምዎ ይቀውም በመከየደ ወርቅ ዘገብሩ ሎቱ ጠቢባነ አፍርንግ።

በሚያቆሙትም ጊዜ ጠቢባን እንደ ሰው እግር አበጅተውለት ነበርና ቀጥ ብሎ ይቆም ነበር።

ከለሜዳሂ ወሰፍነገ ፈነው ለነ ወዲዮሙ በአምሳለ ድርሕ ዘወርቅ።

ከለሜዳውንና ስፍነጉን አክሊለ ሦኩን የተገረፈበት ጅራፉን የታሠረበት ገመዱን ወርቁን እንደ ሙዳይ አሠርተው ከዚያ ውስጥ አድርገው

ሰደዱልን።

ወገበዋቲሁ ርቡዕ ወምዕዙን ውእቱ።

የሙዳዩም አሠራር አራት ማዕዘን ነው።

ወለመስቀለ ክርስቶሰ ዘምስለ ሙዳዩ ዘወርቅ ወደይኖ ውስተ ሣፁን ዘዕንቁ ዘክቡር።

መስቀሉን ከተቀበልን በኋላ ከነ ወርቅ ሣጥኑ የዕንቁ ሣጥን መስቀለኛ አድርገን አሠርተን ከዚያ ውስጥ አስቀመጥነው።

ለከለሜዳሂ ወለአክሊለ ሦክ ወለሰፍነግ ወለሀብል ዘምስለ ሙዳዮሙ ድርሕ ዘወርቅ ወደይኖሙ ውስተ ሣፁን ዘወርቅ እንተ አግበርኖ ንሕነ።

ከለሜዳውን አክሊለ ሦኩን ሰፍነጉን ጅራፉን ገመዱን ከነሙዳዩ እኛ ባሠራነው በወርቅ ሣጥን ውስጥ አስቀመጥናቸው ።

ዘቦ ውስተ ከርሡ መስቀል ዘዕድ ዘወርቅ።

ከዚኽውም ውስጥ እንደ ሥዕለ ስቅለት የተሠራ የዕጅ የወርቅ መስቀል አለበት።

www.zeyeneta.com

ወሙዳያትሂ ዘወርቅ ብዙኅ ቦቱ።	እንደ ጌጥ አድርገን ያሠራናቸው ብዙ የወርቅ ሙዳዮች አሉበት።
ወመክድናሂ ለሣዑን ዘወርቅ ።	ይኸውም የሣጥኑ ግጣም የወርቅ ነው።
ወየዓፅውም በቅፍሉ ዘወርቅ።	በወርቅ መቆለፊያ ይቆልፉታል።
ወለሣዑንሰ ዘወርቅ ዘአግበርኖ ንሕነ ጎልቊ ወርቁ ፴፻፹፻፹፯ ዲናር።	መስቀሉ የተቀመጠበት እኛ ያሠራነው የወርቅ ሣጥን የተሠራበት የወርቁ ቊጥር ሦስት ሺህ ዘጠኝ መቶ አምሳ ወቄት ነው።
ወለሣዑንሂ ዘዕፅ ዘሥርግው በወርቅ ጎልቊ ለሥርጋዌ ዕፅ ፲፻፹፻፹ ፹ወ፮ ዲናር	በወርቅ የተለበጠው የዕንጨቱ ሣጥን የተለበጠበት የወርቁ ቊጥር አንድ ሺህ ዘጠኝ መቶ ሰማንያ ስድስት ወቄት ነው።
ዘንተ ኵሎ ወሀበነ ለእግዚአብሔር አብ።	ይህን ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ሰጠን።

ወለወልዱ ወለመንፈስ ቅዱስ።	ከባሕርዩ ለተወለደ ለወልድ ለባሕርይ ሕይወቱ ለመንፈስ ቅዱስ ሰጠን በስም በግብር በአካል ሦስት ቢሆኑ በባሕርይ በሕልውና አንድ ናቸውና።
አንትሙሂ ኵልክሙ ማኅበረ ፳ኤል።	እናተም ሁላችሁ እስራኤል የተባላችሁ ምእመናን ።
ወኵልክሙ ካህናት።	እናንተም ከዚህ የተመደባችሁ አገልጋዮች ካህናት።
ወኵልክሙ ሕዝበ ክርስቲያን።	እናንተ ምእመናኑም።
ዕድ ወአንስት።	ወንዶችም ሴቶችም።
ነገሥታት ወመኳንንት።	ነገሥታቱ መኳንንቱም።
ግበሩ ተዝካረ መስቀሉ።	የመስቀሉን በዓሉን አክብሩ ዝክሩን ዘክሩ።

www.zeyeneta.com

በዘረከብኖ ወአንበርኖ አመ ፷ወ፩ ለመስከረም በበዓለ እግዝእትነ ማርያም።

በተቀበልንበትና ከዚህም ቦታ አስገብተን ባስቀመጥንበት መስከረም ሃያ አንድ ቀን የእመቤታችን በዓል በሚከበርበት ቀን በዓሉን አክብሩ።

ወንሕነኒ ንገብር በዓለ መስቀሉ።

እኛም በዚህ ቀን የመስቀሉን በዓል እናከብራለን።

ወዓዲ ግበሩ አመ ፲ ለመጋቢት።

ዳግመኛም በመጋቢት ዐሥር ቀን አክብሩ።

በዘተረክ ቦቱ መስቀል ከመ ቀዳሚ በእደ ዕሌኒ ንግሥት እሙ ለቈስጠንጢኖስ ጻድቅ

መጀመሪያ ንግሥት ዕሌኒ የቈስጠንጢኖስ እናት አስቆፍራ ያስገኘችበት ነውና ።

ወዳግመ በዕደ ሕርቃል ንጉሠ ሮም።

ዳግመኛም የሮም ንጉሥ ሕርቃል ፋርስ ወርዶ ያገኘበት በዚህ ቀን ነውና።

ወዓዲ ግበሩ በዓለ መስቀሉ

ዳግመኛም በነሐሴ ዐሥራ

አመ ፲ወ፬ ለነሐሴ።

አራት ቀን የመስቀሉን በዓል አክብሩ።

መስቀል በዘገብረ ተአምረ በሀገረ እስክንድርያ።

እስክንድርያ በምትባል አገር መስቀል ተአምራት የአደረገበት ቀን ነውና።

ወበእንቲአሁ አምኑ ብዙኃን አይሁድ በዕዴሁ ለቅዱስ ቴምፍሎስ ሊቀ ጳጳሳት።

መስቀል ባደረገው ተአምራት ብዙዎች አይሁድ አምነው በቅዱስ ቴዎፍሎስ ሊቀ ጳጳሳት ዕጅ ተጠምቀዋልና።

በምክንያተ ብእሲ አይሁዳዊ ባዕል ዘሰሙ ፈለስኪኖስ አመ ወግአ ክርስቲያናዊ ከሐዲ በይእቲ ዕለት አውሐዘ ደመ ወማየ ድሙረ።

ያ መ ኑ በ ት ም ክ ን ያ ት ም ፈለስኪኖስ የሚባል አይሁዳዊ ክርስቲያናዊው ከዶ ዕንጨት አመሳቅሎ በመስቀል አምሳል ቢሰጠውና በዚህ የተሰቀለውን ክቧለሁ ብሎ በጦር ቢወጋው ያ መስቀል ትኩስ ደም ጥሩ ወሀ በእንድ አፍስሏልና።

www.zeyeneta.com

ወአመ ፲ ለመስከረም ግብሩ በዓለ መስቀል።

በዘወጽአ መስቀል በመዋዕለ አቡየ ዳዊት በከመ ነገርነ ቀዳሚ።

ወአመ ፲ወ፮ ለመስከረም ግበሩ በዓለ መስቀል

በከመ ሥሩዕ አምትካት ቅዳሴ ቤተ ክርስቲያኑ ለመስቀል።

ወይእዜኒ ያጽንዓነ ያጽንዕክሙ እግዚአብሔር በርትዕት ሃይማኖት።

ዳግመኛም በመስከረም ፲ ቀን የመስቀሉን በዓል አክብሩ።

አስቀድመን እንደ ተናገርነው አባቴ ዓፄ ዳዊት መስቀሉን የተቀበሉበት ቀን ነውና።

መስከረም ዐሥራ ሰባት ቀን በዓሉን አክብሩ።

ንግሥት ዕሌኒ መስቀሉን ያገኘችበት ቤተ ክርስቲያኑን ያሳነጸችበት ሁለተኛም አባ አውደኪስ ይስሐቅ ሣምራዊን በመስቀል ተአምራት ያሳመነበት ነውና።

አሁንም እግዚአብሔር በጸናች በቀናች በተዋሕዶ ሃይማኖት ያጽናችሁ

ወነበረ ነዋሃ ሰዓተ እንዘ ይወርድ ዲበ ምድር።

ወሶበ ቀብዓ ሊቀ አይሁድ እማይ ወደመ ዘውሕዘ እመ መስቀል አዕይንቲሃ ለወለቱ ሐይወት ወርእየት ሶቤሃ።

ይኸውም ትኩስ ደም ጥሩ ወሀ እስከ ስድስት ሰዓት ድረስ ሳያቋርጥ ሲፈስ ቆይቷል።

ያም አይሁዳዊ ትኩስ ደም ጽሩ ወሀ ሲፈስ ባየ ጊዜ ከደረቅ ዕንጨት እንዲህ ያለ ተአምራት ይደረጋልን ብሎ ዕውር ልጅ ነበረችውና ከሚፈሰው ከደሙ ከወሀው ዓይኗን ቢቀባው ወዲያው ዓይኗ በራላት ዳነች አየች።[16]

---

[16] ታሪክ ይህስ እንደምን ነው በፈለስኪኖስ አጠገብ ሁለት ክርስቲያኖች ነበሩ ዘመኑ ዘመነ ረሀብ ሆነ የሚበሉት የሚለብሱት በማጣታቸው እርስ በርሳቸው እንዲህ ተባባሉ ከዚህ አይሁዳዊ ባለፀጋ ቤት ገብተን ጊዜውን እናሳልፈውም አሉ። ሄደው ፈለስኪኖስን አሸክርና አሳድረን ብለው ጠየቁት እሱም እኔ አይሁዳዊ እናንተ ክርስቲያኖች ናችሁ በእኔ ሃይማኖት ካልገባችሁ አይሆንም አላቸው አንደኛው ሃይማኖቴን ከምክድስ ረሀቡ ይገደለኝ ብሎ ጥሎ ሄደ። አንደኛው ግን እኔ ሃይማኖት ምን ያደርግልኛል ጥርኝ ጥሬ ቁራሽ እንጀራ አይሰጠኝ ክሻለሁ በሃይማኖትህ ገብቻለሁ አለው፤ እሱም ከአይሁድ ወገኖቹ ከሚሆኑ ከሊቃውንቱ ፊት ወስዶ ማናቸውንም ዕንጨት አመሳቅሉ አንደ መስቀል አድርጉ በዕለተ ዓርብ በዚህ የተሰቀለውን ክጀዋለሁ ብለህ ምራቅህን ትፋበት በዚህ ጦር ውጋው ብሎ ሰጠው ያም ከሐዲ እንዳለው ምራቁን ተፋበት በጦሩ ወጋው ያን ጊዜ ትኩስ ደም ጥሩ ወሀ አፍስሷል። በዚህ ጊዜ ፈለስኪኖስ እስከ ቤተሰቡ አመነ ተጠመቀ ያ ከሐዲ ግን ወዲያውኑ ድንጋይ ሆኖ መሬት ተከፍታ አስጥማዋለች ሃይማኖቱን የሚክድ ሰው ሁሉ ዕድል ፈንታው ጽዋ ተርታው እንደዚህ ነው ሊቀ ጳጳሱ ቴዎፍሎስም ይህን ተአምራት ባየ ጊዜ ጊዜ ከአይሁድ ወገን ያመኑትን ካጠመቀ በኋላ የፈሰሰውን ደምና ወሀ አንሥቶ ከመስቀሉ ጋር ከቤተ መቅደስ ወስዶ ቀድሶ አቁርቦታል። በተረፈውም ለምጽ ሲያነጻበት ድውይ ሲፈውስበት ኑሯል።

www.zeyeneta.com

ምዕራፍ ፫

ዳግመኛም በዓላቸውን ታከብሩ ዝክራቸውን ትዘክሩ ትማፀኑባቸው ዘንድ።

በወርቅ ከተለበጠው ከዕንጨቱ ሣጥን በውስጥ አፅማቸው ያለ።

አሁን የሚቈጥራቸውን ሁሉ የቅዱሳንን ዓፅም ከመስቀሉ ጋር አንድ አድርጎ የሚይዛቸው እሱ ነውና።

ከዚህ ቀጥሎ የመጣውን የቅዱሳንን ዓፅም ተርትሮ ይቈጥራል ከዚያውም ካለው መጀመሪያ አምላክን የወለደች የእመቤታችን ድንግል ማርያም እናት የሐና ዓፅም።

ምዕራፍ ፫

ወካዕበ አምጻእነ ለክሙ ከመ ትትአምኅምሙ ወታከብርምሙ ወትግበሩ ተዝካሮሙ።

ዘሀለው አዕፅምቲሆሙ በውሣጤሁ ለሣፁን ዘዕፅ ዘሥርግው በወርቅ።

ወውእቱ ይጸውሮሙ ለኵሎሙ።

ሀየ ሀለው ዓፅመ ሐና እመ ማርያም ወላዲተ አምላክ።

ያጽናን።

በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለክርስቶስ።

መጣዌ አሪት ወነቢያት።

ሥጋውን ደሙን ስለተቀበላችሁ አሪትን ሠርቶ የሚያስተምሩ ነቢያትን የሰጠ።

ወሀቤ ወንጌል ወሐዋርያት።

ወንጌልን ሠርቶ ያኑ የሚያስተምሩ ሐዋርያትን የሰጠ።

ለዓለመ ዓለም አሜን ወአሜን።

ለዘለዓለሙ እስከ ትውልድ ድረስ በተዋሕዶ ሃይማኖት ያጽናችሁ አሜን።

ለይኩን ለይኩን።

ይሁን ይደረግልን።

በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለክርስቶስ ለይኩን ለይኩን።

የክርስቶስ አካል ማኅበር ቤተሰብ ስለተባላችሁ ይሁን ይደረግልን።

www.zeyeneta.com

ወአፅመ በርተሎሜዎስ ሐዋርያ።	የ ሐ ዋ ር ያ ው የበርተሎሜዎስን ዓፅም።
ወዓፅመ ጊዮርጊስ ዘልዳ።	የቅዱስ ጊዮርጊስ ዘልዳን ዓፅም።
ወዓፅመ ገላውዴዎስ ሰማዕት ዘአንያኪያ	የአንያኪያ ሰማዕት የሆነ የገላውዴዎስን ዓፅም።
ወዓፅመ ሳዊሮስ ወዲዮስቆሮስ ሊቃነ ጳጳሳት፡	የሊቃነ ጳጳሳቱ የሳዊሮስን የዲዮስቆሮስን ዓፅም።
ወአፅመ ሕፃናት ዘቤተልሔም።	ሄሮድስ በቤተልሔም ያስፈጃቸው ሕፃናት ዓፅም፡
እሉ ፮ቱ ሀለው ውስተ ሣዕን ዘዕፅ ዘሥርግው በወርቅ።	እኚህ የቈጠርናቸው ሰባቱ ሁሉ ካጌጠው በወርቅ ከተለበጠው የእንጨት ሣጥን ውስጥ አሉ።
ወታቦተ ማርያም ድንግል በጀኤ አምጻእነ ለክሙ።	ከዚያውም ላይ አምላክን በወለደች በድንጋሌ ሥጋ በድንጋሌ ነፍስ በጸናች

	እመቤታችን በድንግል ማርያምስም የተቀረጸችውን ታቦት አምጥተንላችኋል።
ከመ ይሠራዕ ወይትቀደስ ባቲ ቍርባን አንቢረክሙ ዲበ ታቦት ወትረ እስከ ለዓለም።	ሁልጊዜ ሥጋው ደሙ በሚፈተትበት ቦታ ላይ አስቀምጣችሁ ሥጋውን ደሙን ታከብሩባት ትለውጡባት ዘንድ።
ወይእቲ ታቦት ዓባይ ይእቲ ወባቲ ፲ ቃላት	ይህችውም ታቦት ዐሥሩ ቃላት የተጻፉባት ደገኛ ታቦት ናት።
ወኩሉ ታቦት ዘቦ ፲ ቃላት ዓቢይ ውእቱ።	ዐሥሩ ቃላት የተጻፉበት በጻድቃን በሰማዕታት በመላእክት ስም የተቀረጸ ታቦት ሁሉ ደገኛ ነውና።
ወፈድፋደሰ ግበሩ ተዝካራ ለሐና እመ ማርያም፡	ይልቁንም የእመቤታችን ድንግል ማርያም እናት የሆነች የሐናን በዓሏን አክብሩ ዝክሯን ዘክሩ።

www.zeyeneta.com

ወለኵሎሙ ጻድቃን ወሰማዕት ግበሩ ተዝካሮሙ።።

እስመ ቦሙ ኪዳን እምኀበ አምላኮሙ።።

ለታቦትኒ ወለማዕዱን አምድኅረ አንበርኖሙ በቅድመ እግዚአብሔር አብ ኀበ ይሠራዕ ወትረ።።

ኢ ያ ን ቀ ል ቅ ል ም ሙ ወኢያፍልስምሙ።።

ከመ ኢይኩን መንሱት ላዕለ ካህናት ወላዕለ ኵሉ ሕዝበ።።

የሁሉንም የጻድቃን የሰማዕታት በዓላቸውን አክብሩ ዝክራቸውንም ዘክሩ።።

ከፈጣሪአቸው ቃል ኪዳን ተቀብለዋልና።።

ታቦቱን እና ሣጥኑን ሁል ጊዜ ሥጋውና ደሙ ከሚፈተትበት መቅደስ ከእግዚአብሔር አብ አስገብቶን ካስቀመጥናቸው በኋላ።።

ከዚህ እያወጡ ከአንዱ ወደ አንዱ እንወስዳለን ብለው አያናውጿቸው።።

በካህናቱም በሕዝቡም የ ጥፋት መቅሠፍት እንዳ ይታዘዝባቸው።።

ወአልቦ ዘይክል ርእዮቶ ወኢገሢሶቶ ለዝንቱ መስቀል እስከ ጊዜሁ።።

ጊዜው እስኪደርስ መስቀሉን ለማውጣት ይቅርና ሊያየው ሊዳስሰው የሚችል የለምና።።[17]

ወዓዲ አምጻእነ ለክሙ ከመ ትትአመንምሙ።።

ዳግመኛም በዓላቸውን ታከብሩ ዝክራቸውን ትዘክሩ ዘንድ ዓፅመ ቅዱሳንን አምጥተንላችኋል።።

ዘሀሎ በውሣጤ ማዕዶ ዘብርሃን ኀዋኀው በማዕከለ ሀንብርቱ ዓፅመ ያዕቆብ እጉሁ ለእግዚእነ።።

ይኸውም የብርሃን ሣንቃ ካለበት ከመካከሉ የጌታችን ወንድም የኢየሩሳሌም ኤጲስ ቆጶስ የሚሆን የያዕቆብ ዓፅም።።

[17] ይኸውም በዓፄ ምኒሊክ ዘመነ መንግሥት ተደርጓል። ይህን እንደምነው ቢሉ አቶ ወልደ ተክሌ የሚባሉ ሹም ነበሩ ዓፄ ምኒሊክ የእግዚአብሔር አብን ቤተ ክርስቲያን አሠራለሁና ቦታውን አስደልድለህ አጽዳ ብለው አዘዟቸው ይህን ምክንያት አድርገው አርቀው ሊያስቆፍሩ ካህናቱ ሥዕል መስቀል ይዘው አይሆንም አርቀው አያስቆፍሩ ከላይ ይበቃዎታል ብለው ቢለምኗቸው እዝያም ሰው እኔም ሰው አይሆንም ብለው ተጋፍተው ወደታች አምስት ሜትር ያህል አርቀው የታችኛው ቤተ ክርስቲያን ደረጃ እስኪዘልቅ ድረስ አስቆፈሩት ድልድሉ ተተርምሶ ተነፈሰ ያን ጊዜ ሽንበቆ አምጥተው ርህቱን ለመስካት አስገብተው ቢመዙት ጠስ ወጥቶ የሚቆፍሩትን ወዲያው ገደላቸው አሳቸው ግን ሰባት ቀን ታመው በሰባት ቀናቸው ሞተዋልና አንዲህ እንዳይሆን ሲሉ ኢያፍልስምሙ ወኢያንተልቅልምሙ አሉ።።

www.zeyeneta.com

ወዓፅመ እስጢፋኖስ ቀዳሜ ለማዕት።	የሰማዕታት ፊታውራሪስቸው የሚሆን የእስጢፋኖስን ዓፅም።
ወዓፅመ በርናባስ።	የበርናባስን ዓፅም።
ወርእሰ ዮሐንስ መጥምቅ ።	መጥመቀ መለኮት የሚሆን የዮሐንስን ራስ።
ወአፅመ አርሴማ ለማዕት።	የሰማዕቷ የአርሴማን አፅም።
እሎንተ ፎተ ዘንተ ኵሎ ወሀብነ ለእግዚአብሔር አብ ።	እነዚህን አምስቱን ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያን አምጥተንም ሰጥተን አስቀመጥን።
ወአንትሙሂ ከመ ትትመሐፀኑ በሙ ወትግበሩ ተዝካሮሙ።	እናንተም በዓላቸውን ታከብሩ ዝክራቸውን ትዘክሩ ትማፀኑባቸው ዘንድ።

ይዕቀበነ እግዚአብሔር በጸሎቶሙ ወበኪዳኖሙ ወይዕቀብክሙ።	እግዚአብሔር በጸሎታቸውና በቃል ኪዳናቸው ይጠብቀን ይጠብቃችሁ።
በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ለዓለመ ዓለም አሜን ወአሜን።	ሥጋውን ደሙን ስለተቀበላችሁ የክርስቶስ አካል ማኅበር ቤተሰብ ስለተባላችሁ ይጠብቃችሁ ይጠብቀን አሜን።
ለይኩን ለይኩን።	ሕይወተ ልቡና ሀብተ ወልድና ከእግዚአብሔር አብ ከአመቤታችን ከክቡር መስቀሉ ይሁንላችሁ ይሁንልን።
በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለክርስቶስ ለይኩን ለይኩን።	ሥጋው ደሙ ደኀኛ ነገር ነውና ይሁንላችሁ ይደረግላችሁ።
ስምዑ ካዕበ ከመ ንንግርክሙ ወከመ ትትቀበልዎ በዓቢይ	አሁንም በፍጹም ደስ እያላችሁ ትቀበሉት ዘንድ ይህን እንነግራችኋለንና

www.zeyeneta.com

ፍሥሐ።

መቅድመ ካህናት እንዘ ትብሉ ቡሩክ ዘይመጽእ በስመ እግዚአብሔር ዘምስለ መሐትው ወማዕጠንት ወመስቀል።

ወካዕቢ እንዘ ትተልው ኩልክሙ ማኅበራነ ቅኡል ድኅሬሆሙ ለካህናት።

እንዘትነጽፉአልባሲክሙ።

ወእንዘ ተሐልዩ በማኅሌት ሐዲስ።
አብዕም ወአንብርም ውስተ ቤተ እግዚአብሔር አብ፡

ስሙ።

አስቀድማችሁ ካህናቱ መብራት የወርቅ ሻኩራ የወርቅ መስቀል ይዛችሁ በታቦቱ ፊት ሁናችሁ እግዚአብሔር ባወጣለት ስም መስቀል ኃይልነ መስቀል ጽንዕነ መስቀል መድኃኒተ ነፍስነ እያላችሁ፡

እናንተም ምእመናን ነገሥታቱ መኳንንቱ ከካህናቱ በኋላ ሁናችሁ።

ልብሳችሁን እያነጠፋችሁ

በአዲስ ምሥጋና እያመሰገናችሁ።

ከእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አስገብታችሁ አስቀምጡት፡

ወዝንቱ ቃለ መልእክት ኢይምሰልክሙ ሐሰተ አላ ነገሩ ርቱዕ ወእሙን ውእቱ።

ወርቱዕ ትትወከፍም።

ያጽንዓነ እግዚአብሔር ወያጽንዕክሙ።

በትምህርተ ኦሪት ወነቢያት።

በትምህርተ ወንጌል ወሐዋርያት።
ለዓለመ ዓለም አሜን።

ወአሜን።

ለይኩን ለይኩን።

ይህም መልአክት ሐሰት አይምሰላችሁ የቀና ደስ የሚአሰኝ ዕውነት ነው እንጅ።

አምናችሁ ልትቀበሉት ይገባል።

አሁንም በጸናች በቀናች በተዋሕዶ ሃይማኖት ያጽናችሁ ያጽናን።

ኦሪት ነቢያት ባስተማሩት ትምህርት።

በወንጌል እና ሐዋርያት ባስተማሩት ትምህርት።
ለዘለዓለሙ አሜን።

በዕውነት።

ይሁንልን ይሁንላችሁ።

www.zeyeneta.com

በእንተ ሥጋሁ ወደሙ ለክርስቶስ ለይኩን ለይኩን።

ቅዱስ ሥጋውን ክቡር ደሙን ስለተቀበላችሁን ይሁን ይደረግላችሁ ክቡር።

ምዕራፍ ፮

ወካዕበ ይቤ ንጉሥነ ዘርዓ ያዕቆብ ርቱዓ ሃይማኖት ዘተሰምየ ቈስጠንጢኖስ።

ስምዑ ኵልክሙ ማኅበረ ፳ኤል።

ወካህናተ ደብተራ ዘመርጡል።

መኳንንት።

ምዕራፍ ፮

ዳግመኛ ሃይማኖታቸው የቀና ቈስጠንጢኖስ የተባሉ ንጉሣችን ዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ እንዲህ አሉ።

እስራኤል የተባላችሁ ምእመናን ሁሉ።

በዚህ በእግዚአብሔር አብና በእመቤታችን ቤተ ክርስቲያን ተሠርታችሁ የምታገለግሉ ካህናት።

ደጃዝማቹ ቀኛዝማቹ ግራዝማቹ።

ወአቃምባ።

ዘምስለ ሥዩማን።

ዕድ ወአንስት።

አንሰወሀብኩ ለሊቀካህናት ይስሐቅ ዘእግዚአብሔር አብ ኵሉኰሉ ዘወርቅ ዘቦ ሥዕል ዘወርቅ።

ወፈቃር ዘወርቅ።

ወክዳነ ዘወርቅ።

ወመነሣንስ ዘሐር።

የክፍሉ ምስለኔ አቦ አስተዳዳሪው።

በውስጡ የምትገኙ ሹማምንት።

ወንዶችም ሴቶችም ብትሆኑ ስሙ ።

ለግሸን አለቃ ሆኖ ቦታውን ይጠብቅ ካህናቱን ያስተዳድር ዘንድ የማዕርግ ስሙን ሊቀካህናት ብየ ለሾምኩት ለሊቀ ካህናት ይስሐቅ የወርቅ ሥዕል ያለበት የአንገት ሀብል።

በወርቅ የተጠለፈ የወርቅ ቀሚስ።

ከወርቅ የተሠራ ካባ።

ከነጭ ሐርየተሠራ ጭራ ።

www.zeyeneta.com

ወድባበ ዘወርቅ።	የወርቅ የየድባብ።
ወመስቀለ ዘወርቅ ዘዕድ ዘቦ ሥዕል ላዕሌሁ።	በላዩ ሥዕል የተቀረፀበት የወርቅ የዕጅ መስቀል።
ወብርተ ዘወርቅ።	የወርቅ ሰን።
ወምስለ ንብቲራ ዘብሩር።	ከብር የተሠራ ብርት ማለት መታጠቢያ ።
ዘንተ ኵሉ ወሀብነ ከመ ይኩን ሞገሰ ደብርነ።	ይህን ሁሉ የደብራችን የሹመቱ ማዕርግ መታወቂያ ይሆን ዘንድ ሰጠን።
ወሞገሶሙ ለዕብራውያን አበዊነ።	ቀደሞ በዚህ ሥልጣነ ክህነት ለነበሩ አባቶቻችን፡
ወአኃዊነ።	ወደፊትም በዚህ ሥልጣን ለሚተኩ ወንድሞቻችን የሹመታቸው መታወቂያ የሥልጣናቸው መከበሪያ እንዲሆን።

በከመ ነገረ ቀዳሚ ሕግ ዘሌዋውያን።	ቀደም ብሎ የካህናትን ክብር ለማጠየቅ ሲል ካህናቲከ ይለብሱ ጽድቀ ተብሎ እንደ ተናገረ።
ዘንተ ሠራዕነ ለትውልደ ትውልድ ዘለዓለም።	ይህን ሥርዓት ለዘለዓለም እስከ ልጅ ልጅ ይተላለፍ ብለን ሠራን።
ወካዕበ ወሀብነ ለጃንጠራረ መኰንነ አምባሰል።	የአምባሰል ገዥ አስተዳዳሪ አድርገን ለሾምነው ለጃንጠራሩ።
ዳታነ ዘወርቅ።	የእጁ መታጠቢያ የሚሆን የወርቅ ዳታን።
ወአራዘ ዘወርቅ።	የወርቅ ቀሚስ።
ወክዳነ ዘወርቀ በዓለ አዝራር።	አዝራር ያለው የወርቅ ለምድ።
ወፀምረ ለይ ቀይሕ ዘወርቅ ዘይቀንቶ።	የሚታጠቀው የወርቅ ቀይ ግምጃ ሱሪ።

www.zeyeneta.com

ወይትለዓል ክብሩ እምክብረ መሳፍንት ወመኳንንት።

ክብሩም ከመሳፍንቱ ከመኳንንቱ በላይ እንዲሆን ሥልጣን ሰጠን።

እስመ ጃንጦ'ር ብሂል ኃራዱ ወጸዋዒ ወአቅራቢ ንጉሥ እምፍኖወኒ ውሉደ ነገሥት እለ ይነብሩ ውስተ ዛቲ መካን።

ጃንጠራር ማለት ከዚህች ቦታ ውስጥ ተቀምጠው ከሚማሩት አምስት መቶ ዘጠና የነገሥታት ልጆች ጽኑ ሃይማኖት ሰፊ አእምሮ ያለውን ጠርቶ መርጦ ለንጉሥነት የሚቀርብ ማለት ነው መርጦ አቅራቢው እሱ ነውና።

ወለፍትሐ ሊቀ ካህናት ዘደብረ ከርቤ አልቦ ዘይሰምዕ ዘእንበለ ሊቀ ጳጳስ ወንጉሥ።

የግሸን ደብረ ከርቤ አለቃ ሊቀ ካህናቱ የፈረደውን ፍርድ ግን ያለ ሊቀ ጳጳሱና ንጉሡ በቀር የሚሰማ የለም።

የወርቅ ቀሽመሪ (ዝናር) ሰጠን።

ዳግመኛም።

በንጉሡ የወርቅ ዋንጫ እንዲጠጣ።

በወርቅ መረሻት ባጌጠች በቅሎ እንዲቀመጥ።

ከንጉሡ እልፍኝ ደጃፍ ድረስ ነጋሪቱን እያስመታ እንዲገባ።

ገብቶም በንጉሡ ግራ ተካክሎ እንዲቀመጥ ወይንበር ካህን በየማነ ንጉሥ እንዲል ቀኙ የሊቀ ጳጳሱ መቀመጫ ነውና።

ወቅናተ ዘወርቅ።

ወዓዲ ወሀብኖ ሥልጣኖ።

ይስተይ በጽዋዓ ንጉሥ።

ወይጸዓን በቅለ ዘሥርጉት በወርቅ።

ወያንፍሕ ቀርኖ እስከ ውሣጤ ጽርሐ ንጉሥ።

ወይንበር በፀጋመ ንጉሥ።

www.zeyeneta.com

ወአብያተ ክርስቲያናት ዘሀገረ አምባሰል ይጎድራ በታሕተ ሊቀ ካህናት ዘደብረ ከርቤ እስከ ለዓለም።	በአምባሰል ያሉ አብያተ ክርስቲያናት እስከ ዘለዓለሙ ድረስ በግሸን ደብረ ከርቤ አለቃ ሥልጣን ውስጥ ይተዳደሩ።
እስመ አልቦን ዘእንበሌሁ ዘይቀንዮን ወይሜሕሮን።	ያለእሱ የሚያስተዳድሯቸውና የሚያስተምሯቸው የላቸውምና።
ኢይምሰልክሙ ቀሲስ ዝንቱ ደብርነ።	ይህ ደብራችን። (ግሸን ደብረ ከርቤ)
ወዝንቱ መቅደስን።	በእግዚአብሔር አብና በእመቤታችን ስም የሠራናቸው መቅደሶቻችን ቀላል አይምሰሏችሁ።
ወለዝ ደብር ዘይትማሰሎ ኢረከብነ እምቅድመዝ። ወኢይትረከብ እምድኅረዝ።	ከአሁን በፊት ይህን ደብር የመሰለ በክብር የሚተካከል አላገኘንም። ወደፊትም አይገኝምና።

ወዘንተ ሥርዓተ ዘአጽርዓ።	ይህን ሥርዓት የአፈረሰውን።
እመሂ ነገሥት።	ነገሥታቱም ቢሆኑ
ወእመሂ ጳጳሳት።	ጳጳሳቱም አስተምረን ይህን አናስፈጽምም ቢሉ፡
አውገዝነ ወአሠርነ በቃልነ ዘኢይትፈታሕ እስከ ለዓለመ ዓለም።	እስከ ዘለዓለሙ ድረስ በማይፈታ ቃላችን አውግዘናቸዋል አሥረናቸዋል አሉ አባ ሚካኤል አባ ገብርኤል ናቸው።
አሜን ወአሜን ለይኩን ለይኩን።	በውነት ይሁንባቸው ይደረግባቸው።

www.zeyeneta.com

ዮርዳኖስ በ፪ቱ አግማል ወወደይነ ውስቲቱ በከመ አሰፈወነ እግዚእነ።

ውሀ በአራት ግመሎች አስጭነን አምጥተን የቀላቀልንበትን ዮርዳኖስ ብለን የሰየምነውን የጠበሉን ዙሪያ ጭምር እንዲያጸዱ አዘናቸዋል።

ምዕራፍ ፯

ዓፀደ እግዚአብሔር አብሂ ወዓፀደ እግዝእትነ ማርያም ይርእዩ ወይሕሥሡ ስለአውራጎ አዘዝነ መኳንንተ ዘተሠይሙ ለሀገረ አምባሰል።

ምዕራፍ ፯

የእግዚአብሔር አብንና የእመቤታችንን ድንግል ማርያምን ክበብ የአምባሰል ጃንጠራሮች በውስጣቸው የተሾሙት ባላምባራሱን ቀኝ አዝማቹን አዘው በየወሩ መጥተው ያጸዱ ያስጠርጉ ዘንድ አዘናቸዋል።

ወሠራዕነ ለአሠነዮ ቅጽር።

የፈረሰውን ቅጽር ለማሠራት።

ወጀጐል።

የዙሪያውን የአጥር ዕንጨት እንዲያሳድሱ።

ወአኮ ዘንተ ባሕቲቶ አላ ዓውደ መርህባ ሉዓላዊ።

ይህም ብቻ አይደለም ላይኖውን ሜዳውን ጭምር ነው እንጂ።

ወለኮስትሮ ነኪረ ኵሉ ኮስሐ አራዊት ወአዕዋፍ።

ከዚህ ጋር አራዊቱ አዕዋፉ የኮሱበትን አዘው ያስጠርጉ ያጸዱ ዘንድ አዘናቸዋል።

እስመ ቀጸርነ ሎቱ ቅጽረ ወአውጻእነ ፀተ አንቀጸ ከመ ይኩን ቅዱሰ።

ቦታው የተለየ ይሆን ዘንድ ዙሪያውን አስቀጽረን በአራቱ ማዕዘን በር አውጥተን አክብረነዋልና።

ወብዙኀ ዕሚቶሙ በከመ አሰፈወነ እግዚእነ።

ጌታ በሰጠን ቃል ኪዳን መሠረት ይህን ስለ ሠሩ ዋጋቸው ብዙ ነውና።

ወባሕረ ዮርዳኖስ ዘአምጻእነ እምፈለገ

ጌታችን በሰጠን ቃል ኪዳን መሠረት ከዮርዳኖስ

ወለእመሰ ተሐከዩ ወኢገብሩ ዘአዘዝኖሙ።

ነገር ግን ባለሥልጣኖቹ ጃንጠራሮቹ አናዝም

www.zeyeneta.com

ወካዕበ አውገዙ አባ ሚካኤል ወአባ ገብርኤል ወአነሂ ምስሌሆሙ ከመ ኢይባዓ አንስት ውስተ ቤተ እግዚአብሔር አብ።

ጳግመኖም አባ ሚካኤልና አባ ገብርኤል ሴቶች ከእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያን አይግቡ አሉ እኔም እንደአነሱ ከለከልኩ።

በእንተ ዘኢኮና አንስት ድልዋተ ለፀዊረ ታቦት ወገሚሶቱ።

ሴቶች ታቦት ሊጸኑሱ ሊይዙአግባብአይደለምና።

ታቦትሂ ዘንቤ ዘሀለው ውስቴቱ መስቀል ወከለሜጻ ወአዕፅምቲሆሙ ለቅዱሳን።

ታቦትም ያልናቸው በእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት መስቀሉ ከለሜጻው እና የቅዱሳን አፅም ናቸው።

እስመ ሐነጽነ ሎን በስመ እግዝእትነ ማርያም ከመ ይጸልያ ወይትመሐፀና ባቲ በከመ ትቤ አሪት ምቅዋሞን ለአንስት ወምጽላዮን ለባሕቲቶን።

አሪት ለሴቶች እንደሚገባ ባዘዘችው መሠረት ይጸልዩባት ይማጸኑባት ዘንድ በእመቤታችን ድንግል ማርያም ስም ቤተክርስቲያን ሠርተንላቸዋልና።

ባላምባራሱ ቀኝ አዝማቹም አንታዘዝም ከፍ ያለ ሥልጣን ይዘን ዕንጨት ድንጋይ ጭቃ ልናሸክም ነው ኩስሐ አራዊት ልናስጠርግ ነውን ብለው ትእዛዛችንን ንቀው ግዝቱን አፍርሰው አናሠራም የሚሉ ቢሆን ።

እግዚአብሔር ያለማቋረጥ በላያቸው እሳተ መዓቱን ያዘንምባቸው።

እግዚአብሔር ያውርድ ላዕሌሆሙ መቅሠፍተ እሳተ መዓቱ እንበለ ስሣሌ።

በዚህ ዓለም በሥጋቸው በወዲያኛው ዓለም በነፍሳቸው መከራ ይታዘዝባቸው።

ወያማስን ነፍሶሙ ወሥጋሆሙ ለዓለመ ዓለም።

ይሁን ይደረግ።

አሜን ወአሜን ለይኩን ለይኩን።

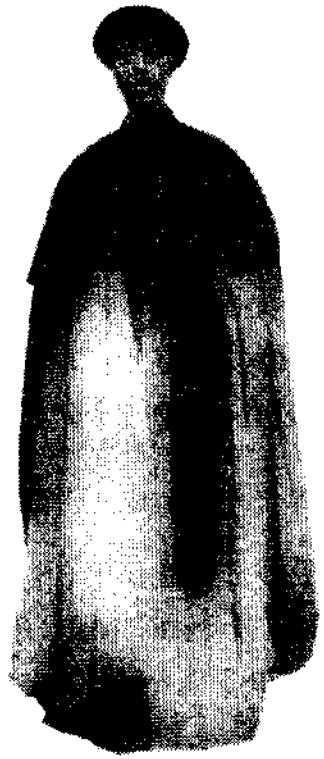
www.zeyeneta.com

ወኢይሂዳ ዘንተ ትእዛዝ ከመ ኢይረድ መቅሠፍተ እግዚአብሔር ላዕሆን።	ያለ ጊዜአቸው እንዳ ይቀሠፉ ይህን ትእዛ ዝ አይጋፉ አይዳፈሩ።
በከመ ወረደ በመዋዕሊነ ላዕለ አሐቲ ብእሲት ምስለ ፪ቲ አዕማቲሃ።	አንዲት ሴት ከሁለት አገልጋዮቿ ጋር በዘመናችን ትእዛዛቱን አፍርሳ በመግባቷ ያለጊዜዋ እንደተቀሠፈች እንዳይቀሠፉ አይደፋፈሩ።
ወይእቲኒ ለብስት ልብሰ ዕደው ምስለ አዕማቲሃ ወቦአት በድፍረት ውስተ ቤተ እግዚአብሔር አብ።	ይህች ከሴት አገልጋዮቿ ጋር የወንድ ልብስ ለብሳ ከእግዚአብሔር አብ ቤተ ክርስቲያን በድፍረት ገባች።
ወወጽአት እምዐፀድ።	ገብታም ውስጡን አይታ ወጥታ ከቅጽሩ ውጭ ስትደርስ።
ወትቤ።	እንዲህ አለች።

ናሁ ቦአኩ ወወጻአኩ።	እነሆ አይገባም ሲሉገብቼ ወጣሁ።
ወምንተ ረሰየኒ።	ምንስ ሆንኩ አለች።
ወበጊዜሃ አብቀወት ምድር ወጡህጠታ ምስለ አዕማቲሃ	ያንጊዜ ፍርሐተ በራቀው ድፍረት በተሞላ ልቦናዋ በትእቢት በመናገሯ መሬት ተከፍታ እስከ አገልጋዮቿ አሰጠመቻት።
ወኮነ ዓቢይ ፍርሐት ወረአድ	ይህ በመገለፁ በተመልካቹ ዓይን ዘንድ ፍፁም ፍርሐትና ድንጋጤ ሆነ
ወአቀምነ ሠለስተ አዕባነ መጠነ ቆመ ብዕሲ ላዕለ ውእቱ መካን ከመ ይኩና ትእምርተ ለዘይመጽ ትውልድ	ይህ በመገለፁ በሌሎች እህቶች ላይ ዳግም እንዳይገለጽ በማሰብ ሦስቱም በሰጠሙበት ቦታ ላይ ምልክት ይሆኑ ዘንድ ሦስት ድንጋዮች በሰው ቁመት ልክ የሚሆኑ አቆምን።

www.zeyeneta.com

ብፁዕ አቡነ ሚካኤል

(ብፁዕ አቡነ ሚካኤል 1878-1952 ዓ.ም)

መምህር ገሪማ ወልደ ኪዳን ይባሉ የነበሩት ብፁዕ አቡነ ሚካኤል ከአባታቸው ከመሪጌታ ወልደ ኪዳንና ከእናታቸው ወ/ሮ /በጎላ እማሆይ/ ደስታ ወልደ ገብርኤል ግንቦት 7 ቀን 1878 ዓ.ም. በደቡብ ወሎ ዞን

www.zeyeneta.com

በአምባሰል ወረዳ በግሸን ደብረ ክርቤ ቅድስት ማርያም ደብር ተወለዱ።

ዕድሜያቸው ለትምህርት ሲደርስ ክርስትና በተነሡባት ግሸን ማርያም ቤተ ክርስቲያን የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርታቸውን ማለትም ንባብና የቃል ትምህርት በትጋት አጠናቀቁ። ትምህርታቸውን በመቀጠልም ከአባታቸው ከመርጌታ ወልደ ኪዳን ሥር ሆነው ጸዋትወ ዜማን ተከታተሉ። የእርሳቸው ቀለም የመያዝ ብቃት ከአባታቸው የቅርብ ክትትል ጋር ተዳምሮ መምህር ገሪማ ሁለቱንም የትምህርት ደረጃ በፍጥነት አጠናቀቁ።

ብዑዕነታቸው ከዚህ በኋላ ቅኔ ለመማር ያደጉባትን ደብር ትተው ወደ ቦሩ ሄዱ። በዚያም የቅኔ ትምህርታቸውን አቀላጥፈው ተማሩ። በመምህር ገሪማ የረቀቀውን የማመስጠር፣ የተሰወረውን መርምሮ የማግኘት ብቃት መምህራቸው ይደነቁ ነበር። በሚያስደንቅ ፍጥነት ቅኔን ከነአገባቡና ሞያው የተማሩት መምህር ገሪማ የመጻሕፍትን ትርጓሜ ለመመርመር በ1898 ዓ.ም. መርጦ ከተባለው ቦታ ሰፊ ጉባኤ ዘርግተው ያስተምሩ ወደ ነበሩት መምህር ደስታ /በኋላ አቡነ አብርሃም/ ሄዱ።

በዚያም መጻሕፍተ ሐዲሳትን ለሦስት ዓመታት አጠኑ። ከመምህር ደስታ የጀመሩትን ትምህርት ሳይጨርሱ ወደ ጎንደር በመሻገር ከአለቃ ዮሐንስ ዘንድ ፍትሐ ነገሥትን አጠኑ። ከዚያም የዐሥራ አራቱን መጻሕፍተ ቅዳሴ ትርጓሜ መካነ ኢየሱስ ላይ ጉባኤ ዘርግተው ያስተምሩ ከነበሩት አለቃ ወልደ ሚካኤልና ከደረስጌው ከአለቃ ብሩ ጠንቅቀው ተማሩ።

ከዚህ በኋላ በ1910 ዓ.ም. ባገኙት የዜማ መምህርነት ማረጋገጫ ጉባኤ ዘርግተው ቅዳሴ ያስተምሩ ጀመር። የመምህር ገሪማን የማስተማር ብቃትና የጉባኤያቸውን መስፋት የሰማው ተማሪ ከተለያዩ የሀገሪቱ ክፍል እየመጣ ጉባኤያቸው እያደር እየሰፋ ታወቂነታቸውም እየጨመረ ሄደ። በንጽሕናና በድንግልና ተወስነው የማስተማር ተግባራቸውን ለማጠናከር ጉባኤያቸውን ለሌላ መምህር አስረክበው ወደ ደብረ ሊባኖስ በመሄድ ሥርዓተ ገዳምን የበለጠ ካጠኑ በኋላ ጥር 7 ቀን 1916 ዓ.ም. ሥርዓተ ምንኩስናን ፈጸሙ። ብዙም ሳይቆዩ የካቲት 12 ቀን በወቅቱ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ከነበሩት ግብፃዊው አቡነ ማቴዎስ ቅስና ተቀበሉ።

www.zeyeneta.com

ከዚህም በኋላ መምህር ገሪማ ቅዱሳት መካናትን ለመሳለም በመጋቢት ወር ወደ ቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌም ሄዱ። እንዳሰቡት በቅድስት ሀገር ለስድስት ወራት ያህል ተዘዋውረው ቅዱሳት መካናቱን ከተሳለሙ በኋላ ወደ አዲስ አበባ ተመለሰው በያኔው ቤተ መንግሥት ቅጥር ግቢ አዲስ ተተክሎ በነበረው መንበረ ልዑል ቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን የመጻሕፍተ ሐዲሳትና መጻሕፍተ ቅዳሴ መምህር ሆኑ።

መምህር ገሪማ በተመደቡበት የመንበረ ልዑል ቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን በትጋት ማስተማር ጀመሩ። ቀድሞ ሥርዓተ ምንኩስና ለመፈጸም ወደ ደብረ ሊባኖስ በሄዱ ጊዜ የተለዩአቸው ተማሪዎቻቸው ወደ አዲስ አበባ እንደ ተመለሱ ሲሰሙ ከየነበሩበት መሰባሰብ ጀመሩ። ይህን የመምህሩን የማስተማር ብቃትና ዕውቀት በቅርበት ሆነው ያዩት ግርማዊ ቀዳማዊ ንጉሠ ነገሥት ዓፄ ኃይለ ሥላሴ መምህር ገሪማን ከማስተማር ጋር ከጉባኤያቸው አልፎ ለሌሎች ጉባኤያትና ትውልድ የሚጠቅም ሥራን እንዲሠሩ አዘዟቸው። ይኸውም ለረጅም ዘመናት በቃል ሲተላለፍ የቆየውን መጽሐፈ ቅዳሴ ነጠላ ንባቡን ከነትርጓሜው እንዲያዘጋጁ ነበር።

የንጉሡን ትእዛዝ የተቀበሉት መምህር ገሪማም በታዘዙት መሠረት የመጽሐፈ ቅዳሴን ነጠላ ንባብ ከነትርጓሜው አዘጋጁ። በሊቁ የተደሰቱት ዓፄ ኃይለ ሥላሴም የመጽሐፉን ኅትመት ወጭ በመሸፈን በ1918 ዓ.ም. እንዲታተም አደረጉ። ይህ መጽሐፍ እስከ ዛሬ ድረስ በተደጋጋሚ እየታተመ በማገልገል ላይ ይገኛል።

ከንጉሡ የተሰጣቸውን ሥራ ከመሥራት ጋር ወደ ጉባኤያቸው የመጡ በርካታ ተማሪዎችን በማስተማር ለአራት ዓመታት የቆዩት መምህር ገሪማ በ1921 ዓ.ም. ተወልደው ባደጉባትና በተማሩባት ግሸን ማርያም ደብር መምህር ሆነው ተሳኩ።

በዚያም ለስምንት ዓመታት ያህል በትጋት ሲያገለግሉ፣ በደብሩ የሚገኙ ቅርሶች በአግባቡ እንዲቀመጡና እንዲጠበቁ ፣ የቦታው ታሪክ ከትውልድ ወደትውልድ እንዲተላለፍ ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርገዋል፣ በርካታ ሊቃውንትን አፍርተዋል፣ እንደዚሁም በቦታው ሲቆዩ ለመጀመሪያ ጊዜ የደብሩ አገልጋዮች ወደ ታላቅ ጉባኤ ሄደው እንዲማሩ አድርገዋል፣ በመቀጠልም አንቀጸ ምህረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያንን ባዩት ራዕያዊ ተልዕኮ በገንዘባቸው አሰርተዋል።

www.zeyeneta.com

እንዲሁም ለቤተክርስቲያኑ አገልጋዮች ከመንግስት በማስፈቀድ ርስት አውጥተዋል። በቀድሞ የጣንጥራር ቦታ ሁዳዱ እየተባለ የሚጠራውን ቦታ ለደብሩ አገልጋይ ካህናቶችና ለልዩ ልዩ ሰራተኞች በላይኛው ቦታ እየኖሩ በታችኛው አትክልት ተክለው እንዲጠቀሙ ከመንግስት በማስፈቀድ አከፋፍለዋል።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የራሷን ጳጳሳት የመሾም ነጻነት ተቀዳጅታ ብፁዕ አቡነ ፊልጶስ በኢየሩሳሌም የኢትዮጵያ ገዳማት የመጀመሪያው ሊቀ ጳጳስ ከመሆናቸው በፊት ቤተ ክርስቲያኗም ሆነች የሀገሪቱ መንግሥት በቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌም ያሏትን ገዳማት የሚያስተዳድር አንድ አባት ወደዚያው ሲላክ የሚሰጠው የሹመት ስም "ራእስ /ረኢስ/" የሚባል ነበር።

ምንም እንኳን ቀደም ሲል በራእስነት ወደ ኢየሩሳሌም የተላኩትን ኢትዮጵያዊያን የቤተ ክርስቲያን አባቶች ስም ዝርዝር ለማግኘት ባየቻልም ከዓፄ ቴዎድሮስ ዘመነ መንግሥት መጨረሻ ወዲህ እስከ ኢትዮጵያውያን ሊቃውንት ጵጵስና መሾም ድረስ በራእስነት ያገለገሉ አባቶች ስም ዝርዝር የሚከተሉት ናቸው።

1. መ/ር ወልደ ሰማዕት
2. መ/ር ገብረ ኢየሱስ
3. መ/ር ፈቀደ
4. መ/ር ማኅፀንቱ
5. መ/ር ይርዳው
6. መ/ር ወልደ ሚካኤል /አቡነ ሚካኤል/
7. መ/ር ገብረ ኢየሱስ

በ1928 ዓ.ም. በተደረገው የራእሶች ምርጫ መምህር ገሪማ ተመርጠው በዚያው ዓመት መስከረም 24 ቀን "መ/ር ገሪማ፤ በኢየሩሳሌም ላሉት ለአራቱ የኢትዮጵያ ገዳማት ራእስ" ተብለው ተሹመው ተልከዋል።

መምህር ገሪማ የተሰጣቸውን ሓላፊነት ይዘው ወደ ቅድስት ሀገር ኢየሩሳሌም ሄደው ብዙም ሳይቆይ ፋሺስት ኢጣልያ ኢትዮጵያን ወረረ። ይህን የግፍ ዜና ኢየሩሳሌም ሆነው የሰሙት መምህር ገሪማ ወደ ሀገራቸው መመለስ ባይችሉም ከሌሎች በዚያ ከሚኖሩ ማኅበረ መነኮሳት ጋር በመተባበር የርቀት ትግላቸውን ቀጠሉ።

www.zeyeneta.com

ከጦርነቱ ሸሽተው ወደ ኢየሩሳሌም የተሰደዱትን ኢትዮጵያውያንን በመቀበልና በማስተናገድ፣ የኢትዮጵያን በግፍ መወረር ለአካባቢው መንግሥታት በማስማትና በሌሎች መንገዶች ሁሉ ትግላቸውን ያፋፍሙ ጀመር::

ፋሺስት በወረራው ዘመን በሁሉም የሀገሪቱ ክፍሎች ይውለበለቡ የነበሩት የኢትዮጵያ ባንዲራዎች ወርደው በኢጣሊያ ባንዲራዎች እንዲተኩ እንዳደረገ ሁሉ፣ ይህ ተግባሩ ዓለም ዐቀፋዊ መልክ ይዞ በኢየሩሳሌም ገዳማት ይውለበለቡ የነበሩት የኢትዮጵያ ባንዲራዎች ወርደው በኢጣሊያ ባንዲራዎች እንዲተኩ አድርጎ ነበር:: ይህንን ከልክ ያለፈ የግፍ ተግባር በዓይናቸው ያዩት መምህር ገሪማ በቆራጥነት የኢጣልያን ባንዲራ አውርደው በማቃጠል በቦታው የሀገራቸውን ባንዲራ ሰቅለዋል::

ከመራራ የአምስት ዓመት ትግል በኋላም የኢትዮጵያ ነጻነት በ1933 ዓ.ም.ሲመለስ በመስከረም ወር 1937 ዓ.ም. መምህር ገሪማም ወደ አዲስ አበባ ተጠርተው መጡ:: በመጡ በዓመታቸውም ታኅሣሥ 16 ቀን 1937 ዓ.ም.እንደ ገና በትውልድ ቦታቸው ግሸን ማርያም ተሹመው ወደዚያው ሄዱ:: በዚያም ሆነው

ደብራቸውን በመልካም አባትነት እያስተዳደሩ ሳለ ሚያዝያ 19 ቀን 1938 ዓ.ም.አዲስ አበባ በተደረገው የጳጳሳት ምርጫ ለጵጵስና ተመረጡ::

ሐምሌ 18 ቀን 1940 ዓ.ም. ከሌሎች አባቶች ጋር ወደ ግብፅ ካይሮ ሄደው በወቅቱ የእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ ከነበሩት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ዮሳብ 2ኛ አንብሮተ እድ መዓርገ ጵጵስናን ተቀብለው "አባ ሚካኤል ጳጳስ ዘጎንደር" ተብለው በቤጌምድርና ስሜን ሀገረ ስብከት ተሾሙ::

ብፁዕነታቸው ሹመቱን በአኮቴት ተቀብለው ወደ ሀገረ ስብከታቸው በመሄድ የተቀበሉትን ታላቅ ሓላፊነት ሲወጡ ቆዩ:: ቃለ እግዚአብሔር ለተራበው ምግበ ነፍሱን ፣ ምግበ ሥጋ ለሚሻው ደግሞ ከምግበ ነፍሱ ጋር ምግበ ሥጋውን ከግል ኪሳቸው እያወጡ ሲመግቡ ቆይተዋል::

የሀገረ ስብከታቸውን ሕዝብ ቀድሞ በተማሪነታቸው ጊዜ ጀምሮ የሚያውቁት በመሆኑ እንግዳ ሳይሆኑ ጋራና ወንዙን በማቋረጥ ሕዝቡን አስተምረዋል፤ ገዳማትን፣ አድባራትንና አብነት ት/ቤቶችን አጠናክረዋል::

www.zeyeneta.com

ብፁዕ አቡነ ሚካኤል ምንም እንኳን ሀገረ ስብከታቸው በጌምድር ቢሆንም በየዓመቱ መስከረም 21 ቀን ተወልደው ባደጉባት ግሼን ደብረ ከርቤ እየተገኙ በዓለ መስቀሉንና በዓለ እግዝእትነ ማርያምን ማክበር ልማዳቸው ነበር። በዚህም መሠረት በ1952 ዓ.ም.መስከረም ወር እንደተለመደው የእመቤታችንን በዓል ለማክበር ወደ ግሸን ሄዱ።

በዓሉንም በሰላም አከበሩ። ነገር ግን የእሳቸው ሐሳብ ወደ ሀገረ ስብከታቸው መመለስ ቢሆንም ሳያስቡት ባደረባቸው ሕመም ለጥቂት ቀናት ከሰነበቱ በኋላ በተወለዱ በ74 ዓመታቸው ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ። ዜና ዕረፍታቸው እንደ ተሰማም ብፁዕ አቡነ ገብርኤል በወቅቱ የወሎ ሊቀ ጳጳስ ከደሴ፣ ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ፣ ብፁዕ አቡነ ያዕቆብና ብፁዕ አቡነ ታዴዎስ በተገኙበት ስርዓተ ቀብራቸው ጥቅምት 5 ቀን 1952 ዓ.ም. ተወለወደው ባደጉበትና ባስተማሩበት በግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ደብር ተፈጽሟል።

ዕረፍታቸውን በማስመልከትም ጥቅምት 7 ቀን 1952 ዓ.ም. ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ፣ ግርማዊት እቴጌ መነን እንዲሁም ንጉሣውያን ቤተሰቦች በተገኙበት በመንበረ ፀባያት ቅድስት ሥላሴ ቤተ

ክርስቲያን በመገኘት በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ መሪነት በብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳትና የአዲስ አበባ ሀገረ ስብከተ ካህናትና የደብር አስተዳዳሪዎች ጸሎተ ፍትሐት ተደርጎላቸዋል።

ከሥርዓተ ፍትሐቱና ቅዳሴው በኋላም ብፁዕ ወቅዱስ አቡ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያርክ ስለ ብፁዕ አቡነ ሚካኤል ማንነት ሰፋ ያለ ንግግርና የኃዘን መግለጫ አሰምተው የጸሎተ ፍትሐቱ ፍጻሜ ሆኗል።

የብፁዕነታቸውን አገልግሎት በተለይ ጣሊያን ሀገራችንን በግፍ በወረረ ጊዜ ያደረጉትን የአርበኝነት ሥራ ትውልድ ሲያዘክረው ይኖር ዘንድም በንጉሠ ነገሥቱ፣ ግርማዊት እቴጌ መነን፣ የንጉሣውያን ቤተሰብና በአምስቱ የመከራ ዘመናት የስደት ተካፋዮቻቸው በነበሩት ኢትዮጵያውያን የገንዘብ ርዳታ በመንበረ ፀባያት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ቅጽር ግቢ የመታሰቢያ ሐውልት ቆሞላቸዋል። ይኸው ሐውልት ዛሬም በቤተ ክርስቲያኑ ቅጽረ ግቢ ቆሞ ይገኛል።

www.zeyeneta.com

የግሸን ደብረ ከርቤ ቅድስት ማርያም ሰበካ ጉባኤም ብፁዕ አቡነ ሚካኤል ቅድስት ቤተክርስቲያናቸውን በትጋት ሲያገለግሉ በመኖራቸው፣ ለግሸን ደብረ ከርቤ ቤተክርስቲያንና ሊቃውንት በተለይም መጽሐፈ ጤፉት በክብር ተጠብቃ ለዚህ ጊዜ እንድትደርስ ያበረከቱት አስተዋጽኦ ከፍተኛ በመሆኑ የብፁዕነታቸውን ውለታ ለማስታወስ በዚህ በመጽሐፈ ጤፉት ውስጥ የሕይወት ታሪካቸው ተካቶ ምዕመናን ያነቡት ዘንድና የብፁዕነታቸውን በረከት ያገኙ ዘንድ ወደድን። የብፁዕነታቸው ረድኤት ከሁላችን ጋር ይሁን። አሜን።